

प्रेषितांचीं कृत्ये

लूक दुसरे पुस्तक लिहितो

१ प्रिय थियफिल्स, येशूने जे सर्व काही केले आणि शिकविले त्याविषयी मी पहिले पुस्तक लिहिले. ^२येशूच्या सुरुवातीपासून ते, तो स्वर्गात जाईपर्यंतच्या संपूर्ण जीवनाविषयी मी लिहिले. हे घडण्यापूर्वी येशूने जे प्रेषित* निवडले होते त्याच्याशी तो बोलला. येशूने प्रेषितांना पवित्र आत्म्याच्या सहाय्याने त्यांनी जे करायला पाहिजे त्याविषयी सूचना दिल्या. ^३हे येशूच्या मृत्यूनंतरचे होते. परंतु त्याने प्रेषितांना दाखविले की, ते जिवंत आहे. येशूने अनेक सामर्थ्यशाली कृत्ये करून दाखवून हे सिद्ध केले. मरणातून उठविले गेल्यानंतर चाळीस दिवसांपर्यंत येशूला प्रेषितांनी पुष्टक वेळा पाहिले. येशू प्रेषितांशी देवाच्या राज्याविषयी बोलला. ^४एकदा येशू त्यांच्यासह जेवत बसलेला असताना त्याने सांगितले की, यरुशलेम सोडू नका. येशू म्हणाला, “पित्याने तुम्हांला अभिवचन दिले आहे; मी तुम्हांला त्याविषयी पूर्वी सांगितले होते. येथे (यरुशलेमात) त्याचे अभिवचन मिळण्याची वाट पाहा.” ^५योहानाने लोकांचा पाण्याने बापिस्मा* केला. परंतु थोऱ्याच दिवसांत तुमचा बापिस्मा पवित्र आत्म्याने* होईल.”

येशू वर स्वर्गात घेतला जातो

“सर्व प्रेषित एकत्र जमले होते. त्यांनी येशूला विचारले, “प्रभूजी, ह्याच काळात यहांी लोकांना तुम्ही त्यांचे राज्य पुन्हा देणार काय?” ^६येशू त्याना म्हणाला, “केवळ पित्यालाच तारखा व वेळा ठरविण्याचा अधिकार आहे. ह्या गोष्टीची माहिती असणे तुम्हा कडे नाही.” ^७परंतु पवित्र आत्मा तुम्हांकडे येईल. मग तुम्हांला शक्ति मिळेल. तुम्ही माझे साक्षी व्हाल. तुम्ही लोकांना माझ्याविषयी सांगाल. पहिल्यांदा यरुशलेम येईल लोकांना तुम्ही सांगाल. नंतर तुम्ही यहूदीया, शोमरोन व जगाच्या सर्व भागात सांगाल.”

प्रेषित येशूने आपल्यासाठी निवडलेले खास मदतांनीस.

बापिस्मा ग्रीक शब्द याचा अर्थ बुद्धिविणे. एखादी व्यक्ति किंवा वस्तु काही काळ पाण्यावाली बुडविणे.

पवित्र आत्मा याला देवाचा आत्मा, ख्रिस्ताचा आत्मा व संतान करणारा असे म्हणतात. तो देव व ख्रिस्त यांच्यासह देवाच्यासाठी जगातील लोकांमध्ये कार्य करतो.

^८नंतर येशूने प्रेषितांना या गोष्टी सांगितल्यावर, तो आकाशात उचलला गेला. प्रेषित हे पाहत असताना येशू ढगाआड गेला. आणि ते त्याला पाहू शकले नाहीत. ^९येशू दूर जात होता, आणि प्रेषित आकाशात पाहत असताना पाढरी बत्रे परिधान केलेले दोन पुरुष (देवदूत) अचानक त्यांच्याजवळ येऊन उभे राहिले.

^{१०}आणि ते दोघे प्रेषितांना म्हणाले, “गालील करांनो, तुम्ही आकाशाकडे पाहत येथे का उभे राहिलात? हा येशू तुमच्यापासून जसा वर स्वर्गात घेतला गेला व त्याला (येशूला) जाताना तुम्ही पाहिलेत त्याच माणाने तो परत येईल.”

एक नवा प्रेषित निवडण्यात येते

^{११}नंतर प्रेषित जैतुनाच्या डोंगरावरून यरुशलेमास परत गेले. (हा डोंगर यरुशलेमापासून एक किलोमीटर अंतरावर आहे.) ^{१२}प्रेषित शहरात परत आल्यावर ज्या ठिकाणी मुळ्यामाला होते, त्या ठिकाणी गेले. ही माडीवरची खोली होती. त्या ठिकाणी हे प्रेषित होते: पेत्र, योहान, याकोब, आंद्रिया, फिलिप्प, थोमा, बर्थलमय, मत्य, याकोब (अल्फीचा पुत्र), शिमोन (झिलोट* म्हणून माहीत असलेला) आणि यहूदा (याकोबाचा पुत्र).

^{१३}हे सर्व प्रेषित एकत्र राहत होते. ते एकाच उद्देशाने सतत प्रार्थना करीत होते. काही स्त्रिया, मरीया येशूची आई आणि त्याचे भाऊ प्रेषितावरोबर होते.

^{१४}काही दिवसांनी विश्वासणाऱ्यांची एक सभा झाली. (तेथे सुमारे १२० जण होते.) तेह्वा पेत्र उभा राहिला आणि म्हणाला, ^{१५-१७}“बंधुंनो, पवित्र शास्त्रामध्ये पवित्र आत्मा दावीदाकरी बोलला ते, काहीतरी घडणे आवश्यक आहे. आपल्या गटातील एक जण जो यहूदा त्याच्याविषयी तो बोलत होता. ते असे की, यहूदा आपल्यावरोबर सेवा करीत होता. आत्मा म्हणाला की, येशूला धरून देण्यासाठी यहूदा लोकांचे पुढारीपण करील.”

^{१८}यहूदाला हे वाईट काम करण्यासाठी पैसे देण्यात आले होते. या पैसांनी त्याच्यासाठी शेत विकत घेतले गेले. परंतु यहूदा आपल्या डोक्यावर पडला. त्याचे शरीर तुटले. व त्याची सर्व आतडी बाहेर पडली. ^{१९}यरुशलेम

झिलोट हा यहांी लोकांमधील एक राजकीय गट होता.

येथील सर्व लोकांना हे समजले. म्हणून त्यांनी त्या शेताचे नाव हकलदमा असे ठेवले. त्यांच्या भाषेत हकलदमा याचा अर्थ “रक्ताचे शेत” असा होता.

²⁰पेत्र म्हणाला, “स्तोत्रसंहितेत (ब्रह्मविषयी) असे लिहिले आहे:

‘त्याच्या जग्मिनीजवळ (मालमत्तेजवळ) लोक न जावोत; कोणीही तिच्यात वस्ती न करो!’ स्तोत्र. 69:25

आणखी असे लिहिले आहे: ‘त्याचा कारभार दुसरा घेवो.’ स्तोत्र. 109:8

²¹⁻²²म्हणून आता दुसऱ्या व्यक्तीने आमच्यात आले पाहिजे आणि येशूच्या मरणानंतर झालेल्या पुनरुत्थानाचे साक्षीदार व्हावे. प्रभु येशू आपल्याबरोबर असलेल्या संपूर्ण काळात आपल्या गटात राहिलेल्यांपैकी तो मनुष्य असावला पाहिजे. योहान लोकांचा बापिस्त्वा करीत असे त्या काळापासून तो येशूला आपल्यातून वर स्वर्गात घेण्यात आले त्या वेळपर्यंत आपल्यामध्ये राहत असलेल्यांपैकीच हा मनुष्य असला पाहिजे.”

²³प्रेषितांनी दोन मनुष्यांना गटासमोर उभे केले. एक जण योसेफ बर्सबा होता. (त्याचे उपनाव युस्त होते.) व दुसरा मरिथ्या होता. ²⁴⁻²⁵प्रेषितांनी प्रार्थना केली, “प्रभु, तू सर्वांची मने जाणतोस. या दोघांपैकी हे काम करण्यासाठी तू कोणाची निवड केलेली आहेस हे आम्हांला सांग. यहूदाने या सेवेकडे पाठ फिरवली. आणि ज्या ठिकाणचा तो होता तिकडे गेला.” ²⁶नंतर दोघातील एकाची निवड करण्यासाठी प्रेषितांनी फासे (सोंगव्या) टाकले. फाशावरून प्रभुला मरिथ्या पाहिजे होता हे दिसून आले. म्हणून तो इतर अकरा शिष्यांसह प्रेषित झाला.

पवित्र आत्म्याचे आगमन

² पन्नासावाचा * दिवस आला, तेव्हा सर्व प्रेषित एका ठिकाणी एकत्र होते. ²अचानक आकाशातून आवाज ऐकू आला. तो आवाज सोसाव्याने वाहणाऱ्या वाच्यासारखा होता. ज्या ठिकाणी ते बसले होते ते घर त्या आवाजाने भरून गेले. ³त्यांनी अग्नीच्या ज्वालांसारखे काहीतरी पाहिले. त्या ज्वाला विभक्त होत्या. आणि तेथील प्रत्येक मनुष्यावर एक एक अशा उभ्या राहिल्या. ⁴ते सर्व पवित्र आत्म्याने भरून गेले आणि ते निरनिराळ्या भाषा बोलू लागले. हे करण्यासाठी पवित्र आत्मा त्यांना सामर्थ्य देत होता.

⁵त्यावेळी यरुशलेमामध्ये काही फार धार्मिक यहूदी लोक होते. हे लोक जगातील प्रत्येक देशाचे होते. निया लोकांपैकी मोठा गट हा आवाज ऐकल्यामुळे तेथे आला.

पन्नासावाचा वल्हांडण सणानंतर पन्नास दिवसांनी येणारा यहूदी सण, गव्हाच्या कापणीचा हंगाम साजारा करतात.

ते आश्चर्यचकित झाले कारण प्रेषित बोलत होते आणि प्रत्येक मनुष्याला त्यांची स्वतःची भाषा ऐकायला मिळाली. ⁷यामुळे यहूदी लोक अचंबित झाले. त्यांना हे समजत नव्हते की, प्रैषित हे कसे करू शकले. ते म्हणाले, “पाहा! ही माणसे (प्रेषित) ज्यांना आपण बोलताना ऐकत आहोत ती सर्व गालीली* आहेत! ⁸पण आपण त्यांचे बोलणे आपल्या स्वतःच्या भाषेत ऐकत आहोत. हे कसे शक्य आहे? आपण भिन्न देशाचे आहोत: ⁹पार्थी, मेदी, एलाम, मेसोपोटेमिया, यहूदा, कपदुकीया, पंत, आशिया* ¹⁰फुगिया, पंफिलीया, इजिप्त, कुरे ने शहराजवळचा लिंबीवाचा भाग, रोमचे प्रवासी, ¹¹कर्लेत व अरब प्रदेश असे आपण सर्व निरनिराळ्या देशांचे आहोत. आपल्यापैकी काही जन्मानेच यहूदी आहेत. काही जण धर्मातरीत आहेत. आपण या निरनिराळ्या देशांचे आहोत. परंतु आपण ह्या लोकांचे बोलणे आपापल्या भाषेत ऐकत आहोत! आपण सर्व ते देवाविषयीच्या ज्या महान गोटी बोलत आहेत त्या समजू शकतो.” ¹²ते लोक आश्चर्यचकित झाले, आणि गोंधळन गेले. त्यांनी एकमेकांना विचारले, “काय चालले आहे?” ¹³दुसरे लोक प्रेषितांना हसत होते. त्यांना असे वाटले की, प्रैषित द्राक्षारस खूप प्रमाणात प्यालेले आहेत.

पेत्राचे लोकांपुढे भाषण

¹⁴मग पेत्र अकरा प्रेषितांसह उठून उभा राहिला. आणि तेथे असलेल्या लोकांना ऐकू जावे म्हणून मोक्याने बोलला. तो म्हणाला, “माझ्या यहूदी बंधुंनो, आणि तुम्ही सर्व यरुशलेमचे रहिवासी, मझी ऐका. मी जे सांगतो, ते तुम्हांला समजणे जरुरीचे आहे. काळजीपर्वक ऐका. ¹⁵सकाळचे नंज वाजलेले आहेत आणि तुम्हांला वाटते तसे हे लोक द्राक्षारसाच्या धुंदीत बोलत नाहीत. ¹⁶परंतु आज येथे ज्या गोटी घडताना तुम्ही पाहत आहत त्याविषयी योएल संदेश्याने लिहीले होते. योएल असे लिहिले:

¹⁷देव म्हणतो: शेवटल्या दिवसात मी अखिल मानवांवर आपला आत्मा ओतीन तुमचे पुत्र व कल्या भविष्य सांगतील तुमच्या तरुणांना दृष्टांत* होतील; तुमच्या वृद्धांना विशेष स्वने पडतील.

¹⁸त्यावेळी मी माझा आत्मा माझ्यासेवकांवर, पुरुषांवर व स्त्रियांवर ओतीन आणि ते भविष्य सांगतील.

¹⁹वर आकाशात मी अद्भुत गोटी दाखवीन. खाली पृथ्वीवर मी पुरावे देईन. तेथे रक्त, आणि आणि दाट धूर असतील.

गालीली लोकांना वाटले गालीलचे लोक केवळ त्यांची स्वतःची भाषा बोलू शकतात.

आशिया आशिया मायनरचा पश्चिमेकडील भाग.

दृष्टांत जणू काय स्वप्रवच. ज्याचा उपयोग देव लोकांशी बोलण्यासाठी करतो.

²⁰सर्व अंधारामध्ये बदलला जाईल चंद्र रक्तसारखा लाल होईल नंतर प्रभुचा महान व गौरवी दिवस र्येह॒.

²¹प्रत्येक व्यक्ति जी प्रभुवर विश्वास ठेवते ती वाचेल.
योएल 2:28-32

²²“माझ्या यहूदी बांधवानो, हे शब्द ऐका: नासरे थचा येशू हा एक फार विशेष मनुष्य होता. देवाने तुम्हांला हे स्पष्टपणे दाखविले आहे. देवाने येशूच्या हत्तून मोळ्या सामर्थ्यशाली व अद्भुत गोष्टी तुमच्यामध्ये करून हे सिद्ध केले. तुम्ही सर्वांनी या गोष्टी पाहिल्या. म्हणून तुम्ही हे जाणता की हे सत्य आहे. ²³तुमच्याकरिता येशूला देण्यात आले आणि तुम्ही त्याला जिवे मारले. वाईट लोकांच्या मदतीने तुम्ही येशूला वधस्तंभावर खिळले. परंतु हे सर्व होणार हे देव जाणून होता. ती देवाचीच योजना होती. फार पूर्वीच देवाने ही योजना तयार केली होती. ²⁴येशूने मरणाचे दुःख सहन केले. परंतु देवाने त्याला मुक्त केले. देवाने येशूला मरणातून उठविले. मरण येशूला बांधून ठेवू शकले नाही. ²⁵येशूचिष्यी दावीद असे म्हणतो:

‘मी प्रभूला नेहमी माझ्यासमोर पाहिले आहे. मला सुरक्षित ठेवण्यासाठी तो माझ्या उजवीकडे असतो’

²⁶म्हणून माझे हृदय आनंदात आहे आणि माझे तोंड आनंदाने बोलते. होय, माझे शरीरदेखील आशा धरून राहील

²⁷कारण तू माझा जीव मरणाच्या जागेत* राहू देणार नाहीस तू तुझ्या पवित्र लोकांच्या शरीराला कुजण्याचा अनुभव येऊ देणार नाहीस.

²⁸तू मला कसे जगायचे ते शिकविलेस. तू माझ्याजवळ येशील. आणि मला मोठा आनंद देशील.’

स्तोत्र. 16:8-11

²⁹“माझ्या बांधवानो, खरोखर आपला पूर्वज दावीद याच्याविषयी मी तुम्हांला सांगू शकतो. तो मेला आणि पुरला गेला. आणि त्याची कवर आजच्या ह्या दिवसापर्यंत आपल्यामध्ये आहे. ³⁰दावीद हा संदेष्टा* होता. आणि देव जे काही बोलला ते त्याला माहित होते. दावीदाला देवाने अभिवन दिले की, तो त्याच्याच घराण्यातून एका व्यक्तीला त्याच्या राजासनावर बसवील. ³¹ते घडण्यापूर्वीच दावीदाला हे माहित होते. यासाठीच दावीद त्या व्यक्तीबद्दल असे म्हणतो:

‘त्याला मरणाच्या जागेत राहू दिले नाही. त्याचा वेह कवरे मध्ये कुजला नाही.’

मरणाची जागा शब्दशा: मृत्युलोक, नरक.

संदेष्टा देवाच्या वरीने बोलणारी व्यक्ति.

दावीद खिस्ताच्या मरणातून पुढी उठविष्याविषयी म्हणत होता. ³²म्हणून येशूला देवाने मरणातून उठविले, दाविदाला नाही! आम्ही सर्व ह्या गोष्टीचे साक्षीदार आहोत. आम्ही त्याला पाहिले. ³³येशूला स्वर्गात उचलून घेण्यात आले. आता येशू देवाच्या उजवीकडे देवावरोबर आहे. देवाने येशूला आता पवित्र आत्मा दिलेला आहे. हाच पवित्र आम्मा देण्याचे वचन देवाने दिले होते. म्हणून आता येशू तो आत्मा ओतीत आहे. हेच तुम्ही पाहत आहात व एकत आहात. ³⁴दावीद वर स्वर्गात उचलला गेला नाही, तर येशूला वर स्वर्गात उचलून घेण्यात आले. दावीद स्वतः म्हणाला,

‘प्रभु (देव) माझ्या प्रभुला म्हणाला: मी तुझे वैरी

³⁵तुझ्या सामर्थ्याखाली घालीपर्यंत* माझ्या उजवीकडे बैस.

³⁶“म्हणून, सर्व यहूदी लोकांना खरोखर हे समजले पाहिजे की देवाने येशूला प्रभु व खिस्त* असे केलेले आहे. तुम्ही वधस्तंभावर खिळ्लून मारलेला हाच तो मनुष्य!”

³⁷जेव्हा लोकांनी हे एकले, तेव्हा त्यांना फार फार दुःख झाले. त्यांनी पेत्राला व इतर प्रेषितांना विचारले, “आम्ही काय करावे?”

³⁸पेत्र त्यांना म्हणाला, “तुमची हृदये व जीविते बदला आणि येशू खिस्ताच्या नावात तुम्ही प्रत्येकाने बापिस्तमा घ्यावा. मग देव तुमच्या पापांची क्षमा करील आणि तुम्हांला पवित्र आत्म्याचे दान प्राप्त होईल. ³⁹हे अभिवन तुम्हांसाठी आहे. हे तुमच्या मुलांना आणि जे लोक खूप दूर आहेत त्यांनासुद्धा आहे. प्रभु आपला देव, ज्यांना स्वतःकडे बोलावितो अशा प्रत्येक व्यक्तीला ते दिलेले आहे.”

⁴⁰पेत्राने दुसऱ्या पुष्कळ शब्दात त्यांना सावधान केले; त्याने त्यांना विनवीनी केली, “ह्या युगाच्या दुष्टाई पासून स्वतःचा बाचाव करा!” ⁴¹मग ज्यांनी पेत्राने सांगितलेल्या गोष्टीची स्वीकार केला, त्यांचा बापिस्तमा करण्याता आला. त्या दिवरी विश्वासणाऱ्यांच्या बंधुवर्गामध्ये तीन हजार लोकांची भर पडली. ⁴²सर्व विश्वासणारे एकत्र भेटत असत. ते त्यांचा वेळ प्रेषितांची शिकवण शिकण्यात घालवीत, विश्वासणारे एकमेकांनी सहभागिता करीत. ते एकत्र खात आणि एकत्र प्रार्थना करीत.

विश्वासणाऱ्यांचा सहभाग

⁴³प्रेषित अनेक सामर्थ्याखाली आणि अद्भुत गोष्टी करीत; आणि प्रत्येक व्यक्तीला देवाचिष्यी आदर वाढू

सामर्थ्याखाली घालीपर्यंत शब्दशा: मी तुझ्या शत्रूचे तुझ्या पायांखाली आसन करीपर्यंत.

खिस्त अभिषक्त (मरीहा) देवाचा निवडलेला.

लागला.⁴⁴ सर्व विश्वासणारे एकत्र राहत. प्रत्येक गोष्ट ते आपापसात वाटत असत. ⁴⁵ विश्वासणाऱ्यांनी आपल्या मालकीच्या जमिनी व कस्तू विकल्या. नंतर त्यांनी पैसे विभागून ज्यांना आवश्यकता होती अशा लोकांना दिले. ⁴⁶ सर्व विश्वासणारे मंदिरामध्ये दररोज एकत्र जमत. त्या सर्वांचा उद्देश सारखाच होता. ते त्यांच्या घरामध्ये एकत्र खात. आपले अन्न इतरांना वाटण्यात त्यांना फार आनंद होत असे आणि आनंदी मनाने ते खात असत. ⁴⁷ विश्वासणारे देवाची स्तुति करीत. आणि सर्व लोकांना ते आवडत असत. आणि अधिकाधिक लोक तारले जात होते. व विश्वासणाऱ्यांच्या गटामध्ये प्रभु रोज अनेक लोकांची भर घालीत असे.

पेत्र एका लंगड्या मनुष्याला बरे करतो

3 एके दिवशी पेत्र व योहान मंदिराकडे जात होते. त्यावेळी दुपारचे तीन वाजले होते. मंदिरातील प्रार्थनेची ती नेहमीची वेळ होती. ² जेव्हा ते मंदिरात जाऊ लागले, तेव्हा त्या ठिकाणी एक मनुष्य होता. हा मनुष्य जन्मापासूनचा लंगडा होता. त्याला चालता येत नव्हते. म्हणून काही मित्र त्याला उचलून घेऊन आले. दररोज त्याचे मित्र त्याला मंदिराकडे आणीत असत. ते त्या लंगड्या माणसाला मंदिराच्या एका दरवाजाजवळ ठेवीत असत. या दरवाजाचे नाव सुंदर दरवाजा असे होते. तेथे तो मनुष्य मंदिरात येणाऱ्या लोकांकडे भीक मागत असे. ³ त्या दिवशी त्या लंगड्या मनुष्याने पेत्र व योहानाला मंदिरात जाताना पाहिले. त्याने त्यांच्याकडे पैसे मागितले. ⁴ पेत्र व योहान यांनी त्या माणसाकडे पाहिले व म्हटले, “आमच्याकडे पाहा!” ⁵ त्या मनुष्याने त्यांच्याकडे पाहिले; त्याला वाटले ते त्याला काही पैसे देतील. ⁶ परंतु पेत्र म्हणाला, “माझ्याकडे सोने किंवा चांदी काही नाही, परंतु माझ्याकडे दुसरे काही तरी आहे, ते मी तुला देवो. नासरे थऱ्या येशू द्विस्ताच्या नावाने ऊठ आणि चालू लागा!” ⁷ मग पेत्राने त्या माणसाचा उज्जवा हात धरला व त्याला उठविले. आणि तावडतोब त्या मनुष्याच्या पायात व घोऱ्यात शक्ति आली. ⁸ तो माणूस उडी मारून उभा राहिला व चालू लागला. तो चालत, बागडत, आणि देवाचे गुणगान करीत त्यांच्याबरोबर मंदिरात गेला. ⁹⁻¹⁰ सर्व लोकांनी त्याला ओळखले. मंदिराच्या सुंदर नावाच्या दरवाजापाशी भीक मागत बसत असे तो हाच म्हणून त्यांनी त्याला ओळखले. आता त्यांनी त्याच माणसाला चालताना व देवाची स्तुति करताना पाहिले. लोक आश्चर्यकित झाले. हे कसे घडले हे त्यांना समजत नव्हते.

पेत्र लोकांच्या पुढे भाषण करतो

¹¹ तो लंगडा मनुष्य पेत्र व योहान यांना बिलगून उभा होता. सर्व लोक आश्चर्यकित झाले होते. कारण तो मनुष्य बरा झाला होता. ते पेत्र व योहान उभे असलेल्या

शलमोनाचा द्वारमंडपाकडे * धावत येऊ लागले. ¹² जेव्हा पेत्राने हे पाहिले, तो लोकांना म्हणाला, “माझ्या यहूदी बंधूंनो, ह्यामुळे तुम्हांला आश्चर्य का वाट आहे? तुम्ही आमच्या कडे असे पाहात आहत आहत की जणू काय आमच्या समर्थनेच हा मनुष्य चालू लागला आहे. तुम्हांला असे वाटते का की, आमच्या चांगुलपणामुळे असे घडले? ¹³ नाही! देवाने हे केले! तो अब्राहामाचा देव आहे. इसहाकाचा देव आहे आणि तो याकोबाचा देव आहे. आमच्या पूर्वजांचा तो देव आहे. त्याचा खास सेवक येशू याला त्याने गैरव दिलेला. परंतु तुम्ही येशूला मारण्यासाठी दिले. पिलाताने येशूला मुक्त करण्याचा निर्णय घेतला, परंतु तुम्ही पिलाताला सांगितले की, तुम्हांला येशू नको. ¹⁴ येशू शुद्ध आणि चांगला (निष्पाप) होता. परंतु तुम्ही म्हणाला तुम्हाला तो नको. तुम्ही पिलाताला सांगितले की येशूएवजी आहांला एक खुनी दे. ¹⁵ आणि म्हणून जो जीवन देवो त्याला तुम्ही मारले! परंतु देवाने त्याला मरणातून उठविले. आम्ही त्याचे साक्षी आहो. आम्ही आमच्या दोव्यांनी ते पाहिले. ¹⁶ येशूच्या सामर्थ्यानेच हा लंगडा बरा झाला. आम्ही येशूच्या सामर्थ्यावर विश्वास ठेवला म्हणून हे घडले, तुम्ही या मनुष्याला पाहू शकता. आणि तुम्ही त्याला ओळखावा. येशूवरील विश्वासाने तो पूर्णपणे बरा झाला. तुम्ही हे घडलेले पाहिले!

¹⁷ “माझ्या बंधूनो, तुम्ही येशूला जे केले ते तुम्ही अजाणता केले. (तुम्हांला समजत नव्हते, तुम्ही काय करीत आहत. तुम्ही नेत्यांनासुद्धा हे समजले नाही.) ¹⁸ देवाने सांगितले या गोटी घडतील. देवाने भविष्यवाणीकरीवी हे सांगितले की, त्याचा द्विस्त दुःखसहन करील व मरेल. मी तुम्हांला सांगितलेले आहे की, देवाने हे कसे घडवून आणले. ¹⁹ म्हणून तुम्ही तुमची हृदये व जीवने बदलली पाहिजेत! देवाकडे परत या आणि तो तुमच्या पापांची क्षमा करील. ²⁰ मग प्रभु (देव) तुम्हांला आध्यात्मिक विश्रांतीसाठी वेळ देईल. तो तुम्हाला येशू देईल, ज्याला त्याने द्विस्त म्हणून निवडले. ²¹ परंतु देवाने त्याच्या पवित्र भविष्यवाणीच्या तोंडून ज्या गोष्टी आंख भापासूनच सांगितल्या त्या घडून येईपर्यंत त्याला स्वर्गातिच राहिले पाहिजे. ²² मोरो म्हणाला, ‘प्रभु तुमचा देव तुम्हांला संदेष्टा देईल. तो संदेष्टा तुमच्या स्वतःच्या (यहूदी लोकांच्या) मधूनच देईल * तो माझ्यासारखा भविष्यवादी असेल. तो जे तुम्हांला सांगेल ते सारे तुम्ही पावा. ²³ जो कोणी संदेष्याची (भविष्यवादी) आज्ञा पाळणार नाही, त्याचे आपल्या बांधवांमध्यन मुळासकट उच्चाटन होईल.’ ²⁴ शमुवेल व इतर संदेष्टे (भविष्यवादी) जे शमुवेलानंतर झाले, जे देवासाठी बोलले, ते या आताच्या काळाविषयी बोलले. ²⁵ संदेष्टे ज्या

शलमोनाचा द्वारमंडप मंदिराचा पूर्वकडील भाग, तो छपराने आच्छादित होता.

प्रभु तुमचा * देईल अनुवाद 18:15,19

गोर्ध्वीविषयी बोलले, त्या गोर्ध्वी तुम्हांला मिळाल्या आहेत. देवाने तुमच्या वाडवडिलांशी (पूर्वजांशी) जो करार केला तो तुम्हांला मिळाला आहे. देवाने तुमचा पिता अद्भ्राहाम याला म्हटले, 'तुझ्या कुटुंबामुळे पृथ्वीवरील राष्ट्रे आशीर्वादित होतील.'²⁶ देवाने आपला खास सेवक येशू याला प्रथम तुमच्याकडे पाठविले. तुमच्या वाईट माणीपासून तुम्हांला परावृत्त करण्याकडून! तुम्हांला आशीर्वाद देण्यासाठी देवाने येशूला पाठविले.²⁷

पेत्र व योहान यहूदी धर्मसभेपुढे

4 पेत्र व योहान लोकांशी बालत असताना, काही लोक त्यांच्याकडे आले. त्यांतील काही यहूदी याजक, मंदिराचे रक्षण करण्याच्या शिपायांचा कप्तान व काही सदूकी लोक होते. ते चिढले होते. कारण दोन प्रेषित लोकांना शिकवीत होते. पेत्र व योहान लोकांना शिकवीत होते की, येशूच्या सामर्थ्याने मेलेली माणसे पुन्हा उठतील. ³ यहूदी पुढाऱ्यांनी व नियमशास्त्र शिककांनी पेत्र व योहानाला धरले व तुरुंगात टाकले. अगोदरच रात्र झाली होती, म्हणून त्यांनी पेत्र व योहान यांना दुसऱ्या दिवसापर्यंत तुरुंगात ठेवले. ⁴ पांतु पेत्र व योहान यांचा संदेश ऐकण्याचा पुष्कळ लोकांनी, त्यांनी सांगितलेल्या गोर्ध्वीवर विश्वास ठेवला. विश्वासणाऱ्यांच्या गटामध्ये सुमारे पाच हजार लोक होते. ⁵ दुसऱ्या दिवशी यहूदी लोकांचे पुढारी, वडील जन, व नियमशास्त्र शिकविणारे शिक्षक यरुशलेममध्ये एकत्र जमले. ⁶ हज्जा (प्रमुख याजक), केफा, योहान अणि अलेक्सांद्र होते. तसेच प्रमुख याजकाच्या घरातील प्रत्येक जण हजर होता. ⁷ त्यांनी पेत्र व योहान यांना सर्वांसमोर उभे राहण्यास सांगितले. यहूदी पुढाऱ्यांनी पुष्कळ वेवा त्यांना विचारले, 'या लंगड्या माणसाला तुम्ही कसे बरे केले? कोणत्या शक्तीचा उपयोग तुम्ही केला? कोणत्या अधिकाराने हे तुम्ही केले?'⁸

⁸ गग पेत्र पवित्र आत्याने भरला गेला, तो त्यांना म्हणाला, 'अहो पुढाऱ्यांनो आणि वडीलधारी लोकांनो; ⁹ या लंगड्या माणसाच्या बाबतीत जी चांगली गोष्ट झाली त्याबदल तुम्ही आम्हांला प्रेशन विचारात आहात काय? तुम्ही आम्हांला विचारात आहात का की याला कोणी बरे केले? ¹⁰ तुम्ही सर्वांनी आणि यहूदी लोकांनी समजून घ्यावे अशी आमची इच्छा आहे, ती ही की, नासरेथच्या येशू रिस्तसाच्या सामर्थ्याने हा मनुष्य बरा झाला! तुम्ही येशूला वधसंतभावर खिळले. देवाने त्याला मरणातून उठविले. हा मनुष्य लंगडा होता, पण आता तो चांगला झाला आहे. आणि येशूच्या सामर्थ्यामुळे तुमच्यासमोर उभा राहू शकत आहे!

¹¹ तुम्ही बांधुणारांनी जो दगड नापसंत केला, जो पुढे कोनशिल झाला तोच हा येशू होय.' स्तोत्र. 118:22

¹² येशू हा एकमेव आहे जो लोकांना तारू शकेल. त्याचे नाव हेच सामर्थ्य फक्त जगामध्ये आहे जे लोकांना तारण्यासाठी दिले आहे. आमचे तारण येशूद्वारे झालेच पाहिजे.'

¹³ यहूदी लोकांना समजले की, पेत्र व योहान यांचे खास प्रशिक्षण किंवा शिक्षण झालेले नाही. पण पुढाऱ्यांनी हे सुदूर पाहिले की, पेत्र व योहान बोलायला घाबरत नव्हते. म्हणून पुढारी आश्चर्यचकित झाले. मग त्यांना उमगले की, पेत्र व योहान येशूबोरोबर होते. ¹⁴ त्यांनी पाहिले की, तो लंगडा मनुष्य तेथे दोन प्रेषितांसह उभा आहे. त्यांनी पाहिले की, तो मनुष्य बरा झालेला आहे. म्हणून ते प्रेषितांविरुद्ध काही बोलू शकत नव्हते. ¹⁵ यहूदी पुढारी त्यांना म्हणाले की, त्यांनी सभा सोडून जावे. मग पुढारी काय करायला होवे याचिषी एकमेकामध्ये विचारविनिमय करू लागले. ¹⁶ ते म्हणाले, 'या मनुष्यांचे आपण काय करावे? यशूलेममधील प्रत्येक व्यक्ति हे जाणते की, त्यांनी एक महान चमत्कार केला आहे. हे स्पष्ट आहे. आपण असे म्हणू शकत नाही की ते खेरे नाही.' ¹⁷ परंतु आपण त्यांना त्या माणसाचिषी (येशूचिषी) संगण्यास (प्रतिबंध करू) घाबरून सोडू. मग ही समस्या लोकांमध्ये पसरणार नाही.'

¹⁸ मग यहूदी पुढाऱ्यांनी पेत्र व योहान यांना परत आत बोलाविले. त्यांनी प्रेषितांना सांगितले की, येशूच्या नावाने काही करू नका व शिकवू नका. ¹⁹ पण पेत्र व योहान यांनी त्यांना उत्तर दिले, 'तुम्हांला कोणते बरोबर वाटते? देव काय इच्छितो? आम्ही तुमची की देवाची आज्ञा पाळवकी? ²⁰ आम्ही शांत बसू शकत नाही. आम्ही ज्या गोर्ध्वी पाहिल्या आणि ऐकल्या त्या आम्हांला सांगितल्याच पाहिजेत.'

²¹⁻²² प्रेषितांना शिक्षा करण्याचा मार्ग त्यांना सापडेना; कारण जे काही घडले होते त्याचिषी लोक देवाची स्तुति करीत होते. (हा चमत्कार देवाकडून घडला होता. शिवाय जो बरा झाला होता, तो चाळीस वर्षांहून अधिक वयाचा होता.) म्हणून यहूदी पुढाऱ्यांनी प्रेषितांना पुन्हा ताकीद दिली व त्यांना सोडून दिले.

पेत्र व योहान विश्वासणाऱ्यांकडे परततात

²³ पेत्र व योहान यांची सुटका झाल्यावर ते त्यांच्या स्वतःच्या बंधुवर्गांकडे परत गेले. त्यांनी प्रमुख याजक व प्रमुख वडील यहूदी पुढारी जे बोलले ते सर्व त्यांनी बंधुवर्गस सांगितले. ²⁴ जेव्हा विश्वासणाऱ्यांनी हे ऐकले, तेव्हा त्या सर्वांनी एक मनाने देवाला प्रार्थना केली. ते म्हणाले, 'सर्वसमर्थ प्रभु, तूच आकाश, जमीन, समुद्र व जगातील सर्वांचा निर्माणकर्ता आहेस. ²⁵ आमचा पिता दावीद हा तुझा सेवक होता. पवित्र आत्म्याच्या सहाय्याने त्याने हे शब्द लिहिले:

‘राष्ट्रे का ओरडत आहेत? लोक (देवाविरुद्ध) का व्यर्थ कर रचित आहेत?

²⁶या भूलावरील राजे लढाईसाठी सज्ज झाले आणि प्रभु परमेश्वर व त्याचा द्विस्त यांच्याविरुद्ध एकवट झाले आहेत.’ स्तोत्र. 2:1-2

²⁷या गोष्टी खरोखर घडल्या, जेव्हा हेरोद,* पंत पिलात, यहूदीतर राष्ट्रे व यहूदी लोक हे सर्व जण येशूविरुद्ध ‘एकत्र आले.’ ²⁸त्यांनी तुझी योजना प्रत्यक्षात आणली. हे सर्व तुझ्या सामर्थ्याने व तुझ्या इच्छेने घडले. ²⁹आणि आता प्रभु, ते काय म्हणत आहेत ते ऐक. ते आम्हांला भेडसावण्याचा प्रयत्न करीत आहेत! प्रभु, आम्ही तुझे सेवक आहोत, तुला आम्ही जे बोलावे असे वाटते ते न भीता बोलप्यासाठी आम्हांला मदत कर. ³⁰तुझे सामर्थ्य दाखवून आम्ही धीर बनण्यासाठी आम्हांला मदत कर; आजारी लोकांना वरे कर, पुरावे दे आणि चमत्कार कर, जे येशू जो तुझा पवित्र सेवक याच्या सामर्थ्याने घडतील.”

³¹विश्वासणाऱ्यांनी प्रार्थना केल्यावर, ज्या ठिकाणी ते एकत्र जमले होते ती जागा हादरली, ते सर्व पवित्र आत्म्याने भरले गेले. व ते न भीता देवाचा संदेश सांगत गेले.

विश्वासणाऱ्यांचा संभाग

³²विश्वासणाऱ्यांचा हा परिवार एक मनाने व ऐक्याने राहत असे. ते एकचित होते. परिवारामधील कोणीही आपल्या मालमतेवर स्वतंत्र अधिकार सांगत नसे. उलट प्रत्येक गोष्ट ते वाटन घेत. ³³मोठ्या सामर्थ्याने प्रेषित लोकांना प्रभु येशू मेलेल्यांतून उठला याविष्यी साक्ष देत. आणि त्या विश्वासणाऱ्यांवर देवाचा मोठा आशीर्वाद होता. ³⁴त्यांना आवश्यकता भासे ते सर्व त्यांना मिळत असे. प्रत्येक जण ज्याची स्वतःची शेत (जमीन) होती किंवा घर होती, त्यांनी ते पैशासाठी विकले व विकून आलेले पैसे त्यांनी प्रेषितांच्या हवली केले. ³⁵आणि प्रत्येक व्यक्तीला त्याच्या गरजेनुसार पुरवठा केला जात असे.

³⁶एका विश्वासणाऱ्यांचे नाव होते योसेफ, प्रेषित त्याला बर्णना म्हणत. (याचा अर्थ, “जो इतरांना मदत करतो तो मनुष्य.”) तो लेवी वंशातला होता. आणि कुप्रे बेटावर जन्मलेला होता. ³⁷योसेफाचे स्वचऱ्ये शेत होते, ते त्याने विकले व पैसे त्याने प्रेषितांकडे दिले.

हन्न्या आणि सप्पीरा

5 हन्न्या नावाचा एक मनुष्य होता त्याच्या पत्नीचे नाव सप्पीरा होते. हन्न्याने त्याच्याकडे जी काही

हेरोद महान हेरोदचा मुलगा. त्याचे नाव अन्टीपस. हा गालीली व पेरीया प्रांताचा रोमी सतेच्या वरीने शासन चालवणारा राजा होता.

जमीन होती ती विकली. ²परंतु विकून आलेल्या पैशातून त्याने थोडेच पैसे प्रेषितांच्या हातात दिले. त्याने त्यातील काही पैसे युपचूप काढून स्वतःसाठी ठेवले होते. त्याच्या पत्नीला हे माहीत होते. तिने या गोष्टीला संमति दिली होती. ³पेत्र म्हणाला, “हन्न्या, तू तुझ्या अंतःकरणावर सैतानाला का अधिकार चालवू देऊस? तू खोटे बोललास व पवित्र आत्म्याला फसविण्याचा प्रयत्न केलास. तू जमीन विकलीस, पण त्यातील काही पैसे स्वतःसाठी का ठेवलेस?” ⁴ती जमीन विकल्यापूर्वी तुझी होती. आणि विकल्यानंतर सुब्धा ते पैसे तुला जसे पाहिजे तसे खर्च करता आले असते. अशी वाईट गोष्ट करावी असा विचार तू का केलास? तू मनुष्यांशी नाही, तर देवाशी खोटे बोललास!” ⁵⁻⁶जेव्हा हन्न्याने हे ऐकले तेव्हा तो खाली पडला आणि मरण पावला. काही तरुण लोकांनी त्याचे शरीर गुंडाळले व बाहेर नेऊन पुरले. ज्या प्रत्येक मनुष्याने हे ऐकले, तो अंति भयभीत झाला.

“सुमारे तीन तासानंतर त्याची पत्नी आत आली. सप्पीरा तिच्या नवज्याच्या बाबतीत ज्ञाले ते काहीच माहीत नव्हते.

⁸पेत्र तिला म्हणाला, “मला सांग, तुमच्या शेतासाठी तुम्हांला किती पैसे मिळाले, (अमुक) इतक्यावर पैशांना मिळाले काय?” सप्पीरास उत्तर दिले, “होय, आम्हांला शेत विकून तेवढेच पैसे मिळाले.”

⁹पेत्र म्हणाला, “देवाच्या आत्म्याची परीक्षा पाहण्याचे तू व तुझ्यानवज्याने का ठरविले? ऐक! त्या पावलांचा आवज ऐकतेस का? ज्या माणसांनी तुझ्या नवज्याला पुरले ते दाराजवळ आहेत! (तुझ्या नवज्याला जसे नेले) तसेच ते तुलाही नेतील.” ¹⁰त्याच शणी सप्पीर त्याच्या पायाजवळ खाली पडली आणि मेली. तरुण माणसे आली, त्यांनी पाहिले की, ती मेलेली आहे. त्या माणसांनी तिला बाहेर नेले आणि तिच्या नवज्याजवळ पुरले. ¹¹सर्व विश्वासणारे आणि इतर दुसरे लोक ज्यांनी याविष्यी ऐकले ते अंतिशय भयभीत झाले.

देवाचे पुरावे

¹²प्रेषितांनी पुष्कळसे चमत्कार व सामर्थ्यशाली गोष्टी केल्या. सर्व लोकांनी या गोष्टी पाहिल्या. आणि ते सर्व एकचिताने शाळमोराच्या द्वारमंडपात जमत असत. ¹³आणि इतर लोकांतील कोणी त्यांच्याजवळ उभे राहण्याचे धैर्य करीत नसत. परंतु सर्व प्रेषितांची स्तुति करीत; ¹⁴आणि किती तरी लोक पुढे येऊन प्रभु येशूवर विश्वास ठेवीत. अशा रीतीने बरेच पुरुष व स्त्रिया येऊन त्यांना मिळाल्या.

¹⁵त्यामुळे पेत्र रस्त्याने जाऊ लगाला म्हणजे त्याची साकारी रोगी व आजारी लोकांच्यावर पडावी यासाठी लोक त्यांना वाटेवर खाट अगर अंथरुणावर ठेवीत असत. ¹⁶लोक यरुशलेम सभोवेतालच्या गावांगामावातून येऊ लगाले. आणि त्यांचे आजारी व भूतवाधा झालेले लोक यांना ते आणु लगाले. तेव्हा ही सर्व माणसे बरी केली गेली.

यहूदी प्रेषितांना मना करण्याचा प्रयत्न करतात

¹⁷प्रमुख याजक आणि त्याचे सर्व मित्र (सदूकी नावाचा एक ग) यांना फार हेवा वाट लागला. ¹⁸त्यांनी प्रेषितांना धरले आणि तुरुंगात टाकले. ¹⁹पण रात्रीच्या वेळी देवाच्या दूताने तुरुंगाचा दरवाजा उघडला. देवदूताने प्रेषितांना बाहेर आणले आणि म्हणाला, ²⁰“जा आणि मंदिरात उभे राहा. येशू द्विस्तमधील जे नवीन जीवन आहे त्याविषयी लोकांना सागा.” ²¹जेव्हा प्रेषितांनी हे ऐकले, त्यांनी ती आज्ञा पाळली आणि मंदिरात गेले. ती पहाटेची वेळ होती. आणि तेथे लोकांना शिक्षण देऊ लागले. प्रमुख याजक व त्याचे मित्र सभापथ्यानात आले. त्यांनी यहूदी पुढाऱ्यांची सभा आणि सर्व बडीलजन, जे यहूदी लोकांचे नेते होते यांची एकत्र सभा बोलविली. मग प्रेषितांना तेथे घेऊन येण्यासाठी काही जणांना तुरुंगात पाठविले. ²²जेव्हा शिपाई तुरुंगामध्ये त्यांना पाहावयास गेले, तेव्हा त्यांना आतमध्ये प्रेषित आढळले नाहीत. म्हणून त्यांनी परत जाऊन यहूदी पुढाऱ्यांना त्याविषयी सांगितले. ²³शिपाई म्हणाले, “तुरुंगाची दरे बंद केलेली व त्यांस कुलुप लाबलेले होते. तसेच पहारेकरीही दारावर पहारा देत आहेत. परंतु आम्ही जेव्हा दार उघडले, तेव्हा आतमध्ये कोणीच आढळले नाही!” ²⁴मंदिराच्या पहारेकरीच्या सरदाराने आणि प्रमुख याजकाने हे शब्द ऐकले. ते गोंधलात पडले. व यानंतर काय होईल याबदल बुचकव्यात पडले. ²⁵नंतर कोणी एक आला आणि म्हणाला, “ज्या लोकांना तुम्ही तुरुंगात टाकले ते तर मंदिरात उभे राहन लोकांना शिक्षण देत आहेत.” ²⁶तेव्हा कप्तान व त्याचे लोक बाहेर गेले व प्रेषितांना पुढा घेऊन आले. त्यावेळी त्यांनी बळाचा वापर केला नाही, कारण त्यांना लोकांचे भय वाटले व असे वाटले की लोक कदाचित त्यांना दाढमार करतील.

²⁷त्यांनी प्रेषितांना आणून सभेपुढे उभे केले. प्रमुख याजकाने प्रेषितांना प्रश्न विचारले. ²⁸तो म्हणाला, “आम्ही तुम्हांला (येशू) या मनुष्याच्या नावाने शिक्षण देऊ नका म्हणून ताकीद दिली होती. आणि तरीही तुम्ही तुमच्या शिक्वणुकीचा प्रसार सर्व यशस्वेमभर केलात. आणि या मनुष्याच्या (येशूच्या) मरणाचा दोष आमच्यावर ठेवण्यासाठी तुम्ही प्रयत्न करीत आहात.”

²⁹ऐत इतर प्रेषितांनी उत्तर दिले, “आम्हांला देवाची आज्ञा पाळलीच पाहिजे, तुमची नाही! ³⁰तुम्ही येशूला मारले. तुम्ही त्याला वधस्तभावर खिळले. परंतु त्याच देवाने, जो आमच्या वाडवडिलांचा (पूर्वजांचा) देव होता, त्याने येशूला मरणात्तन उठविले! ³¹देवाने त्याला उठविले व आपल्या उजवीकडे बसविले. देवाने येशूला राजपुत्र व उद्धारकर्ता म्हणून उजवीकडे बसविले. देवाने हे यासाठी केले की, यहूदी लोकांनी त्यांची हृदये व जीविते बदलावीत. ह्या गोटी घडताना आम्ही पाहिल्या. ³²पवित्र आत्मामुद्धा हे खरे आहे हे दर्शवितो. जे लोक देवाची आज्ञा पाळतात त्या सर्वांना त्याने पवित्र आत्मा दिलेला आहे.”

³³जेव्हा यहूदी सभेच्या पुढाऱ्यांनी हे शब्द ऐकले, तेव्हा ते खूप रागावले. त्यांनी प्रेषितांना जिवे मारण्यासंबंधी विचार सुरु केला. ³⁴सभेमध्ये गमलीएल नावाचा एक परूशी उभा राहिला. नियमशास्त्राचा तो शिक्षक होता. आणि सर्व लोक त्याला मान देत असत. त्याने लोकांना सांगितले की, काही वेळासाठी प्रेषितांना बाहेर पाठवा. ³⁵नंतर तो त्यांना म्हणाला, “इझाएलच्या लोकांनो, या लोकांना जे काही करण्याचा विचार तुम्ही करीत आहात त्याबद्दल सावधागिरी बाळगा. ³⁶काही काळावूर्धी थुदवसाचा जन्म झाला. आपण कोणी थोर असल्याचा दावा त्याने केला. सुमारे चारशे जण त्याला जाऊन मिळाले. पण त्याला ठार मारण्यात आले त्याचवेळी त्याचे अनुयायीही पांगले. ते काहीच करू शकले नाहीत.

³⁷नंतर, गालीलातून यहूदा नावाचा माणूस आला. ती वेळ जनगणनेची होता. त्यांनेही काही अनुयायांचे नेतृत्व केले. त्यालासुद्धा मारण्यात आले. व त्याचे सर्व अनुयायी पांगले व पळून गेले. ³⁸म्हणून आता मी तुम्हांला सांगतो: या लोकांपासून दूर राहा. त्यांना एकटे सोडा. जर त्यांच्या योजना मनुष्यांच्या असतील तर ते अपयशी ठरतील. ³⁹पण जर हे देवापासून असतील तर तुम्ही त्यांना रोखू शकणार नाही. उलट तुम्ही देवाविरुद्ध लडत आहात असे होईल!”

यहूदी लोकांनी गमलीएलचा सल्ला मानला. ⁴⁰त्यांनी प्रेषितांना पुढा बोलविले. त्यांना फटके मारले. आणि येशूच्या नावाने पुढा त्यांनी काही बोलौ नवे असा आदेश दिले. आणि त्यांनी प्रेषितांना सोडून दिले. ⁴¹प्रेषित सभा सोडून गेले. येशूच्या नावासाठी आपण निंदानलस्ती सहन करण्याच्या योग्यतेचे ठरलो यामुळे ते आनंदी झाले. ⁴²आणि नंतर प्रेषितांनी लोकांना शिक्विण्याचे सोडले नाही. प्रेषित लोकांना सातत्याने शुभवार्ता सांगत राहिले. येशू हा प्रभु आहे, हे ते दररोज मंदिरात व लोकांच्या घरांमध्ये सांगत असत.

विशेष कामासाठी सात जणांची निवड केली जाते

6 अधिकाधिक लोक येशूचे अनुयायी होत होते. पण याचवेळी ग्रीक बोलणाऱ्या अनुयायांचा यहूदी अनुयायांशी वाद झाला. ते म्हणाले की, अनुयायाना मिळणारा जो रोजचा अन्नाचा वाटा असतो, तो त्यांच्या विधवांना मिळण्याचियी दुर्लक्ष होते. ²बारा प्रेषितांनी सर्व अनुयायांना एकत्र बोलविले. प्रेषित त्यांना म्हणाले, “देवाचे वचन शिक्विण्याचे आमचे काम थांबविले आहे. हे चांगले लोकांना काही खाण्यासाठी देणे योपेक्षा देवाचे वचन सातत्याने शिक्विणो हे आमच्यासाठी अधिक चांगले. ³म्हणून बंधूनो, तुमचे स्वतःचे सात लोक निवडा. लोकांनी त्यांना हे चांगले आहेत असे म्हटले पाहिजे. ते ज्ञानाने व आत्म्याने पूर्ण भरलेले असावेत. आणि त्यांना ही सेवा करण्यास आपण आपला संपूर्ण वेळ

प्रार्थना करण्यात व देवाचे वचन शिकविण्यात घालवू शकतो.”

^५बृंदुवर्गातील सगळ्यांना ही कल्पना आवडली. मग त्यांनी या सात जणांची निवड केली: स्टेफन (मोठा विश्वास व पवित्र आत्म्याने पूर्ण भरलेला मनुष्य, फिलिप्प), * प्रखर, नीकनोर, तिम्मोन, पार्मिना आणि निकलाव (अंतुखियाकर जो यहूदी झाला होता). ^६नंतर त्यांनी या सात जणांना प्रेषितांसमाई उभे केले. प्रेषितांनी त्यांच्यावर हत ठेवले व प्रार्थना केली. ^७देवाचे वचन जास्तीत जास्त लोकांपर्यंत जात होते. यशस्लेममधील अनुयायांचा गट मोठा होत होता. एवढेच नव्हे तर एका मोठ्या यहूदी याजकवर्गाने विश्वास ठेवला व आज्ञा पाळल्या.

स्टेफनविरुद्ध यहूदी लोक

^८स्टेफन (सात लोकांपैकी एक) यास मोठा आशीर्वद मिळाला. देवाने त्याला लोकांसमोर अद्भूत चमत्कार करण्याचे सामर्थ्य दिले होते. ^९परंतु काही यहूदी आले आणि त्यांनी स्टेफनाबरोबर वाद घातला. हे यहूदी सभास्थानातून* आले होते. त्याला लिंबर्टीनांसाठी सभास्थान असे म्हणत. (हे सभास्थान कुरेरे, आणि अलेंसांद्रे येथील यहूदी लोकांसाठी सुद्धा होते). किलीकिया व आशियातील यहूदीसुद्धा त्यांच्यावरोबर होते. ते सर्व आले आणि स्टेफनाबरोबर वाद घालू लागले. ^{१०}परंतु ज्या ज्ञानाने व आत्म्याच्या प्रेरणेने स्टेफन बोलत होता त्यापुढे यहूदी लोकांचा टिकाव लागेना. ^{११}तेव्हा त्यांनी काही लोकांना पैसे दिले व असे बोलायला शिकविले की, “आम्ही स्टेफनाला मोरे व देव योंच्यावरुद्ध दुर्भिण्यां करताना म्हणजे वाईट गोटी बोलताना ऐकले.” ^{१२}त्यामुळे लोकसमुदाय, यहूदी वडीलजन आणि परशी लोक भडकले. ते इतके चिडले की, त्यांनी येऊन स्टेफनाला धरले. आणि त्याला यहूदी लोकांच्या (पुढ्यांच्या) सभेत नेले. ^{१३}आणि त्यांनी तेथे खोटे साक्षीदार आणले, ते म्हणाले, “हा मनुष्य (स्टेफन) पवित्र मंदिराविषयी नेहमी वाईट बोलतो. आणि तो मोरेश्चया नियमशास्त्राविषयी नेहमी वाईट बोलतो.” ^{१४}आम्ही त्याला असे बोलताना ऐकले आहे की, नासरेथ्चा येशू ही जागा नष्ट करील आणि मोशेने घालून दिले त्या चालीरीती बदलून टाकील.” ^{१५}धर्मसभेत बसलेल्या सर्व सभासदांनी स्टेफनाकडे न्याहाळून पाहिले. तेव्हा त्याचा चेहरा देवदूताच्या चेहऱ्यासारखा दिसत होता.

स्टेफनाचे भाषण

^७प्रमुख याजक स्टेफनाला म्हणाला, “हे सर्व खरे आहे काय?” ^२स्टेफनाने उत्तर दिले, “माझ्या यहूदी वडीलजनांनो आणि बंधूनो, माझे ऐका. आपला पिता

फिलिप्प प्रेषित फिलिप्प नव्हे.

सभास्थान या ठिकाणी (झारतीत) यहूदी लोक देवाचे वचन वाचण्यासाठी व अभ्यासण्यासाठी येत असत.

(पूर्वज) अब्राहाम मेसोपोटेमिया येथे असताना आपल्या गैरवी देवाने त्याला दर्शन दिले. हे तो हारान येथे राहण्यापूर्वी घडले होते. ^३देव अब्राहामाला म्हणाला, ‘तुझा देश व तुझे नातोवाईक सोड. आणि मी दखवीन त्या देशात जा!’*

^४म्हणून अब्राहामाने आपले वतन खास्यांचा देश सोडला आणि तो हारान येथे राहू लागला. अब्राहामाच्या वडिलांच्या मृत्युनंतर देवाने त्याला या ठिकाणी पाठविले, जेथे आता तुम्ही राहत आहात. ^५परंतु देवाने अब्राहामाला या जमिनीतील काही दिले नाही. देवाने यातील एक पाऊल ठेवण्या इतकी सुद्धा जमीन त्याला दिली नाही. परंतु देवाने त्याला अभिवचन दिले की भविष्यत तो त्याला ही जमीन देईल. व त्याच्या मुलांनाही देईल. अब्राहामाला संतान होण्यापूर्वी हे घडले. ^६देव त्याला म्हणाला, ‘तुझी संती उपरी होईल. ते दुसऱ्या देशात राहतील. तेथील लोक तुझ्यावंशजानांगुलाम बनावितील आणि त्यांना चारशे वर्षे वाईट रीतीने वागवतील. ^७परंतु जो देश त्यांना गुलाम बनवील त्यांना मी शिक्षा देईन.’* ^८देव असे सुद्धा म्हणाला, ‘त्या गोष्टी घडल्यानंतर, तुझे लोक त्या देशातून बाहेर येतील. मग तुझे लोक या ठिकाणी माझी उपसना करतील.’* ^९देवाने अब्राहामाशी करार केला, या कराराचे चिन्ह होते सुंता. आणि म्हणून जेव्हा अब्राहामाला मुलगा झाला, तेव्हा अब्राहामाने आपल्या मुलाची, तो आठ दिवसांचा असताना, सुंता केली. त्याच्या मुलाचे नाव इस्हाक होते. इस्हाकानेसुद्धा आपला मुलगा याकोब याची सुंता केली. व याकोबाने आपल्या मुलांची सुंता केली. हे पुत्र नंतर बारा (पूर्वज) वडील झाले.

^{१०}या वडिलांना (पूर्वजांना) योसेफाला मत्सर वाटला. त्यांनी योसेफाला इजिप्तमध्ये एक गुलाम म्हणून विकले. परंतु योसेफालाबरोबर देव होता. ^{११}योसेफालार तेथे खप संकटे आली पण देवाने त्याला सर्व संकटांतून सोडविले. देवाने योसेफाला ज्ञान व शाहणपण दिले. त्यामुळे इजिप्तचा राजा, फारो, याची मर्जी योसेफाला संपादन करता आली. फारोने योसेफाला इजिप्त देशावर व त्याच्या धरावर अधिपती म्हणून नेमले. ^{१२}मग सर्व इजिप्त व कनान देशावर दुष्काळ पडला. आणि लोकांच्या दुखाला अंत राहिला नाही. अमच्या पूर्वजांना अन्नधान्य मिळेनासे झाले. ^{१३}जेव्हा याकोबाने ऐकले की, इजिप्त देशावर धान्य आहे, त्याने अपल्या पूर्वजांना तिथे पाठविले. ही पहिली वेळ होती. ^{१४}ते दुसऱ्या वेळी आले तेव्हा योसेफाने आपली ओळख त्यांना करून दिली. आणि फारो राजाला योसेफाच्या कुरुंबाची माहिती झाली. ^{१५}मग योसेफाने काही लोकांना आपल्या वडिलांना, आणि त्याच्या कुरुंबातील पंचाहतर

तुझा देश ... देशात जा उत्पत्ति 12:1

तुझी संती ... शिक्षा देईन उत्पत्ति 15:13-14

या ठिकाणी ... उपासना करतील उत्पत्ति 15:14; निर्गम 3:12

लोकांना इजिप्त येथे. बोलावण्यासाठी पाठविले. ¹⁵मग याकोब इजिप्त देशात गेला आणि तो व आपले पूर्वज तेथेच मरण पावले. ¹⁶नंतर त्यांचे मृतदेह शेखेमला नेण्यात आले व तेथेच त्यांना पुरण्यात आले. अब्राहामाने शेखेम येथे हामोराच्या पुत्रांना पुरेपूर मोबदला देऊन विकत घेटलेल्या कबरीत त्यांना पुरण्यात आले.

¹⁷देवाने अब्राहामाला दिलेले वचन पुरे होण्याची वेळ जस्सजशी जवळ येऊ लागली, तस्तशी इजिप्त देशातील आपल्या लोकांची संख्या वाढू लागली. ¹⁸शेवटी, ज्या राजाला योसेफाची महिती नव्हती, असा राजा इजिप्तवर राज्य करू लागला. ¹⁹त्या (नवीनी) राजाने फार इुशारीने आपल्या लोकांचा फायदा घेतला. तो आपल्या लोकांशी फार निवियेतेने वागू लागला. तो त्यांच्या बालकांना घराबाहेर टाकून देण्यास भाग पाढू लागला. ती बालके जिंवत राहू नयेत हा त्याचा हेतु होता. ²⁰त्या काळात मोशेचा जन्म झाला. आणि तो (देवाच्या नजरेत) फार सुंदर बालक होता. तीन महिन्यांपर्यंत त्याच्या वडिलांच्या घरात वाढला. ²¹आणि जेव्हा त्याला घराबाहेर ठेवण्यात आले तेव्हा फारोच्या कन्येने त्याला घेतले. तिने त्याला आपल्या मुलासारखा वाढवला. ²²इजिप्तच्या लोकांनी त्याला सर्व प्रकारच्या ज्ञानात सुशिक्षित केले. तसेच तो बोलण्यात व कृतीत भारदस्त झाला.

²³जेव्हा तो चाळीस वर्षांचा झाला, त्याने विचार केला की, आपले बांधव, जे यहूदी लोक त्यांना जाऊन भेटावे, ²⁴आणि जेव्हा त्याने आपल्या इम्राएली बांधवांपैकी एकाला वाईट वागविले जाताना पाहिले, तेव्हा त्याने त्या इजिप्तच्या रहिवाशयाला मारले. व आपल्या बांधवाची सुटका केली; छळ केला जाणाऱ्या यहूदी मनुष्याच्या वर्तीने त्याने बदला घेतला. ²⁵देव त्याच्या हातून यहूदी लोकांची सुटका करीत आहे, हे यहूदी लोकांना कळले असे मोशेला वाटले, परंतु त्यांना तै कळले नाही. ²⁶दुसऱ्या दिवशी दोन यहूदी माणसे भांडुन करताना मोशेने पाहिली, ते पाहून मोशे त्यांच्यात मध्यस्थी करू लागला. तो त्यांना म्हणाला, 'पुरुषांनो, तुम्ही एकमेकाचे भाऊ आहात, तुम्ही एकमेकांशी का भांडत आहात?' ²⁷परंतु जो मनुष्य आपल्या शेजाऱ्याशी वाईट रीतीने वागत होता, त्याने मोशेला एका बाजूला सारून म्हटले, 'आमच्यावर अधिकार गाजवायला आणि आमचा न्यायनिवाडा करायला तुला कोणी नेमिले?' ²⁸काळ तू त्या इजिप्तच्या माणसाला ठार मारलेस; तसाच माझाही जीव घेण्याचे तुझ्या मनात आहे का!**

²⁹जेव्हा मोशेने त्याला हे बोलताना एकले, तेव्हा तो इजिप्त सोडून पळून गेला. आणि मिद्यान्यांच्या देशात उपरी म्हणून राहू लागला आणि तेथेच त्याला दोन मुलगे झाले. ³⁰चाळीस वर्षांनंतर मोशे सीनाय पर्वताजवळच्या वाळवंटात

होता. एका जलणाऱ्या झुडपात मोशेला देवदूताचे दर्शन झाले. ³¹जेव्हा मोशेने हे पाहिले तेव्हा तो आसच्यर्चकित झाला. नीट पाहता याचे म्हणून तो त्या जळत्या झुडपातजवळ गेला. मोशेने एक वाणी ऐकली. तो आवाज प्रभूचा होता. ³²प्रभु म्हणाला, 'मी तुझ्या वाडवडिलांचा देव आहे- अब्राहाम, इस्पहाक, याकोब यांचा देव आहे.' मोशे भीतीने थरथर कपूऱ लागला. डोळे वर करून पाहण्याचे धाडस त्याला होईना. ³³देव त्याला म्हणाला, 'तुझ्या पायातील वहाणा काढ! कारण ज्या जाओवर तू उभा आहेस ती जागा पवित्र आहे. ³⁴माझ्या लोकांचा इजिप्त देशात होणारा छळ मी पविला आहे. आणि त्याचे विव्हळणे माझ्या कानी आले आहे. म्हणून त्यांची सुटका करण्यास मी खाली आलो आहे. आता ये, मी तुला परत इजिप्त देशाला पाठवीत आहे.*

³⁵मोशे हाच तो मनुष्य होता, ज्याला यहूदी लोकांनी नाकारले. 'तुला कोणी आमच्यावर अधिकार गाजवायला आणि न्याय करायला निवडले आहे काय?' असे ते त्याला म्हणाले. मोशे हाच मनुष्य आहे की ज्याला देवाने शासनकर्ता व तारणारा म्हणून पाठविले. देवाने मोशेला देवदूताच्या मदतीने पाठविले. याच देवदूताला मोशेने जळत्या झुडपात पाहिले होते. ³⁶म्हणून मोशेने लोकांना बाहेर कढले. त्याने सामर्थ्यशाली कृत्ये व चमत्कार केले. मोशेने ह्या गोष्ठी इजिप्तमध्ये, तांबड्या समुद्राजवळ, आणि वाळवंटात चाळीस वर्ष केल्या. ³⁷हा तोच मोशे आहे, ज्याने यहूदी लोकांना असे म्हटले: 'देव तुम्हाला एक भविष्यवादी देईल. तो भविष्यवादी तुमच्याच लोकांमध्यन येईल. तो माझ्यासारखाच भविष्यवादी असेल' ³⁸जो अरण्यात यहूदांबोरोबर होता, सीनाय पर्वतावर आपणाबोरोबर बोलणाऱ्या देवदूतबाबरोबर व आपल्या वाडवडीलांबरोबर होता ज्याला आम्हास देण्यासाठी जीवनदायी वचने मिळाली होती, तोच हा मोशे होय.

³⁹परंतु आपले वाडवडील त्याचे एकायला तयार नव्हते. त्यांनी त्याचे एकले नाही. आणि त्यांनी त्याला नाकारले. त्यांची मने इजिप्त देशाकडे परत ओढ घेऊ लागली. ⁴⁰आपले वाडवडील अहरोनाला म्हणाले, 'आमच्यापुढे चालतील असे देव आमच्यासाठी तयार कर. कारण इजिप्त देशातून काढून आम्हाला बाहेर घेऊन येणारा हा मोशे, त्याचे काय झाले हे आम्हाला माहित नाही'. ⁴¹त्यांनी याच काळात वासरासारखी दिसणारी एक मूर्ती तयार केली आणि त्या मूर्तीला अर्पणे सादर केली. आपल्या हातांनी घडविलेल्या या मूर्तीपुढे त्यांनी आनंदेत्सव साजरा केला!

⁴²पण देवाने त्या लोकांकडे पाठ फिरविली आणि आकाशातील समूहांची (तारे, नक्षत्र, अशा खोक्यांचेंची) भक्ति करीत राहण्यासाठी मोकळे सोडले. कारण भविष्यवादाच्या पुस्तकात असे लिहिले आहे: देव म्हणतो,

‘अहो यहदी लोकांनो, तुम्ही वथलेल्या पशूंची अर्पणे मला आपली नाहीत, रानातील चाचीस वर्धात

⁴³तुम्ही तुमच्याबोरव मोलेखासाठी तंबू (उपासनेचे स्थळ) आणि तुमचा देव रेफान यासाठी ताज्याच्या मूर्ती नेल्यात या मूर्ती तुम्ही केल्या यासाठी की तुम्हांला उपसना करता यावी म्हणून मी तुम्हांला दूर बाबेलोनपलीकडे पाठीवीन’
आमोस 5:24-27

⁴⁴‘अरण्यात आपल्या बाडवडिलांच्या बरोबर साक्षीदाखल देवाचा तंबू होता. देवाने तो जसा बनविण्यास सांगितले त्याप्रमाणे व देवाने दाखविलेल्या नमुन्याप्रमाणे मोशेने तो बनविला. ⁴⁵नंतर योशवाने आपल्या बाडवडिलांचे नेतृत्व करून इतर देशांच्या जमिनी काविज केल्या. ती राष्ट्रे परमेश्वराने आमच्या पुढीन घालविली. जेव्हा आपले लोक या नवीन प्रेदेशात गेले तेह्वा हाच तंबू त्यांनी सोबत नेला. आमच्या लोकांना हा तंबू त्यांच्या बाडवडिलांकडून मिळाला व आपल्या पूर्जांनी दावीदाच्या काळापर्यंत तो ठेवला. ⁴⁶दावीद देवाच्या मर्जीचा असल्याने, याकोबाच्या देवासाठी मंदिर बांधण्याची इच्छा त्याने दर्शविली. ⁴⁷परंतु देवाचे मंदिर शलमोनाने बांधले.

⁴⁸‘कारण सर्वोच्च देव मनुष्यांनी त्यांच्या हातांनी बांधलेल्या घरात राहत नाही. भविष्यवादी असे लिहितात:

⁴⁹प्रभु म्हणतो, स्वर्ग माझे सिंहासन आहे. पुरुषी ही माझे पाय ठेवण्याचे आसन आहे. तुम्ही माझ्यासाठी कसले घर बांधू शकता? मला विश्रांती घेण्यासाठी दुसऱ्या ठिकाणाची गरज नाही.

⁵⁰माझ्या हातांनी या सर्व गोष्टी केल्या नाहीत काय?’

यशया 66:1-2

⁵¹‘तुम्ही जे ताठ मानेचे लोक आहात त्या तुमची मने व कान विदेशी लोकांसारखी असून तुम्ही नेहमीच पवित्र आत्माला आपल्या पूर्जांप्रमाणेच नाकारीत आला आहात. ⁵²तुमच्या बाडवडिलांनी छळ केला नाही, असा कोणी एखादा भविष्यवादी होऊन गेला काय? एक धार्मिक (खिस्त) येणा अशी घोषण करण्याच्या त्यांनी वर्ध केला. आणि आता तर तुम्ही त्याचा ही (खिस्ताचा) विश्वासघात व खून केलात. ⁵³तुम्हीच लोक आहात, ज्यांना नियमशास्त्र मिळाले. देवाने हे नियमशास्त्र देवदूतांकरवी दिले. परंतु तुम्ही ते पाळीत नाही!’

स्तेफनाचा वध होते

⁵⁴यहदी लोकांनी स्तेफनाला हे बोलताना ऐकले व त्यांना फार राग आला. ते त्याच्याविरुद्ध दातओठ खाऊ लागले. ⁵⁵परंतु स्तेफन पवित्र आत्म्याने भरलेला होता. त्याने आपली नजर वर स्वर्गाकडे लावली. देवाचा गौरव

त्याने पाहिला. त्याने येशूला देवाच्या उजवीकडे उभे असलेले पाहिले. ⁵⁶तो म्हणाला, ‘पहा! स्वर्ग उघडलेला मला दिसत आहे. व मी मनुष्याच्या पुत्राला देवाच्या उजवीकडे उभा असलेला पाहत आहे!’

⁵⁷स्तेफनाचे हे शब्द ऐकून यहदी मोर्याने ओरडले. त्यांनी आपले कान स्वतःच्या हातांनी झाकून घेटले. नंतर ते सर्व मिळून स्तेफनावर धावून गेले. ⁵⁸त्यांनी स्तेफनाला धूस्त ओर्डीट शहराच्या बाबेर नेले व त्याला दगडमार करू लागले. जे साक्षी होते, त्यांनी आपले कपडे शौल नावाच्या एका तरुण मनुष्यापाशी ठेवले होते. ⁵⁹ते स्तेफनावर दगडमार करीत असताना तो मोर्याने प्रार्थना करीत म्हणाला, ‘हे प्रभु येशू माझ्या आत्म्याचा स्वीकार कर!’ ⁶⁰नंतर स्तेफनाने आपले गुडधे टेकले व मोर्याने ओरडून म्हणाला, ‘प्रभु, यांचे हे करणे त्यांच्या माथी पाप असे मानू नको!’ असे बोलून त्याने प्राण सोडला.

विश्वासणाऱ्यांवर संकट

⁸ स्तेफनाचा जो खून झाला त्याला शौलाची संमति होती. त्या दिवसापासून यरुशलेम येथील खिस्ताच्या मंडळीचा मोठा छळ सुरु झाला. प्रेषितांशिवाय इतर सर्व विश्वासणारे शिष्य यहदा व शोमरोन प्रांताच्या कानाकोफऱ्यात पांगून गेले. ²⁻³काही धार्मिक माणसांनी स्तेफनाला पुराले आणि त्याच्यासाठी त्यांनी फार शोक केला. शौलाने खिस्ताच्या मंडळीचा छळ करण्यास सुरुवात केली. तो घरोघर जाई. स्त्रिया व पुरुष यांना धूस्त खेचून नेई व तुरुंगात टाकीत असे. ⁴विश्वासणारे सगळीकडे पांगले होते. जेथे कोठे विश्वासणारे जात, तेथे ते लोकांना सुवार्ता सांगत.

शोमरोनात फिलिप्पाची सेवा

⁵फिलिप्प* शोमरोनातील एका शहरात गेला. त्याने खिस्ताचा संदेश दिला. तेथील लोकांनी फिलिप्पाचे बोलणे ऐकले व त्याने केलेले चमत्कार पाहिले. ⁶फिलिप्प ज्या गोष्टी त्यांना सांगत असे त्या ते लक्षपूर्वक ऐकत असत. ⁷त्यांच्यापैकी पुष्कळांना अशुद्ध आसने लागले होते. पण फिलिप्पाने ते सर्व घालविले होते. ते माणसांच्या शरीरातून बाबेर पडताना मोर्याने ओरडत बाबेर पडत असत. तेथे बरेच लंगडे व अथर्वांगवायू झालेले लोक होते. फिलिप्पाने या लोकांना बरे केले. ⁸यामुळे शहरातील लोक फार आनंदित झाले. ⁹शिपोन नावाचा मनुष्य त्या नगरात राहत होता. तो जादूचे प्रयोग करीत असे. त्याच्या प्रयोगामुळे लोक आश्चर्यचिकित होत असत. तो स्वतःला फार मोठा समजत असे.

¹⁰अगदी लहानापासून थोरापर्यंत लोक लक्षपूर्वक त्याचे ऐकत. ते म्हणत असत. ‘देवाची महान शक्ति असे ज्याला

म्हणतात तोच हा मनुष्य आहे!”¹¹त्याने आपल्या जातमुळे बराच काळपर्यंत लोकांना चकीत केले असल्याने लोक त्याच्याकडे लक्ष देत असत. ¹²परंतु जेव्हा देवाच्या राज्यविषयीची सुवार्ता आणि येशू ख्रिस्ताचे नाव फिलिप्पाने त्या लोकांना संगितले तेव्हा त्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. तेव्हा लोकांना बाप्तिस्मा देण्यात आला. त्यांच्यात जसे पुरुष होते, तशा स्थित्याही होत्या. ¹³स्वतः शिमोनाने विश्वास ठेवला आणि त्याचा बाप्तिस्मा झाल्यावर तो फिलिप्प बरोबर राहू लागला. आणि झालेले चमत्कार आणि अद्भुत चिन्हे पाहून शिमोन आशचयने थळू झाला. ¹⁴यरुशलेमधील प्रेषितांनी हे एकले की शोमरोनातील लोकांनी देवाच्या वचनाचा स्वीकार केला, म्हणून पेत्र व योहान यांना प्रेषितांनी शोमरोनातील लोकांकडे पाठविले. ¹⁵जेव्हा पेत्र व योहान आले, तेव्हा त्यांनी शोमरोनी विश्वासपान्यांना पवित्र आत्मा मिळावा म्हणून प्रार्थना केली. ¹⁶या लोकांचा प्रभु येशूच्या नावात बाप्तिस्मा झाला होता, परंतु पवित्र आत्मा अजून त्याच्यावर आला नव्हता. ¹⁷मग पेत्र व योहान यांनी त्यांच्या डोक्यावर हात ठेवला आणि त्यांना पवित्र आत्मा मिळाला.

¹⁸शिमोनाने पाहिले की, प्रेषितांच्या हात ठेवण्याने लोकांना पवित्र आत्मा मिळाला, तेव्हा शिमोन प्रेषितांना पैसे देऊ लागला. ¹⁹शिमोन म्हणाला, “मी ज्याच्यावर हात ठेवीन त्याला पवित्र आत्मा मिळेल, अशी शक्ति मला सुध्दा द्या.”

²⁰पेत्र शिमोनाला म्हणाला, “तुझा व तुझ्या पैशाचा नाश होवो! कारण, देवाचे दान पैशाच्या बळावर विकलत घेण्याचा तू विचार केलास! ²¹या कामात तू आमचा सहभागी होऊ शकणार नाहीस. कारण तुझे अंतःकरण देवासमर योग्य नाही. ²²आपले हृदय बदल, तू ज्या या वाईट गोष्टी केल्या आहेत, त्या सोडून दे. प्रभूला (देवाला) प्रार्थना कर. कदाचित तुझ्या पश्चातप्स अंतःकरणामुळे तो तुला क्षमा करील. ²³कारण तुझ्या मनात कटू मत्सर भरलेला आहे. व तू पापाचा दास झालेला आहेस, हे मला दिसून आले आहेही!”

²⁴शिमोनाने उत्तर दिले, “आपण दोघेही माझ्यासाठी देवाजवळ प्रार्थना करावी. यासाठी की, ज्या गोष्टीबद्दल तुम्ही बोललात त्यापैकी एकही गोष्ट माझ्यावर न येवो!”

²⁵नंतर दोन्ही प्रेषितांनी आपली साक्ष लोकांना दिली (जे त्यांनी येशूला करताना पाहिले होते ते सांगितले.) त्यांनी प्रभूचा संदेश त्यांना सांगितला. मग ते यरुशलेमला परत गेले. परत येताना वाटेत त्यांनी अनेक शोमरोनी गावात सुवार्ता सांगितली.

इथिओपियाच्या मनुष्याला फिलिप्पा शिक्षण देतो

²⁶देवाचा दूर फिलिप्पाशी बोलला, तो म्हणाला “त्यार हो आणि दक्षिणेकडे जा. यरुशलेम्हून गाझाकडे जाणाऱ्या रस्त्याने जा— तो रस्ता वाळवंटातून जातो.” ²⁷मग फिलिप्प

तयार झाला व गेला. रस्त्यात त्याला एक इथिओपियाचा मनुष्य भेटला. तो मनुष्य घंड होता. तो इथिओपियाच्या कांदके राणीकडे उच्च पदावर अधिकारी म्हणून कामाला होता. तो राणीच्या खिजित्याचा मुख्य होता. तो यरुशलेमला उपसना करण्यासाठी गेला होता. ²⁸आता तो आपल्या घरी चालला होता. तो त्याच्या रथात बसला होता आणि यशया संदेष्याचे पुस्तक वाचत होता. ²⁹पवित्र आत्मा फिलिप्पाला म्हणाला, “त्या रथाजवळ जाऊ!” ³⁰मग फिलिप्प त्या रथाजवळ धावत धावत गेला, तेव्हा तो मनुष्य वाचत असलाना त्याने ऐकले. फिलिप्प त्याला म्हणाला, “तुम्ही जे वाचत आहात, त्याचा अर्थ तुम्हांला कळतो का?”

³¹तो अधिकारी म्हणाला, “मला हे कसे समजेल? कोणीतरी याचा उलगडा करून मला सांगायला हवे.” आणि त्याने फिलिप्पाला रथात चढून आपल्यापाशी बसप्यास बोलविले. ³²पवित्र शास्त्रातील जो भाग तो वाचत होता, तो भाग पुढीलप्रमाणे होता:

“वधायला नेत असलेल्या मेंद्ररसारखा तो होता. लोकर कातरणाऱ्यांपुढे गप्प राहणाऱ्या मेंद्राप्रमाणे तो शांत राहिला. त्याने आपले तोंड उघडले नाही.

³³त्याला लजित केले गेले, त्याचे हळू काढू घेतले गेले. त्याच्या पिंडीविषयी कोणतीही गोष्ट पुढे वर्णिली जाणार नाही. कारण पृथ्वीवरील त्याचे जीवन संपर्किले गेले आहे.”

यशया 53:7-8

³⁴तो अधिकारी फिलिप्पाला म्हणाला, “कृपा करून मला सांगा. भविष्यवादी हे कोणाविषयी बोलतो आहे? तो स्वतःविषयी बोलत आहे की दुसऱ्या कोणाविषयी बोलत आहे?” ³⁵मग फिलिप्पाने तोंड उघडले व पवित्र शास्त्रातील या भागापासून सुरुवात करून येशूविषयीची सुवार्ता त्याला संगितली.

³⁶ते दोघे प्रवास करीत असलाना एका पाण्याच्या ठिकाणाजवळ (तव्याजवळ) आले. अधिकारी म्हणाला, “पहा! येथे पाणी आहे! माझा बाप्तिस्मा करायला कोणती अडचण आहे?”

^{37*} ³⁸आणि घंडाने रथ थांबविण्याची आज्ञा केली. नंतर फिलिप्प व घंड हे दोघे उत्तरून पाण्यात गेले आणि फिलिप्पाने त्याचा बाप्तिस्मा केला. ³⁹जेव्हा ते पाण्याबाबर आले, तेव्हा प्रभूच्या आत्म्याने फिलिप्पाला दूर नेले आणि त्या अधिकाऱ्याला फिलिप्प पुन्हा दिसला नाही. पण तो अधिकारी म्हणाला, “येशू ख्रिस्त हा देवाचा पुत्र आहे, असा मी विश्वास धरतो.”

कवच 37 काही अगदी अलीकडील प्रतींमध्ये असे लिहिले आहे: फिलिप्पाने उत्तर दिले, “तुम्ही अंतःकरणासून जर विश्वास ठेवत असाल, तर तुम्हीही बाप्तिस्मा घेऊ शकता.” तो अधिकारी म्हणाला, “येशू ख्रिस्त हा देवाचा पुत्र आहे, असा मी विश्वास धरतो.”

४० आपण अजोत नगरात आहोत असे फिलिप्पाला दिसून आले आणि पुढे जात असताना जी गावे लागली त्या सर्व नावात त्याने सुवर्ता सांगितली. नंतर तो कैसरीयाला गेला.

शौलचे परिवर्तन

९ शौल यरुशलेममध्ये प्रभुच्या अनुयायांना अनुनही होता. म्हणून तो प्रमुख याजकांकडे गेला.^१ शौलाने त्याला दिमिक्ष येथील सभास्थानातील यहूदी लोकांना पत्र लिहिण्यास सांगितले. शौलाला प्रमुख याजकाकडून दिमिक्ष येथील द्विस्ताच्या अनुयायांना पकडण्यासाठी अधिकार पाहिजे होता. जर त्याला तेथे कोणी विश्वासाणारा, मग तो पुरुष असो अथवा स्त्री, सापडले असते तर त्याने त्यांना अटक करून यरुशलेमला आणले असते. ^२ मग शौल दिमिक्षाकाला गेला. जेव्हा तो शहराजवळ आला तेव्हा एकाएकी आकाशातून फारच प्रखर प्रकाश त्याच्याभोवती चमकला. ^३ शौल जमिनीवर पडला. एक वाणी त्याच्याशी बोलताना त्याने ऐकली, “शौला, शौला! तू माझा छळ का करतोस?”

^४ शौल म्हणाला, “प्रभु तू कोण आहेस?”

ती वाणी म्हणाली, “मी येशू आहे. ज्याचा तू छळ करीत आहेस तो मीच आहे.” ^५ आता ऊठ आणि नगरात जा. तुला काय करायचे आहे, हे तुला तेथे कोणी तरी सांगेल.”

^६ जी माणसे शौलाबरोबर प्रवास करीत होती, ती तेथेच स्तब्ध उभी राहिली. त्या लोकांनी आवज ऐकला, पण त्यांना कोणी दिसले नाही. ^७ शौल जमिनीवरून उठला. त्याने डोळे उघडले, पण त्याला काहीच दिसेना. म्हणून जे लोक त्याच्या बरोबर होते, त्यांनी त्याचा हात धरून त्याला दिमिक्ष शहरात नेले. ^८ तीनी दिवसांपर्यंत शौलाला काहीच दिसत नव्हते. त्याने काहीच खाल्ले किंवा प्यायले नाही.

^९ दिमिक्षमध्ये येशूचा एक अनुयायी होता. त्याचे नाव हनन्या होते. प्रभु त्याच्याशी एका दृष्टान्तात बोलला: तो म्हणाला, “हनन्या!”

हनन्याने उत्तर दिले, “मी आहे, प्रभु.”

^{१०} प्रभु हनन्याला म्हणाला, “ऊठ आणि नीट नावाच्या रस्त्यावर जा. तेथे यहूदाचे* घर शोध व तारस्फहन आलेल्या शौल नावाच्या व्यक्तिबहूल विचार. सध्या तो तीथे आहे व प्रार्थना करीत आहे.” ^{११} शौलाने दृष्टान्त पाहिला आहे. त्यात हनन्या नावाचा मनुष्य आपल्याकडे आला असून आपल्यावर हात ठेवीत आहे, असे त्याला दिसले. व त्यानंतर त्याला पुढा दृष्टी प्राप्त झाली, असे त्याला दिसले.”

^{१२} परंतु हनन्याने उत्तर दिले, “प्रभु मी त्या मुन्हाचिंधी अनेक लोकांच्या तोंडून ऐकले आहे. यरुशलेम येथील तुइया संतांशी तो किंती वाईट रीतीने वागला हे मी ऐकले

आहे.” ^{१३} आणि आता जे तुइया नावावर विश्वास ठेवतात, अशा लोकांना बांधून नेण्यासाठी प्रमुख याजकाकडून अधिकारपत्र घेऊन हा शौल येथे आला आहे.”

^{१४} परंतु प्रभु म्हणाला, “जा! एका महत्त्वाच्या कामाकरिता मी त्याला निवडले आहे. माझाचिंधी त्याने राजांना, यहूदी लोकांना, आणि दुसऱ्या राष्ट्रांना सांगितले पाहिजे.

^{१५} माझ्या नावाकरिता ज्या गोष्टी त्याला सहन कराव्या लागतील त्या मी त्याला दाखवून दर्वेश.”

^{१६} हनन्या निघाला, आणि यहूदाच्या घरी गेला. त्याने शौलाच्या डोक्यावर हात ठेवला आणि महटले, “शौल, माझा बंधू प्रभु येशूने मला पाठविले. ज्ञाने तुला इकडे येत असता रस्त्यावर दर्शन दिले त्यानेच मला तुइयाकडे पाठविले. येशूने मला पाठविले यासाठी की, तुला पुन्हा पाहता यावे व पवित्र आत्म्याने तू भरला जावास.”

^{१७} लागलीच खपल्यासारखे काही तरी शौलाच्या डोक्यावरून खाली पडले. आणि त्याला पुढा दृष्टी आली शौल तेथून उठल्यावर त्याचा वापिस्तमा कराण्यात आला.

^{१८} नंतर त्याने अन्न सेवन केल्यावर त्याच्या वापिस्तमा अंगात जोम आला. शौल काही दिवस दिमिक्ष येथील शिष्यांबरोबर राहिला.

शौल दिमिक्षात सुवर्ता सांगतो

^{१९} नानंतर सरळ सभास्थानात जाऊन शौल येशूच्या नावाची घोषणा करू लागला. “येशू हा देवाचा पुत्र आहे.”

^{२०} ज्या लोकांनी शौलचे बोलणे ऐकले त्या संवार्णा मोठे नवल वाटले. ते म्हणाले, “यरुशलेम येथील ज्या लोकांचा येशूच्या नावावर विश्वास आहे, त्या सर्वांचा नाश करू पाहणारा हाच नाही काय? तो येशूच्या अनुयायांना अटक कराण्यासाठी येथे आला आहे व तो त्यांना यरुशलेम येथील प्रमुख याजकास्मोर उभे करणार आहे.”

^{२१} परंतु शौल अधिकाधिक सामर्थ्यशाली होत गेला. त्याने हे सिद्ध केले की, येशू हाच द्विस्त आहे. आणि त्याचे पुरावे इतके सबल होते की, दिमिक्ष येथील यहूदी त्याच्याबरोबर वाद घालू शकले नाहीत.

शौल यहूदी लोकांपासून निस्तून जातो

^{२२} बन्याच दिवसांनंतर यहूदी लोकांनी शौलाला जिवे मारण्याचा कट रचला.

^{२३} यहूदी रात्रींदिवस शहराच्या वेशीवर पहारा देत होते. व शौलाला पकडण्याची वाट पाहत होते. त्यांना शौलाला ठार मारायचे होते, पण त्यांचा हा बेत शौलास समजला.

^{२४} एक रात्री शौलाने ज्यांना शिक्षण दिले होते अशा काही अनुयायांनी शहरातून जाप्यासाठी शौलाला मदत केली. अनुयायांनी शौलाला एका टोपलीत ठेवले. नंतर त्यांनी टोपली गावकुसावरून रात्रीच्या वेळी खाली सोडली.

यशस्वलमध्ये शौल

²⁶नंतर शौल यशस्वलेमला गेला. तेथील विश्वास याच्यांच्या परिवारात मिसळण्याचा त्याने प्रयत्न केला, पण ते त्याला घावरत होते. त्यांचा विश्वासच बसत नव्हता की, शौल खरोखर येशूचा शिष्य झाला आहे. ²⁷परंतु बर्णाने शौलाचा स्वीकार केला व त्याला देऊन प्रेषितांकडे गेला. बर्णाने सांगितले की, शौलाने येशूला दिमिष्कच्या रस्त्यावर पाहिले आहे. येशू त्याच्याशी कसा बोलला हेही त्याने सविस्तरपणे सांगितले. मग त्याने प्रेषितांना सांगितले की, येशूविष्टीची सुवार्ता शौलाने मोठ्या धैर्याने दिमिष्क येथील लोकांना सांगितली.

²⁸मग शौल अनुयायांसह तेथे राहिला. तो यशस्वलेमध्ये सगळीकडे गेला व धैर्याने प्रभुची सुवार्ता सांगू लागला. ²⁹शौल नेहमी ग्रीक भाषा बोलणाऱ्या याहूदी लोकांशी बोलत असे तो त्यांच्याशी वादविवाद करीत असे. पण ते त्याला मारण्याचा प्रयत्न करीत होते. ³⁰जेव्हा बंधुजनाना (विश्वासणाऱ्यांना) हे कळाले तेव्हा त्यांनी त्याला कैसरीया येथे नेले, व नंतर तेथून त्याला तार्जन नगराला पाठविले.

³¹मळवी जेथे कोठे ती होती—याहूदीया, गालीली, शोमरोन, तेथे त्यांना शांति लाभली. पवित्र आत्माच्या साहाय्याने हा गट अधिक शक्तिशाली बनला. आपल्या वागणुकीने विश्वासणाऱ्यांनी दाखवून दिले की, ते प्रभुचा आदर करतात. या कारणापुढे विश्वासणाऱ्याचा परिवार मोठा होत गेला.

³²पेत्र यशस्वलेमध्या सभोवतालच्या गावामध्ये फिरला. लोद या गावामध्ये जे विश्वासणरे होते, त्यांना भेटला. ³³लोद येथे त्याला ऐनेयास नावाचा माणूस आढळला. त्याच्या अंगातून वारे गेल्याने तो पांग झाला होता व आठ वर्षे अंथरुणाला खिळून होता. ³⁴पेत्र त्याला म्हणाला, “ऐनेयास, येशू ख्रिस्त तुला बरे करीत आहे. झर, आपले अंथरुण नीट कर!” ऐनेयास ताबडतोब उभा राहिला. ³⁵लोद येथे राहणाऱ्या सर्व लोकांनी आणि शरोनाच्या पठारावर राहणाऱ्यांनी त्याला पाहिले. तेव्हा ते सर्व प्रभूकडे वळले.

यापे येथे पेत्र

³⁶यापे शहरात येशूची एक शिष्या राहत होती. तिचे नाव तविथा होते (ग्रीक भाषेत तिचे नाव दुर्कस होते, त्याचा अर्थ हरीण) ती नेहमी लोकांसाठी चागली कामे करीत असे. गरीबांना दानधर्म करीत असे. ³⁷जेव्हा पेत्र लोदमध्ये होता. तेव्हा तविथा आजारी पडली व मेली. त्यांनी (लोकांनी) तिचे शरीर धुतले व ते माडीवरच्या एका खोलीत ठेवले. ³⁸यापे येथील अनुयायांनी एकले की, पेत्र लोदमध्ये आहे (लोद हे यापेजवळ आहे) म्हणून त्यांनी दोन माणसे पाठविली. त्यांनी त्याला विनंति केली. ते म्हणाले, “त्वरा करा, आमच्याकडे लवकर या!” ³⁹पेत्र तयार झाला व त्यांच्याबरोबर गेला. जेव्हा तो तेथे पोहोचला

तेव्हा त्यांनी त्याला माडीवरच्या खोलीत नेले. सर्व विधवा स्त्रिया पेत्राभोवती उभ्या राहिल्या. त्या रडत होत्या. दुर्कस (तवीथा) जिवंत असताना जे कपडे व झागे तिने तयार केले होते ते त्यांनी पेत्राला दाखवले. ⁴⁰पेत्राने खोलीतील सर्वांना बाहेर काढले. त्याने गुडघे टेकून प्रार्थना केली. आणि दुर्कसच्या शरीराकडे वळून तो म्हणाला, “तविथा झर!” तेव्हा तिने डाळे उघडले. जेव्हा तिने पेत्राला पाहिले तेव्हा ती उठून बसली.

⁴¹त्याने तिला आपला हात देऊन उभे राहण्यास मदत केली. नंतर त्याने विश्वासणाऱ्यांना आणि विधवा स्त्रियांना खोलीमध्ये बोलाविले. त्याने तविथाला त्याना दाखवले. ती जिवंत होती! ⁴²यापोमधील सर्व लोकांना हे समजले. यातील पुष्कळ लोकांनी प्रभूवर विश्वास ठेवला. ⁴³पेत्र यापोमध्ये बरेच दिवस राहिला. तो शिमोन नावाच्या चांभाराकडे राहिला.

पेत्र आणि कर्नेल्य

10 कर्नेल्य नावाचा मनुष्य कैसरीयामध्ये राहत होता. ¹कर्नेल्य हा धर्मशील असून आपल्या कुटुंबासह देवाचे भय बालगणारा होता. तो गोरगरिबांना पुष्कळसा दानधर्म करीत असे आणि तो नेहमी देवाची प्रार्थना करीत असे. ²एके दिवशी दुपारी तीन वाजण्याच्या सुमारास, कर्नेल्याला दृष्टान्त झाला. त्याने तो स्पष्टपणे पाहिला. त्या दृष्टान्तात देवाचा एक दूत त्याच्याकडे आला आणि त्याला म्हणाला, “कर्नेल्य!”

³कर्नेल्य देवदूताकडे पाहू लागला. तो भयभीत झाला होता. “काय आहे, प्रभु?”

देवदूत कर्नेल्याला म्हणाला, “देवाने तुझी प्रार्थना ऐकली आहे. ज्या गोष्टी तु गरीबांना दिल्या आहेत, त्या देवाने पाहिल्या आहेत. देवाला तुझी आठवण आहे. ⁵तू यापो गवी माणसे पाठीव आणि शिमोन नावाच्या माणसाला घेऊन ये. शिमोनाला पेत्र असे सुद्धा म्हणतात; तो ⁶शिमोन नावाच्याच चांभाराच्या घरी राहत आहे. त्याचे घर समुद्राजवळ आहे.” ⁷कर्नेल्याशी बोलणे झाल्यावर देवदूत निघून गेला. नंतर कर्नेल्याने त्याचे दोन विश्वासू नोकर च एका धर्मशील शिपायाला बोलावन घेतले. ⁸कर्नेल्याने या तिघांना घडलेले सर्व काही सांगितले, आणि त्यांना यापोला पाठविले.

⁹सन्या दिवशी ही माणसे यापो गावाजवळ आली. ती दुपारची वेळ होती. त्याच वेळी प्रार्थना करावयास पेत्र गच्छीवर गेला. ¹⁰पेत्राला भूक लागली होती. त्याला खायला पाहिजे होते. ते पेत्रासाठी जेवण करीत असता पेत्राला तंद्री लागली. ¹¹आणि आपल्यासमोर आकाश उघडले असून चारही कोण्यांना बांधून खाली सोळल्यामुळे मोठ्या चादरीसारखे काही तरी जमिनीवर येत आहे, असे त्याला दिसू लागले. ¹²त्या चादरीत वेगेगव्या प्रकारचे प्राणी

होते. उदा. चालणारे, सरपटणारे, आकाशात उडणारे पक्षी त्यात होते. ¹³नंतर एक वाणी पेत्राने ऐकली, “पेत्र, ऊठ; यापैकी कोणतोही प्राणी मासून खा.”

¹⁴पण पेत्र म्हणाला, “मी तसे कधीच करणार नाही, प्रभु! जे अशुद्ध व अपवित्र आहे असे कोणतोही अन्न मी अद्याप खाल्लेले नाही.”

¹⁵पण ती वाणी त्याला फुहा म्हणाली, “देवाने या गोष्टी शुद्ध केल्या आहेत. त्यांना अपवित्र म्हणू नकोस!” ¹⁶असे तीन वेळा घडले. मग त्या सगळ्या गोष्टी वर स्वर्गामध्ये पुहा घेतल्या गेल्या.

¹⁷पेत्र भयविक्त होऊन या दृष्टान्ताविषयीच विचार करीत होता. पण आत्मा त्याला म्हणाला, “ऐक, तीन माणसे तुला शोधीत आहेत. ¹⁸ऊठ आणि पायच्या उत्तरून खाली जा. कारण मीच त्यांना पाठवले आहे. काही संशय न धरता त्यांच्याबोरोबर जा.” ¹⁹मग पेत्र खाली त्या माणसांकडे गेला. तो म्हणाला, “तुम्ही ज्याचा शोध करीत आहात तो मीच आहे. तुम्ही येथे का आलत?”

²⁰ती माणसे म्हणाली, “एका पवित्र दूताने तुम्हांला आमंत्रित करण्याविषयी कर्नेल्याला सांगितले होते. कर्नेल्य हा शताधिपती आहे. तो चांगला धर्मशील मनुष्य आहे. तो देवाची उपासना करतो. सर्व याहूदी लोक त्याचा आवर करतात. तुम्हांला धरी बोलावून तुमचे शब्द ऐकावेत असे देवदूताने त्याला सांगितले आहे.” ²¹पेत्राने त्यांना आत बोलावून घेतले व रात्रभर मुक्क म करण्यास सांगितले.

दुसऱ्या दिवशी पेत्र तयार झाला व त्या तीन मनुष्यांबोर गेला. यापो येथील काही बंधुही पेत्राबोरोबर गेले. ²²दुसऱ्या दिवशी पेत्र कैसरीया शाहरत आल. कर्नेल्य त्याची वाट पाहत होता. त्याने आपले जवळचे मित्र व नातेवाईक यानाही आपल्या धरी जमा केले होते. ²³जेव्हा पेत्र आत गेला, तेव्हा कर्नेल्य त्याला भेटला. कर्नेल्याने पेत्राच्या पाया पडून आदराने त्याला अभिवादन केले. ²⁴पण पेत्र म्हणाला, “उभा राहा, मी तुझ्यासाठी रात्रखाच मनुष्य आहे.”

²⁵पेत्र त्याच्याशी बोलत धरात गेला आणि आतमध्ये बेरेच लोक जमलेले त्याने पाहिले. ²⁶पेत्र त्या लोकांना म्हणाला, “तुम्ही हे जाणता की, याहूदी मनुष्याने इतर जारींच्या लोकांच्या धरी जाणे किंवा त्यांच्याशी संवंध ठेवणे हे यहूदी नियमाला धरून नाही, पण देवाने मला दाखविले आहे की, मी इतर मनुष्यांत्राला ‘अशुद्ध’ किंवा ‘अपवित्र’ मानू नये.” ²⁷याच कारणासाठी जेव्हा हे लोक मला बोलावण्यास आले, तेव्हा मी त्यांच्याशी वाद घातला नाही. आता, कृपा करून मला सांगा, तुम्ही मला येथे का बोलाविले?”

²⁸कर्नेल्य म्हणाला, “चार दिवसांपर्यं, माझ्या घरांमध्ये मी प्रार्थना करीत होतो. बरोबर याच वैकल्पिक म्हणजे दुपारचे तीन वाजता मी प्रार्थना करीत होतो. अचानक एक मनुष्य माझ्यासमोर उभा राहिला. त्याने लखलखीत, चमकदार कपडे घातले होते. ²⁹तो मनुष्य म्हणाला, ‘कर्नेल्याय! देवाने तुझी प्रार्थना ऐकली आहे. गरीब लोकांना ज्या वस्तू तू दिल्या आहेत ते देवाने पाहिले आहे. देव तुझी आठवण करतो. ³⁰म्हणून यापो या शहरी काही माणसे पाठव व शिमोन पेत्राला बोलावून घे. पेत्र हा शिमोन चांभाराच्या धरी राहत आहे. आणि त्याचे घर समुद्राच्या जवळ आहे.’ ³¹तेव्हा मी लागलीच तुम्हांला निरोप पाठविला. तुम्ही येथे आलात ही तुमची मोठी कृपा आहे. तेव्हा आम्हांला जे काही सांगण्याची आज्ञा प्रभूने तुम्हांला दिली आहे, ते ऐकण्यासाठी आम्ही सर्व आता येथे देवासमोर जमलेले आहेत.”

कर्नेल्याच्या घरात पेत्र भाषण करतो

³²पेत्राने बोलावला सुरुवात केली: “मला आता हे खरोखर समजले आहे की, देवाला प्रत्येक मनुष्य सारखाच आहे. ³³जो कोणी त्याची भक्ति करतो आणि योग्य ते करतो, त्याला देव स्वीकारतो. व्यक्ति कोणत्या देशाची आहे, हे महत्वाचे नाही. ³⁴देव याहूदी लोकांसी बोलला. देवाने त्यांना सुवर्तात पाठविली की, येशू द्विस्ताद्वारे शांति जगात आली आहे. येशू सर्वांचा प्रभु आहे! ³⁵सगळ्या यहूदी प्रांतात काय घडले हे तुम्हा सर्वांना माहित आहे. त्याची सुरुवात योहानाने लोकांना बापिटस्याविषयी गालीलात जो संदेश दिला, त्याने झाली. ³⁶नासरे थव्या येशूविषयी तुम्हांला माहिती आहे. देवाने त्याला पवित्र आत्मा व सामर्थ्य देऊन द्विस्त बनविले. येशू सगळीकडे लोकांच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करीत गेला. जे लोक दुष्ट आत्म्याने पछाडले होते त्यांना येशूने बरे केले. त्यामुळे देव येशूबोरोबर आहे हे दिसून आले. ³⁷येशूने संपूर्ण याहूदी प्रांतात आणि यस्तशेमत जे जे केले त्या सर्वे गोष्टी आम्ही पाहिल्या आणि आम्ही त्याचे साक्षीदार आहोत. पण येशूला मारण्यात आले. लाकडाच्या वधस्तंभावर त्यांनी त्याला खिळले.

³⁸परंतु देवाने तिसऱ्या दिवशी त्याला जिवंत केले! देवाने येशूला लोकांना स्पष्ट पाहू दिले. ³⁹परंतु सर्वच माणसांनी येशूला पाहिले नाही. देवाने त्यांना अगोदरच साक्षीदार म्हणून निवडले होते, त्यांनीच त्याला पाहिले. ते साक्षीदार आम्ही आहोत! येशू मरणातून उठविला गेल्यानंतर आम्ही त्याच्याबोरोबर अन्नपाणी सेवन केले. ⁴⁰येशूने आम्हांला लोकांना उपदेश करायला सांगितले. जिवंताचा आणि मेलेल्यांचा न्याय करण्यासाठी देवाने त्याला आपल्याला आहे हे सांगण्यासाठी त्याने आम्हांला आज्ञा केली. ⁴¹जो कोणी येशूवर विश्वास ठेवतो, त्याला क्षमा

केली जाईल. येशूच्या नावमध्ये देव त्या व्यक्तिच्या पापांची क्षमा करील. सर्व संदेशे हे खरे आहे असे म्हणतात.”

यहूदी नसलेल्यावर पवित्र आत्मा येतो

⁴⁴पेत्र हे बालत असतानाच त्याचे बोलणे ऐकत बसलेल्या सर्व लोकांवर पवित्र आत्मा आला. ⁴⁵यहूदी विश्वासणारे जे पेत्राबोरोबर आले होते, ते चकित झाले. यहूदी नसलेल्या लोकांवर सुद्धा पवित्र आत्मा ओतला गेला, यामुळे ते चकित झाले. ⁴⁶आणि यहूदी नसलेल्या लोकांना निरनिराव्या भाषा बोलताना आणि देवाची स्तुति करताना यहूदी लोकांनी पाहिले. ⁴⁷मग पेत्र म्हणाला, “या लोकांना पाण्याने बापिस्मा देण्यास आपण नकार देऊ शकत नाही. ज्याप्रमाणे अम्हांला मिळाला, त्याच्याप्रमाणे त्यांनाही पवित्र आत्मा मिळाला आहे.” ⁴⁸म्हणून पेत्राने कर्नेल्या, त्याचे नातेवाईक आणि मित्र यांना बापिस्मा देण्याची आज्ञा केली. मग पेत्राने आणखी काही दिवस त्यांच्याबरोबर राहावे अशी त्या लोकांनी त्याला विनंति केली.

पेत्र यरुशलेमला परत येतो

11 यहूदी नसलेल्या लोकांनीमुद्दा देवाच्या वचनाचा स्वीकार केला आहे हे यहूदी प्रांतातील प्रेषितांनी व बंधुंनी ऐकले. ²पण जेव्हा पेत्र यरुशलेमला आला, तेव्हा काही यहूदी विश्वासणाऱ्यांनी त्याच्याशी वाद घातला. ³ते म्हणाले, “जे सुंता न झालेले व यहूदीतर आहेत अशा लोकांच्या घरी तुम्ही गेला, एवढे नव्हे तर तुम्ही त्यांच्यासह जेवण्ही केले!”

⁴म्हणून पेत्राने त्यांना सर्व घटना स्पष्ट करून सांगितल्या. ⁵पेत्र म्हणाला, “मी यापे शहरात होतो. प्रार्थना करीत असताना मला तंद्री लागल्यासारखे झाले व मला दृष्टान्त घडला. मी दृष्टान्तमध्ये आकाशातून काही तरी खाली येताना पाहिले. ते मोर्चा चादरीसारखे दिसत होते. व त्याचे चारही कोपरे धरून ते खाली सोडले जात होते. ते खाली आले आणि आगी माझ्याजवळ थांबले. “मी त्याच्या आत्ममध्ये पाहिले. मी त्यात पाणीव आणि जंगली प्राणी पाहिले. सरपटणारे प्राणी आणि उडणारे पक्षी मी त्यात पाहिले. ⁷एक वाणी माझ्याशी बोलताना मी ऐकली. ‘पेत्रा, ऊठ, यातील कोणताही प्राणी मार व खा!’ ⁸पण मी म्हणालो, ‘प्रभु, मी असे कधीही करणार नाही. मी अपवित्र किंवा अशुद्ध असे कधीच खाल्ले नाही.’ ⁹आकाशातून त्या वाणीने पुन्हा उत्तर दिले, ‘देवाने या गोष्ठी शुद्ध केल्या आहेत. त्यांना अपवित्र म्हणू नकोस!’ ¹⁰असे तीन वेळा घडले. मग ते सर्व पुऱ्हा वर आकाशात घेतले गेले. ¹¹तेवढ्यात तीन माणसे मी ज्या घरामध्ये राहत होते, तेथे आली. कैसरीया शहरातून या तीन माणसांना माझ्याकडे पाठविण्यात आले होते. ¹²आत्म्याने मला कोणत्याही प्रकारचा संशय न धरिता त्यांच्याबरोबर जाण्यास सांगितले. हे सहा बंधु (विश्वासणारे) जे येथे आहेत, तेही माझ्याबरोबर

होते. आम्ही कर्नेल्याच्या घरी गेले. ¹³कर्नेल्याने आपल्या घरात देवदूत उभा असलेला कसा दिसला हे आम्हास सांगितले. देवदूत कर्नेल्याला म्हणाला, “काही माणसे यापोस पाठव. शिमोन पेत्राला बोलावून घे. ¹⁴तो तुझ्याशी बोलेल. तो ज्या गोष्ठी तुला सांगेल, त्यामुळे तुझे व तुझ्या कुटुंबाचे तारण होईल.” ¹⁵त्यानंतर मी माझ्या भाषणाला सुरुवात केली. सुरुवातीला ज्याप्रमाणे पवित्र आत्मा आपल्यावर आला तसाच तो त्यांच्यावारही आला. ¹⁶तेव्हा मला प्रभूचे शब्द आठवले. प्रभु म्हणाला होता, ‘योहान लोकांचा बापिस्मा पाण्याने करीत असे. पण तुमचा बापिस्मा पवित्र आत्म्याने होईल!’. ¹⁷आपण येणु दिसतावर विश्वास ठेवला तेव्हा जसे आपणांस तसे त्यांसही देवाने सारखेच दान दिले. मग देवाचे काम मी कसा थांबव शकत होतो?”

¹⁸जेव्हा यहूदी विश्वासणाऱ्यांनी या गोष्ठी ऐकल्या, तेव्हा त्यांनी अपले म्हणणे थांबविले. त्यांनी देवाची स्तुति केली आणि म्हणाले, “म्हणजे देव यहूदी नसलेल्यांना त्यांचे अंतःकरण बदल प्यासाठी मोकळीक देत आहे आणि अम्हांला जसे जीवन प्राप्त झाले तसे त्यांनाही देऊ इच्छीत आहे”

अंत्युखियाला सुवार्ता येते

¹⁹स्तोफन मारला गेल्यानंतरच्या काळात जो छळ झाला, त्यामुळे विश्वासणारे पांगले. यातील काही दूरच्या ठिकाणी, उदा. फेनीके, कुप्र व अंत्युखियापर्यंत गेले. विश्वासणाऱ्यांनी या ठिकाणी फक्त यहूदी लोकांनाच सुवार्ता सांगितली. ²⁰यातील काही विश्वासणारे कुप्र व कुरेने येथे राहणारे होते. जेव्हा हे लोक अंत्युखियात आले, तेव्हा ते ग्रीक लोकांशीही बोलले. त्यांनी या ग्रीक लोकांना येशूविषयीची सुवार्ता सांगितली. ²¹प्रभु विश्वासणाऱ्यांना मदत करीत होता आणि बन्याच मोर्चा गटाने विश्वास ठेवला व ते प्रभूला अनुसरू लागले.

²²याविषयीची बातमी यरुशलेम येथील विश्वासणाऱ्या मंडळीच्या कानावर आली. म्हणून यरुशलेम येथील विश्वासणाऱ्यांनी बर्णवाला अंत्युखियाला पाठविले.

²³⁻²⁴बर्णवा चांगला मनुष्य होता. तो पवित्र आत्म्याने आणि विश्वासाने पूर्णपणे भरलेला होता. जेव्हा बर्णवा अंत्युखियाला गेला, तेव्हा त्याने पाहिले की, देवाने या लोकांना खूपच आशीर्वाद दिला आहे. त्यामुळे बर्णवाला खूप आनंद झाला. अंत्युखियातील सर्व विश्वासणाऱ्यांना त्याने उत्तेजन दिले. त्याने त्यांना सांगितले, “कधीही तुमचा विश्वास गमावू नका. नेहमी प्रभूची आज्ञा अंतःकरणापासून पाण्या.” पुष्कळ लोक खिसतावे अनुयायी झाले.

²⁵जेव्हा बर्णवा तासर्स शहरी गेला तेव्हा तो शौलाचा शोध घेत होता. ²⁶जेव्हा बर्णवाने त्याला शोधले तेव्हा त्याने शौलाला आपल्यासह अंत्युखियाला आणले. शौलाने व बर्णवाने वर्षभर तेथे राहून पुष्कळ लोकांना शिकवले. अंत्युखियामध्ये येशूच्या अनुयायांना ‘खिसती’ हे नाव

पहिल्यांदा मिळाले. ²⁷याच काळात काही संदेशे यरशलेमहन अंत्युखियास आले. ²⁸यांच्यापैकी एकाचे नाव अगाव होते. अंत्युखियात तो उभा राहिला आणि बोलू लागला. पक्कित्र आत्याच्या साहाय्याने तो म्हणाला, “फार वाईट काळ सर्व पृथ्वीवर येत आहे. लोकांना खायला अन्न मिळणार नाही.” (ब्रॉडिया राजा राज्य करीत होता तेव्हा त्याच्या काळात हे घडले.) ²⁹विश्वासणांच्यांनी ठरविले की, यहूदीया येथील आपल्या बंधु व भर्गिनींना जास्तीत जास्त मदत पाठविण्याचा प्रयत्न करावा प्रत्येक विश्वासणांच्याने जास्तीत जास्त मदत पाठविण्याचे ठरविले. ³⁰त्यांनी पैसे गोळा करून बर्णवा व शौल यांच्याकडे दिले. मग बर्णवा व शौल यांनी ते पैसे यहूदीयातील वडीलजनांकडे आणले.

हेरोद अग्रिप्पा ब्रिस्ती मंडवीला दुखावतो

12 ¹त्याच काळात हेरोद राजा मंडवीतील काही विशिष्ट विश्वासणांच्यांचा छळ करू लागला. ²हेरोदाने याकोबाला तलवारीने मारण्याची आज्ञा केली. याकोब हा योहानाचा भाऊ होता. ³हेरोदाने पाहिले की, यहूदी लोकांना हे आवडले आहे. म्हणून त्याने फेत्रालासुद्धा अटक करण्याचे ठरविले. (हे वल्हांडण सणाच्या काळात घडले.) ⁴हेरोदाने पेत्राला अटक करून तुऱ्यांत टाकले. सोळा शिपाई फेत्राभोवती पहारा देत होते. ⁵हेरोदाला वल्हांडण होईपर्यंत थांबवत्ये होते. मग त्याने फेत्राला लोकांसमोर आणण्याची योजना केली. ⁶म्हणून पेत्राला तुऱ्यांत ठेवण्यात आले, पण मंडवी सातत्याने पेत्रासाठी देवाकडे प्रार्थना करीत होती.

पेत्र तुरुंग सोडतो

⁷पेत्र दोन शिपायांच्यामध्ये झोपला होता. त्याला साखव्यांनी बांधले होते. तुरुंगाच्या दाराजवळ आणण्याची काही शिपाई पहारा देत होते. ती रात्रीची वेळ होती व हेरोदाने असा विचार केला की, दुसऱ्या दिवशी पेत्राला लोकांसमोर आणावे. ⁸अचानक देवाचा दूत तेथे उभा राहिला. तुरुंगाच्या खोलीत एकदम प्रकाश पडला. देवदूताने पेत्राच्या कुशीला स्पर्श करून त्याला उठविले, देवदूत म्हणाला, “लवकर ऊ!” तेव्हा पेत्राच्या हातातील साखव्या गळून पडल्या. ⁹देवदूत पेत्राला म्हणाला, “कपडे घाल व तुझ्या वहाणा घाल.” मग पेत्राने कपडे घालले. मग देवदूत म्हणाला, “तुझा झग्गा अंगात घाल व माझ्यामागे ये!” ¹⁰मग देवदूत बाहेर पडला व पेत्र त्याच्या मागे चालला. पेत्राला कळत नव्हते की, देवदूत हे खरोखर काय करीत आहे. त्याला वाटले आणण दृष्ट्यात पहात आहोत. ¹¹पहिल्या व दुसऱ्या फेज्यातील पहारे कञ्चांना ओलांडून पेत्र व देवदूत लोखंडी फाटकाजवळ येऊन पोहोचले. शहर आणि त्यांच्यामध्ये आता फक्त फाटकच होते. ते फाटक त्यांच्यासाठी आपोआप उघडले. पेत्र व देवदूत फाटकामधून बाहेर पडले. त्यांनी एक रस्ता पार केला आणि अचानक

देवदूत पेत्राला सोडून निघून गेला. ¹²पेत्राला मग कळले की नैमके काय घडले. आणि तो म्हणाला, “आता मला समजले की प्रभूने त्याचा दूत माझ्याकडे पाठविला. व त्याने मला हे रोदापसून सोडविले. यहूदी लोकांना वाटले की, माझा छळ होईल. पण प्रभूने मला या सर्वांतून सोडविले आहे.”

¹³या गोष्टीची जाणीव झाल्यावर पेत्र मरीयेच्या घरी गेला. ती योहानाची आई होती. (योहानाला मारक असेही म्हणत) पुष्कळ लोक त्या ठिकाणी जमले होते, ते सर्व प्रार्थना करीत होते. ¹⁴पेत्राने बाहेरील बाजूने दार ठोठावले. तेव्हा रुदा नावाची दासी दार उघडण्यासाठी आली. ¹⁵तिने पेत्राचा आवाज लोगेच ओळखला. आणि ती खूप आनंदित झाली. ती दार उघडण्याचेसुद्धा विसरून गेली. ती आतमध्ये पळाली आणि लोकांना तिने सांगितले, “पेत्र दाराजवळ उभा आवे!” ¹⁶विश्वासणारे रुदला म्हणाले, “तू बावचकलीस!” परंतु पेत्र दाराजवळ उभा आहे, असे रुदा परत परत अगदी कळकळीने सांगू लागली. म्हणून लोक म्हणाले, “तो पेत्राचा दूत असला पाहिजे!”

¹⁷पण पेत्र बाहेरून दार सारख्ये ठोठावत होता. जेव्हा विश्वासणांच्यांनी दार उघडले, तेव्हा त्यांनी पेत्राला पाहिले. ते चकित झाले होते. ¹⁸पेत्राने हाताने खुणावून शांत राहायला संगितले. मग त्याने प्रभूने तुरुंगातून कर्से आणले हे संविस्तर संगितले. तो म्हणाला, “याकोब व इतर बांधवांना काय घडले ते सांगा.” मग पेत्र तेथून निघून दुसऱ्या ठिकाणी गेला. ¹⁹दुसऱ्या दिवशी शिपाई फार हताश झाले होते. पेत्राचे काय झाले असावे याचा ते चिचार करीत होते. ²⁰हेरोदाने पेत्राला सगळीकडे शोधले पण तो त्याला शोधू शकला नाही. मग हेरोदाने पहारे कञ्चांना प्रश्न विचारले व त्यांना मरणाची शिक्षा ठोठावली.

हेरोद अग्रिप्पाचे मरण

नंतर हेरोद यहातातून निघून गेला. तो कैसरीया शहरात गेला व तेथे काही काळ राहिला. ²¹हेरोद सोर व सिदेन नगरातील लोकांवर फार रागावला होता. ते लोक मिळून हेरोदाला भेटायला आले. ब्लस्तसला आपल्या बाजूला वळविण्यात ते यशस्वी झाले. ब्लस्तस हा राजाचा खाजगी सेवक होता. लोकांनी हेरोदाकडे शांततेची मागणी केली कारण त्याचा देश अन्नधान्याच्या बाबतीत हेरोदाच्या देशावर अवलंबून होता.

²²हेरोदाने त्यांना भेटण्यासाठी एक दिवस ठरविला. त्या दिवशी हेरोदाने आपला सुंदर दरबारी पोशाख खातला होता. तो सिंहासनावर बसून लोकांसमोर भाषण करू लागला. ²³लोक मोळावाने औरडून म्हणाले, “ही तर देवाची वाणी आहे, मनुष्याची नव्हे!” हेरोदाने या स्तुतीचा स्वीकार केला. ²⁴आणि त्याने देवाला गौरव दिला नाही, म्हणून देवाच्या दूताने लोगेच त्याला आजारी पाडले. किड्यांनी त्याला आतून खाल्ले आणि तो मेला.

२४ देवाचा संदेश जास्तीत जास्त लोकांपर्यंत पसरत होता. व लोकांना प्ररित करीत होता. विश्वासणाऱ्यांचा गट दिक्सेविस मोठा होत होता.

२५ बर्णवा व शौलाने त्यांचे यशश्वलेम येथील काम संपविल्यानंतर ते अंत्युखियाला परत आले. त्यांनी मार्क योहान याला त्यांच्याबरोबर घेतले.

बर्णवा व शौल यांची खास कामसाठी निवड होते

१३ अंत्युखिया येथील खिस्ती मंडळीत काही संदेश्ये व शिक्षक होते. ते पुढीलप्रमाणे: बर्णवा, निग्र शिमोन, लूक्य कुरेनेकर, मनाएन (जो हेरेवाबरोबर लहानाचा मोठा झाला), आणि शौल. ^{२६}ही सर्व माणसे देवाची सेवा करीत असत व उपास करीत असत. पवित्र आत्मा त्यांना म्हणाला, “बर्णवा व शौलाला माझ्याकडे द्या. एक खास काम त्यांच्याकडून मला करवून घ्यायचे आहे. हे काम करण्यासाठी मी त्यांना निवडले आहे”

३ म्हणून मंडळीने उपास व प्रार्थना केल्या. त्यांनी बर्णवा व शौल यांच्या डोक्यांवर हात ठेवून प्रार्थना केली. मग त्यांना पाठवून दिले.

कुप्र येथे बर्णवा व शौल

४ पवित्र आत्माचा द्वारे बर्णवा व शौल यांना पाठविण्यात आले. ते सलुकीया शहराला गेले. नंतर ते समुद्रमार्ग कुप्र बेटावर गेले. ^५जेव्हा बर्णवा व शौल सलभीन शहरात आले, तेव्हा त्यांनी देवाचा संदेश यहूदी लोकांच्या संभास्थानात दिल. मार्क महटलेला योहान त्यांच्या मदीला होता. ^६ते संपूर्ण बेट पार करून पफे शहरास गेले. पफे येथे त्यांना एक यहूदी मनुष्य भेटला. तो जाड्याचा करामती करीत असे. त्याचे नाव बर्येश होते. तो खोटा संदेशा होता. ^७बर्येश नेहमी सिर्ग्य पौल याच्या निकट राहण्याचा प्रयत्न करायचा. सिर्ग्य पौल राज्यपाल होता. व तो हुशार होता. त्याने बर्णवा व शौल यांना आपणाकडे बोलाविले. त्याला त्यांचा संदेश ऐकावायाचा होता. ^८परंतु अलीम जादगार हा बर्णवा व शौल यांच्या विरुद्ध होता. (ग्रीक भाषेत बर्येशूसाठी अलीम शब्द वापरतात. त्याचा अर्थ तोच आहे.) राज्यपालाने येशूवर विश्वास ठेवू नये म्हणून अलीमने त्याचे मन वठाविण्याचा प्रयत्न केला. ^९पा शौल आत्माने भरला होता. (शौलाचे दुसरे नाव पौल) पौलाने अलीमकडे (बर्येशूकडे) पाहिले व म्हणाला, ^{१०}“सेतानाच्या पुत्रा! जे काही योग्य असेल त्या सर्वांचा तू शत्रु आहेस. तू दुष्टाईने व खोटेपणाने भरलेला आहेस. तू देवाचे सत्य नेहमी खोटेपणात बदलण्याचा प्रयत्न करतोस!” ^{११}आता तुला देवाने स्पर्श करताच तू आंधाला होशील. भर दिवसाच्या उन्हातही तुला काही काळ दिसणार नाही.”

मग अलीमसाठी सर्व काही अंधकारमय झाले. चाचपडत तो इकडेतिकडे फिरू लागला. कोणीतरी मदतीला घेऊन त्याचा हात धरून जाप्यासाठी प्रयत्न करू लागला. ^{१२}जेव्हा

राज्यपालाने ते पाहिले (सिर्ग्य पौल) त्याने विश्वास ठेवला. प्रभूच्या शिक्षणाने तो चकित झाला.

पौल व बर्णवा कुप्र सोडतात

१३ पौल व जे लोक त्याच्याबरोबर होते ते पफेकडून समुद्रमार्ग निघाले. ते पंफुल्यातील पिर्गा गावी आले. परंतु योहान (मार्क) त्यांना सोडून परत यशश्वलेमला गेला.

१४ त्यांनी त्यांचा प्रवास पुढे चालू ठेवला. पिर्गापासून पुढे ते अंत्युखियास गेले. (जे पिसीडीयाजवळ होते.) अंत्युखियात असताना शब्दाश्च दिवशी ते यहूदी संभास्थानात गेले आणि तेथे बसले.

१५ पवित्र शास्त्रातील नियमशास्त्र आणि संदेश्यांच्या लिखाणाचे वाचन झाले. मग संभास्थानाच्या अधिकांस्यांनी पौल व बर्णवाला निरोप पाठविला: “बंधूनो, येथील लोकांना काही मदत होईल असे काही तरी तुम्हांला सांगायचे असेल तर कृपा करून बोला!”

१६ पौल उभा राहिला. आणि आपला हात उंचावून (लोकांचे लक्ष वेधून घेऊन) म्हणाला, “माझ्या यहूदी बंधवानो व इतर लोकहो, जे तुम्ही खन्या देवाची उपासना करता, ते कृपा करून माझे ऐका! ^{१७}इझाएलाच्या देवाने आपल्या बाडवडिलांची निवड केली. ते ज्या काळ्यात इजिप्तमध्ये पर की म्हणून राहत होते, त्याकाळात देवाने त्यांना यशस्वी होण्यास मदत केली. मोठ्या सामथ्याने देवाने त्यांना त्या देशातून बाहेर आणले. ^{१८}आणि देवाने अरण्यातील चाळीस वर्षांत त्यांना सहनशीलता दाखविली. ^{१९}देवाने कनानाच्या प्रदेशातील सात राष्ट्रांना नाश केला. देवाने त्यांच्या जमिनी त्याच्या लोकांना दिल्या. ^{२०}हे सर्व साधारणपणे चारशेपन्नास वर्षांत घडले.

“त्यांनंतर देवाने आपल्या लोकांना शास्ते (नेते) दिले. ते शासुकेल संदेश्याच्या काळापर्यंत. ^{२१}मग लोकांनी राजाची मागणी केली. देवाने त्यांना किंशाचा पुत्र शौल याला दिले. शौल हा बन्यामिनाच्या वंशातील होता. तो चाळीस वर्षपर्यंत राजा होता. ^{२२}नंतर देवाने शौलाला काढन टाकले. देवाने दावीदाला त्यांचा राजा केले. दावीदिविषी देव असे बोलला: दावीद, इशायाचा पुत्र, हा मला आवडला. मला ज्या गोष्टी पाहिजेत त्या सर्व तो करील. ^{२३}याच दाविदाच्या वंशजातन देवाने इझाएल लोकांचा तारणारा आणिला. तो वंशज येशू आहे. देवाने हे करण्याचे अभिवचन दिले होते. ^{२४}येशू येण्यापूर्वी सर्व यहूदी लोकांना योहानाने उपदेश केला. त्यांच्या अंत: करणात बदल व्हावा म्हणून योहानाने लोकांना सांगितले की, त्यांनी बाप्तिस्मा घेतला पाहिजे. ^{२५}जेव्हा योहान आपले काम संपवत होता, तेव्हा तो म्हणाला, “मी कोण आहे असे तुम्हांला वाटवो? मी द्विस्त नाही. तो नंतर येत आहे. त्याच्या वहाणांचे बंद सोडण्याची सुद्धा माझी लायकी नाही.”

२६ “माझ्या बंधूनो, अब्राहामाच्या कुटुंबातील पुत्रांनो, आणि तुम्ही यहूदी नसलेले पण खन्या देवाची उपासना

करणारे, ऐक! या तारणाची बातमी आम्हांला सांगितली गेली.²⁷जे यरुशलेममध्ये राहतात ते यहूदी व यहूदी पुढारी यांना जाणीव झाली नाही की, येशू हा तारणारा होता. येशूविषयी जे शब्द भविष्यवाचांनी लिहिले ते यहूदी लोकांसाठी प्रत्येक शब्बाथाच्या वारी वाचले गेले. परंतु त्यांना ते समजले नाही. यहूदी लोकांनी येशूचा धिक्क र केला. जेव्हा त्यांनी असे केले, तेव्हा त्यांनी भविष्यवाचांचे म्हणणे खेरे उठविले.²⁸येशूने का मरावे याचे खेरे कारण ते शोधू शकले नाहीत. पण त्यांनी पिलाताला सांगितले की त्याला जिवे मरावे.²⁹शास्त्रामध्ये येशूच्याबद्दल या गोष्टी लिहिल्या होत्या की, जे वाईट ते त्याच्यावाबतीत घडणारे होते, ते सर्व या यहूदी लोकांनी येशूला केले. मग त्यांनी येशूला वधसंभावरून खाली घेतले. व त्याला कबरेत ठेवले.³⁰पण देवाने त्याला मरणातून उठविले³¹यानंतर, पुकळ विकासांपर्यंत जे त्याच्याबरोबर होते, त्यांना गालीला पासून यरुशलेमपर्यंत येशूने दर्शन दिले. ते लोक आता त्याचे साक्षीदार म्हणून लोकांसमोर आहेत.³²आम्ही तुम्हांला देवाने जे अभिक्वन आमच्या वाडवडिलांना (पूर्वजांना) दिले त्याविषयी सुवर्ता सांगतो.³³आम्ही त्यांची लेकरे (वंशज) आहोत आणि देवाने हे अभिक्वन आमच्या बाबतीत खेरे करून दाखविले. देवाने हे येशूला मरणातून पुन्हा उठविण्याद्वारे केले. आम्ही याविषयी स्तोकसंहितातेमध्येयेशूद्धा वाचतो:

‘तू माझा पुत्र आहेस. आज मी तुझा पिता झालो आहे.’

स्तोक्र. 2:7

³⁴देवाने येशूला मरणातून उठविले. येशू पुन्हा कबरेत जाऊन माती बनणार नाही. म्हणून देव म्हणाला:

‘दाविदाला देण्यात आलेली पक्त्रिव व सत्याभिक्वने मी तुला देईन’ यशया 55:3

³⁵पण दुसऱ्या ठिकाणी देव म्हणतो:

‘तू तुझ्या पक्त्रिव पुरुषाला कबरेत कुजण्याचा अनुभव घडू देणार नाहीस.’ स्तोक्र. 16:10

³⁶ज्या काळात दावीद राहत होता तेव्हा त्याने देवाच्या इच्छेप्राप्ती केले. मग तो मेला. आपल्या वाडवडिलांजोजारी त्याला पुरले. आणि कबरेत त्याचे शरीर कुजले³⁷पण ज्याला देवाने मरणातन पुन्हा उठविले, त्याला कुजण्याचा अनुभव आला नाही.³⁸⁻³⁹बंधूनो, आम्ही जे सांगत आहोत ते तुम्ही समजून घेतले पाहिजे. या एकाकडूनच तुमच्या पापाची क्षमा तुम्हांला मिळू शकते. मोशेचे नियमशास्त्र तुम्हांला तुमच्या पापांपासून मुक्त करणार नाही. पण प्रत्येक व्यक्ति जी त्याच्यावर विश्वास ठेवते, ती त्याच्याद्वारे त्या

सर्वांविषयी न्यायी ठरविली जाते.⁴⁰संदेष्टेयांनी सांगितलेल्या काही गोष्टी घटतील. सावध राहा! या गोष्टी तुमच्याबाबत होऊ नयत म्हणून जपा. भविष्यवाची म्हणाला:

“⁴¹ऐका, जे तुम्ही संशय धरता! तुम्ही चकित होता पण मग दूर जाता व मरता; कारण तुमच्या काळामध्ये मी (देव) काही तरी कीरी ज्याच्यावर तुमचा विश्वास बसणार नाही कोणी ते स्पष्ट करून सांगितले तरी तुम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवणार नाही.” हवकूक 1:5

⁴²जेव्हा पौल व बर्णवा (सभास्थानातून) जाऊ लागले, तेव्हा लोक म्हणाले की, पुढील शब्बाथाच्या दिवशी परत या आणि आम्हांला याविषयी अधिक सांगा.

⁴³सभास्थानातील बैठक संपल्यावर अनेक यहूदी लोक आणि यहूदी मतानुसारी चालणे इतर धार्मिक लोक पौल व बर्णवा यांच्यामगे गेले. पौल व बर्णवा यांनी त्या लोकांना देवाच्या कृपेत टिकून राहण्यास कळकळीची विनंति केली.

⁴⁴पुढील शब्बाथवारी शहरातील जवळ जवळ सर्व लोक देवाचे वचन ऐकण्यासाठी एकत्र आले.⁴⁵यहूदी लोकांनी त्या सर्वांना तेथे पाहिले. त्यामुळे यहूदी लोकांना मत्सर वाढू लागला. तेही काही फार वाईट गोष्टी बोलले आणि जे पौल बोलला त्याचिरुद्ध वाद उपस्थित केला.⁴⁶पण पौल व बर्णवा फार धैर्याने बोलले. ते म्हणाले, “देवाचा संदेश तुम्हा यहूदांना प्रथम आम्हांला सांगितलाच पाहिजे. पण तुम्ही ऐकण्यास नकार देत आहात. ते तुम्ही तुमचे स्वतःचंच नुकसान करून घेत आहात. व अनंतकाळचे जीवन प्राप्त करून घेण्यासाठी अपात्र ठरत आहात! म्हणून आम्ही आता दुसऱ्या देशांतील यहूदीतर लोकांकडे जाऊ!”

⁴⁷प्रभुने आम्हांला हे करण्यास सांगितले आहे. प्रभु म्हणाल:

‘दुसऱ्या देशांसाठी मी तुम्हाला प्रकाश असे केले यासाठी की, तुम्ही पृथ्वीवरील सर्व लोकाना तारणाचा मार्ग दाखवू शकाल.’ यशया 49:6

⁴⁸जेव्हा यहूदी नस्लेल्यांनी पौलला असे बोलताना ऐकले तेव्हा ते फार अनंदित झाले. देवाच्या संदेशाचा त्यांनी बहुमान केला. आणि त्या लोकांपैकी पुष्कळांनी संदेशावर विश्वास ठेवला. कारण ते अनंतकाळच्या जीवनासाठी निवडले गेले होते.

⁴⁹आणि म्हणून देवाचा संदेश संपूर्ण देशात सांगितला गेला.⁵⁰तेव्हा यहूदी लोकांनी शहरातील काही धार्मिक स्त्रिया व पुढारी यांना भडकावून दिले. त्या लोकांनी पौल व बर्णवा यांच्याचिरुद्ध अनेक वाईट गोष्टी केल्या आणि त्यांना शहराबाहेर घालवून दिले.⁵¹मग पौल व बर्णवा यांनी आपल्या पायाची धूळ झटकली. व ते इकुण्या शहराला

गेले.⁵² पण अंत्युखियातील येशूचे अनुयायी आनंदाने व पवित्र आत्म्याने भरून गेले होते.

इकुन्या येथे पौल व बर्णबा

14 पौल व बर्णबा इकुन्या शहरात गेले. ते तेथील यहूदी सभास्थानात गेले. (प्रत्येक शहरात गेल्यावर ते असेच करीत) तेथील लोकांशी ते बोलले. पौल व बर्णबा इतके चांगले बोलले की, पुष्कळ यहूदी लोकांनी व ग्रीक लोकांनी त्यांनी जे सांगितले त्यावर विश्वास ठेवला. ²परंतु काही यहूदी लोकांनी विश्वास ठेवला नाही. त्यांनी यहूदीतर लोकांची मने भडकविली आणि बंधुजनांविषयीची मने वाईट केली. ³म्हणून पौल व बर्णबाने त्या ठिकाणी बरेच दिवस मुक्काम केला. आणि धैर्याने येशूविषयी सांगत राहिले. पौल व बर्णबाने देवाच्या कृपेविषया संदेश दिला. देवाने त्यांना पौल व बर्णबाला चमत्कार व अद्भुत कृत्ये करण्यास मदत करून ते जे काही सांगत होते ते खेरे ठरविले. ⁴परंतु शहरातील काही लोकांना यहूदी लोकांची मने पटली. दुसऱ्या लोकांना पौल व बर्णबाचे म्हणणे पटले. (त्यांनी विश्वास ठेवला) त्यामुळे शहरात दोन तट पडले.

काही यहूदीतर लोक, काही यहूदी लोक व त्यांचे पुढारी यांनी पौल व बर्णबाला बांधले व इडा करण्याचा प्रयत्न केला. त्यांना पौल व बर्णबा यांना दगडमार करून मारावयाचे होते. ⁵जेव्हा पौल व बर्णबा यांना त्याविषयी कळले तेव्हा त्यांनी ते शहर सोडले. ते लुग्घ व दर्दे या लुकवनियाच्या नगरात गेले. आणि त्या शहरांच्या सभोवतालच्या परिसरात गेले. ⁶त्या ठिकाणीसुद्धा त्यांनी सुवार्ता सांगितली.

लुग्घ व दर्दे येथे पौल

⁸लुग्घ येथे एक मनुष्य होता त्याचे पाय अधू होते तो जन्मतःच पांगळा जन्मला होता. व कधीच चालला नव्हता. ⁹पौल भाषण करीत असताना हा मनुष्य ऐकत होता. पौलाने त्याच्याकडे पाहिले, पौलाने पाहिले की, देव त्याला बरे करील असा त्या मनुष्याचा विश्वास झाला आहे. ¹⁰तेव्हा पौल मोठ्याने म्हणाला, “तुझ्या पायावर उभा राहा!” तेव्हा त्या मनुष्याने उंच उडी मारली आणि चालू लागला. ¹¹पौलाने केलेले लोकांनी जेव्हा पाहिले, तेव्हा ते आपल्या लुकवनिया भासेत औरडले. ते म्हणाले, “देव माणसांसारखे झाले आहेत! ते अमच्याकडे खाली आले आहेत!” ¹²लोकांनी बर्णबाला ज्युपिटर * म्हटले व पौलाला मकर्युरी * म्हटले. कारण पौल मुख्य बोलणारा होता. ¹³ज्युपिटरचे मंदिर जवळ होते. या मंदिराचा पुजारी काही

बैल व फुले घेऊन वेशीजवळ आला. पुजारी व लोकांना पौल व बर्णबा यांची उपासना करण्यासाठी त्यांच्यापुढे बळी द्यावयाचा होता.

¹⁴परंतु ते काय करीत आहेत, हे जेव्हा पौल व बर्णबा यांना समजले तेव्हा त्यांनी आपले कपडे फाडले व लोकांच्या गर्दीत शिरले आणि मोठ्याने म्हणाले, ¹⁵“लोकांनो, ह्या गोष्टी तुम्ही का करीत आहेत? आम्ही देव नाही! तुम्हांला जशा भावाना आहेत, तशाच आम्हालीही आहेत! आम्ही तुम्हांला सुवर्ता सांगयाला आले. आम्ही तुम्हांला हे सांगत आहेत की या व्यर्थ गोष्टीपासून तुम्ही तुमचे मन वळवावे. खन्या जिंकत देवाकडे आपले मन लावावे. त्यानेच आकाश, पृथ्वी, समृद्ध व जे काही आहे ते निर्माण केले. ¹⁶भूत्काळात, देवाने सर्व राष्ट्रांना त्यांना जसे पाहिजे तसे वागू दिले. ¹⁷परंतु देवाने अशा गोष्टी केल्या की त्या द्वारे तो खरा आहे हे मिळ्ड खावे. तो तुमच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करतो. तो तुम्हांला आकाशातून पाऊस देतो. योग्य वेळी तो तुम्हांला चांगले पीक देतो. तो तुम्हांला भरपर अन्न देतो व तो तुमची अंतःकरणे आनंदाने भरतो” ¹⁸पौल व बर्णबाने ह्या गोष्टी लोकांना सांगितल्या. व मोठ्या प्रयासाने आपाणास यश अर्पिण्यापासून त्याना परावृत केले.

¹⁹नंतर अंत्युखिया व इकुन्या येथील काही यहूदी लोक तेथे आले. त्यांनी लोकसमुदायाची मने आपल्या बाजूस वळविली. आणि पौलाला दगडमार केला. त्यात पौल मेला असे समजन त्यांनी त्याला ओढत नेऊन नगराबाहेर टाकले. ²⁰येशूचे शिष्य पौलभोवती जमा झाले मग पौल उठून परत शहरात गेला व दुसऱ्या दिवशी ते दोधे दर्बेला गेले.

सरीयातील अंत्युखियाला परत येणे

²¹आणि त्या नगरात त्यांनी सुवार्ता सांगून अनेक लोकांना शिष्य केले. त्यानंतर ते लुस्त्र, इकुन्या आणि अंत्युखिया नगरांना परत आले. ²²आणि त्यांनी तेथील शिष्यांना येशूवूरील विश्वासात बळकट केले. त्यांनी आपल्या विश्वासात अडक राहावे म्हणून उत्तेजन दिले. ते म्हणाले, “अनेक दुःखांना तोड देत आपण देवाच्या राज्यात प्रवेश केला पाहिजे.” ²³पौल व बर्णबाने प्रत्येक मंडळीत वडीलजनांची नेमणूक केली. त्यांनी या वडीलांसाठी उपास आणि प्रार्थना केल्या. प्रभु येशुवर विश्वास असलेले असे सर्व वडीलजन होते म्हणून पौलाने व बर्णबाने त्यांना प्रभूच्या हाती सोपविले.

²⁴पौल आणि बर्णबा पिसीदिया प्रदेशातून गेले नंतर ते अंफुलिया येथे आले. ²⁵त्यांनी पिरा शहरात देवाचा संदेश दिला नंतर ते अत्तालिया शहरात गेले. ²⁶नंतर तेथेन पुढे पौल व बर्णबा सरीया येथील अंत्युखियात समुद्रमार्गे गेले. जे काम त्यांनी प॑र्श केले होते त्याची सुरुवात त्यांनी अंत्युखियापासूनच केली होती.

²⁷जेव्हा ते तेथे पोहंचले, तेव्हा त्यांनी मंडळीला एकत्र बोलाविले आणि देवाने त्यांच्याबाबतीत ज्या ज्या गोष्टी

केल्या त्या त्यांना सांगितल्या तसेच दुसऱ्या देशातील यहदीतर लोकांमध्ये देवाने कसे दार उघडले ते सांगितले. ²⁸नंतर ते शिंबांवरोबर तेथे बरेच दिवस राहिले.

यरुशलेम येथील सभा

15 मग काही माणसे यहूदीया प्रांतातून अंत्युखियास आली. ती बंधुजनांना (यहदीतर) शिक्षण देऊ लागली: “तुमची सुंता झालेली नसल तर तुमचे तारण होणार नाही. मोशेने आम्हांला हे करायला शिकविले.” ²पौल व वर्णवा या शिक्षणाविरुद्ध होते. या विषयावर त्या लोकांशी पौलाने व वर्णवाने वाद घालता. म्हणून लोकांनी असे ठरविले की, पौल, वर्णवा व इतर काही जणांना यरुशलेमला पाठवायचे. हे लोक त्या ठिकाणी प्रेषित व बडीलजनांशी या विषयावर अधिक बोलण्यासाठी गेले. ³मंडळीने त्यांना प्रवासासाठी मदत केली. हे लोक फेनीके व शोमरोन प्रांतातून जात असता यहूदीतर विदेशी लोक देवाकडे कसे वळले. याविषयी सविस्तर हकीगत त्यांनी तेथील बंधुवर्गाला सांगितली. त्यामुळे ते फार आनंदित झाले. ⁴ते जेव्हा यरुशलेमला पोहोचले तेव्हा तेथील द्विस्ती मंडळी, प्रेषित आणि बडीलजन यांनी त्यांचे स्वागत केले. त्यावेळी पौल व वर्णवा यांनी आपल्या हातून देवाने जे काम करून घेतले त्याविषयी सविस्तर सांगितले.

⁵परुशी गटातील काही विश्वासाणे उधेरे राहिले आणि म्हणाले, “यहूदीतर विश्वासणाऱ्यांची सुंता झालीच पाहिजे. तसेच आपण त्यांना मोशेचे नियम पालण्याविषयी शिकविले पाहिजे.”

“मग प्रेषित आणि बडीलजन या समस्येचा अभ्यास करण्यासाठी एकत्र जमले. ⁷त्यावर प्रदीर्घ चर्चा झाली. मग पेत्र उभा राहिला. आणि त्यांना म्हणाला, “माझ्या बंधुंनो मला माहीत आहे, सुरुवातीला जे काही घडले, ते तुमच्या आठवणीत आहे. जे यहदी नाहीत, त्या लोकांना सुवर्ता सांगण्यासाठी तुमच्यामधून देवाने माझी निवड केली. यासाठी की, त्यांनीही विश्वास धरावा. ⁸देव सवाळाचे विचार जाणतो. आणि त्याने या यहूदीतर लोकांचा स्वीकार केला आहे. देवाने जसा आम्हांला पवित्र आत्मा दिला, तसाच त्यांनाही देकून त्याने हे आम्हांस दाखवून दिले. ⁹देवाच्या दृष्टीने ते लोक आपल्यापेक्षा वेगळे नाहीत. जेव्हा त्यांनी विश्वास ठेवला, तेव्हा त्यांची हृदये शुद्ध केली. ¹⁰मग आता यहूदीतर लोकांच्या मानेवर जड जू तुम्ही का ठेवीत आहात? तुम्ही देवाला राग आणीत आहात काय? आपण व आपले वाडबडील (पूर्वज) हे ओझे वाहण्याइलके सशक्त नवक्तो. ¹¹आम्ही असा विश्वास धरतो की, आम्ही आणि हे लोक प्रमुळे येशूच्या कृपेमुळे तारले जाणार आहोत.”

¹²मग सगळे लोक शांत झाले. ते पौल व वर्णवाचे बोलणे ऐकू लागले. पौलाने व वर्णवाने लोकांना सांगितले की, देवाने त्याच्याद्वारे यहूदीतर लोकांमध्ये चमत्कार व अद्भुत कृत्ये केली. ¹³पौलाने व वर्णवाने आपले बोलणे

संपविले. मग याकोब बोलला. तो म्हणाला, “माझ्या बंधुंनो, माझे ऐका. ¹⁴शिमोन (पेत्र) याने यहूदीतर लोकांना देवाने आपले प्रेम कसे दाखविले ते सांगितले. पहिल्यांदाच देवाने यहूदीतर लोकांना स्वीकारले. आणि त्यांना आपले लोक बनविले. ¹⁵सेदेष्टेयांच्या शब्दांनी सुद्धा याला सहमती दरशविली:

¹⁶मी (देव) यानंतर परत येईन मी दाविदाचे घर पुन्हा बांधीन ते पडलेले आहे त्याच्या घराचे पडलेले भाग मी पुन्हा बांधीन मी त्याचे घर नवे करीन

¹⁷मग इतर सर्व लोक देवाचा शोध करतील सर्व यहूदीतर लोकसुद्धा माझे लोक आहेत असे मी मानतो. प्रभु (देव) असे म्हणाला, क वे करणारा तोच आहे.

¹⁸या सर्व गोष्टी सुरुवातीपासूनच माहीत आहेत’

अमोस 9:11-12

¹⁹“म्हणून मला वाटते जे यहूदीतर बंधु देवाकडे वळले आहेत, त्याना आपण तसदी देऊ नवे.

²⁰त्याएवजी आपण त्यांना एक पत्र लिहू या. आपण त्यांना या गोष्टी सांगूळ:

मूर्तिपुढे ठेवलेले अन्न खाऊ नका. (त्यामुळे अन्न अशुद्ध होते) कोणत्याही प्रकारचे अनैतिक पाप करू नका. रक्त चाखून काना गुदमसून मारलेले प्राणी खाऊ नका.

²¹त्यांनी या गोष्टी करू नयेत. कारण अजूनसुद्धा प्रत्येक शहरात यहूदी लोक आहेत जे मोशेचे नियम शिकवितात. बचाच वर्षांपासून दर शब्दाथ दिवरी सभास्थानातून मोशेचे नियम वाचण्यात येतात.”

यहूदीतर विश्वासणाऱ्यांना पत्र

²²प्रेषितांना, बडीलजनांना व सगळ्या मंडळीला वाटत होते की, पौल व वर्णवा याच्यावरोबर आणखी काही माणसे अंत्युखियाला पाठवावीत. मंडळीने त्यांचे स्वतःचे काही लोक निवडले. ²³त्यांनी यहूदा (वर्सब्बा) आणि सील यांना निवडले. यरुशलेमधील बंधुवर्गामध्ये या माणसांचा आदर केला जात असे. मंडळीने या लोकांवरोबर हे पत्र पाठविले. पत्रात असे लिहिले होते की,

प्रेषित, बडीलजन आणि तुमचे बंधुजन यांजकडून अंत्युखिया शहरातील तसेच सीरीया व किलकिया देशातील सर्व यहूदी नसलेल्या बांधवांस: प्रिय बंधुंनो, ²⁴आम्ही असे ऐकले की, आमच्यातील काही लोक तुमच्याकडे आले. ज्या गोष्टी त्यांनी सांगितल्या त्यामुळे तुम्हांला त्रास झाला व तुम्ही हताश झालात. परंतु आम्ही त्यांना हे करण्यास सांगितले नाही!

२५ आम्ही सर्वांनी या गोष्टीला सहमती दर्शविली की, काही लोकांची निवड करून त्यांना तुमच्याकडे पाठवावे. आमचे प्रिय मित्र पौल व बर्णवा यांच्यासह ते असतील. २६ बर्णवा व पौल यांनी आपल्या प्रभु येणू द्विस्ताच्या सेवेसाठी आपले जीवन दिले आहे.

२७ म्हणून आम्ही यहूदा व सीला यांना त्यांच्यावरोबर पाठवत आहोत. तै सुद्धा तुम्हांला त्याच गोष्टी संगतील. २८ पैवित्र आत्म्याला असे वाटते की, तुमच्यावर आता अधिक ओङ्के असू नये. आणि आम्हांला ते मान्य आहे. तुम्ही फक्त पुढील गोष्टी कराव्यात:

२९ कोणतेही अन्न जे मूर्तीला वाहिले आहे ते खाऊ नका रक्त चाखू नका गुदमरून मारलेले प्राणी खाऊ नका. कोणत्याही प्रकारचे अनैतिक पाप करू नका.

जर तुम्ही या गोष्टीपासून दूर राहाल, तर तुम्ही चांगले कराल आता आम्ही तुमचा निरोप घेतो कळावे.'

३० मग पौल, बर्णवा, यहूदा व सीला यांनी यशस्विले म सोडले. ते अंत्युखियास होते. अंत्युखियात त्यांनी विश्वासणाऱ्यांना एकत्र केले. आणि त्यांना ते पत्र दिले. ३१ जेहा त्यांनी ते पत्र चावले, ते आनंदित झाले. पत्राने त्यांचे समाधान झाले. ३२ यहूदा व सीला हेसुद्धा संदेषे होते. त्यांनी विश्वासणाऱ्या बंधूंना विश्वासात भक्त्याम करण्यासाठी पुष्कळ गोष्टी सांगितल्या. ३३ यहूदा व सीला काही काळ तेथे राहिल्यानंतर ते निघून गेले. बंधूंकडून त्यांना शांतीचा आशीर्वाद मिळाला. ज्या यशस्विले बंधूंनी यहूदा व सीला यांना पाठवले होते, त्यांच्याकडे ते परत गेले. ३४ *

३५ पण पौल व बर्णवा अंत्युखियातच राहिले. त्यांनी व इतर पुष्कळ लोकांनी सुवर्तात सांगितली आणि प्रभूचा संदेश लोकांना शिकविला.

पौल व बर्णवा वेगळे होतात

३६ काही दिवसांनंतर पौलने बर्णवाला सांगितले, "आपण पुष्कळ गावात प्रभूचा संदेश दिला. आपण पुढ्हा या गावांमध्ये तेथील बंधुभगिनीना भेट देण्यासाठी आणि त्यांचे कसे काय चालले आहे हे पाहण्यासाठी जायला हवे." ३७ बर्णवाला त्यांच्यासोबत योहान (मार्क) यालाही च्याचे होते. ३८ पण ज्याने पुक्लिया येथे त्यांची साथ सोडली व आपले काम पर्ण केले नाही, त्याला आपल्यासोबत घेऊ नये असे पौलाचे म्हणणे होते ३९ पौल आणि बर्णवा यांच्यात यावरून

मोठा वाद झाला. ते विभक्त झाले व वेगव्या मार्गांनी गेले. बर्णवा योहानासह कुप्र येथे समुद्रमार्गे गेला. ४० पौलाने सीलाला आपल्यासोबत नेण्यासाठी निवडले. अंत्युखियातील बांधवांनी, पौलाला देवाच्या कृपेवर सोपवले आणि मग त्यांना रवाना केले. ४१ पौल, सीरीया व किलकीया भागातील मंडव्यांना स्थैर्य देत गेला.

तीमथ्य पौल व सीला यांच्यासह जातो

१६ पौल दर्वे व लुस्त्र या शहरांमध्ये गेला. तेथे द्विस्ताच्या एक शिष्य ज्याचे नाव तीमथ्य, तो होता. तीमथ्याची आई एक यहूदी विश्वासणारी स्त्री होती. त्याचा पिला एक ग्रीक मनुष्य होता. ^२ तीमथ्याविषयी लुस्त्र व इकुन्या येथील बंधुजनांचे फार चांगले मत होते. ^३ तीमथ्याला आपल्यावरोबर प्रवासाला घेऊन जावे अशी पौलाची इच्छा होती. पण त्या भागात राहणाऱ्या यहूदी लोकांना माहीत होते की, तीमथ्याचे वडील ग्रीक (यहूदीतर) आहेत. म्हणून पौलाने यहूदी लोकांचे समाधान होण्यासाठी तीमथ्याची मुंता केली. ^४ मग पौल व त्याच्यावरोबर असलेले लोक इतर शहरांमध्ये प्रवास करीत निघाले. यरुशलेम मधील प्रेषितांनी व वडीलजनांनी दिलेले नियम व त्यावरचे निर्णय ते विश्वासणाऱ्यांना देत गेले. त्यांनी विश्वासणाऱ्यांना त्या नियमांचे पालन करण्यास सांगितले. ^५ मग मंडव्या विश्वासात भक्त्याम होत गेल्या व संखेतदेखील त्या वाढत गेल्या.

पौलाला आशियातून बोलवतात

"पौल व त्याच्यावरोबर असलेले बंधूंपुणिग्या व गलतीया या प्रदेशातून गेले. आशिया देशात पैवित्र आत्म्याने त्यांना सुवर्ता सांगण्यास मना केले. ^७ पौल व तीमथ्य मिसिया देशाच्या जवळ गेले, त्यांना बिथनीया प्रांतात जायचे होते. पण येशूच्या आत्म्याने त्यांना आत जाऊ दिले नाही. ^८ म्हणून ते मिसियाजवळून जाऊन त्रोवस येथे गेले. ^९ त्या रात्री पौलाने एक दृष्टान्त पाहिला. या दृष्टान्तामध्ये "मासेदेनियाला या आणि आम्हांला मदत करा!" अशी विनंति मासेदेनियातील कोणीतरी मनुष्य उभा राहून पौलाला करीत होता. ^{१०} पौलाला हा दृष्टान्त झाल्यावर आम्ही तेथे जाऊन तेथील लोकांना सुवर्ता संगांवी यासाठी देवाने आम्हांला बोलाविले. हे आम्ही समजलो. आणि लगेच मासेदेनियाला जाण्याच्या तयारीला लागलो.

लीदीयाच्या मनाचा पालट

^{११} नंतर आम्ही जहाजाने त्रोवस सोडले आणि आम्ही समश्राकेस येथे समुद्रमार्गे आलो. दुसऱ्या दिवशी नियापोलीस येथे गेले. ^{१२} नंतर आम्ही फिलिप्पैला गेले. ते त्या भागातील मासेदेनियातील पहिले नगर आहे. ते रोमी लोकांचे नगर आहे. त्या नगरात आम्ही काही दिवस राहिलो.

¹³ शब्दाथवारी आम्ही त्या नगराच्या वेशीच्या बाहेर प्रार्थना करण्यासाठी नदीकाठी सुरक्षित जागा आढळेल असे वाटल्यावरून तेथे जाऊन बसलो. आणि तेथे जमा झालेल्या स्त्रियांची बोलू लागलो. ¹⁴त्यांच्यामध्ये लुदिवाने नावाची स्त्री होती. ती थुवतीरा नगरची होती. ती किरमीजी रंगाच्या कापडाचा व्यापार करीत असे. ती चांगली देवभूत होती. लीदीवाने पौलाचे बोलणे ऐकले. देवाने तिचे अंत: करण उघडले. पौलाने जे सांगितले त्यावर तिने विश्वास ठेवला. ¹⁵तिचा व तिच्या घरामध्ये राहणाऱ्या सर्वांचा बाप्तिस्मा करण्यात आला. मग लुदिवाच्या आम्हांला तिच्या घरी बोलविले. ती म्हणाली, 'तुम्हाला जर खरोखरच वाट असेल की मी प्रभु येशूमध्ये विश्वासणारी आहे, तर माझ्या घरी येऊन राहा. तिने आम्हांला तिच्या घरी राहावे म्हणून गळ घालाली.

पौल व सीला तुरुंगात

¹⁶ एकदा आम्ही प्रार्थनेला जात असताना. एक दासीकाम करणारी मुलगी आम्हांला भेटली. तिच्या अंगात येत असे* ती दैवप्रश्ना सांगन आपल्या घरधन्यास पुष्कळ मिळकत करून देत असे. ¹⁷ ती मुलगी पौलाच्या व आमच्या मागे आली. ती मोठ्याने म्हणाली, 'हे लोक सर्वोच्च देवाचे सेवक आहेत! ते तुम्हांला सांगत आहेत की, तुमचे तारण कसे होईल!' ¹⁸ तिने हे असे बरेच दिवस केले. त्यामुळे पौल विचलित झाला. मग तो वळला व त्या आत्माला म्हणाला, 'येशू ख्रिस्ताच्या सामर्थ्याने, मी तुला अज्ञा देतो, तिच्यातून बाहेर निघ!' ताबडतोव तो आमा बाहेर आल.

¹⁹ ज्या लोकांनी ही मुलगी नोकरी करीत असे त्यांनी हे पाहिले. त्यांनी हे ओळखले की, आता ते त्या मुलीचा वापर पैसे कमविण्यासाठी करू शकणार नाहीत. म्हणून त्यांनी पौल व सीला यांना धरून शहरातील सभेच्या ठिकाणी ओढून नेले. शहराचे अधिकारीही तेथे होते. ²⁰ त्या लोकांनी पौल व सीला यांना पुढाऱ्यांपुढे आपले. व ते म्हणाले, 'हे लोक यांदी आहेत. आपल्या शहरात ते त्रास देत आहेत. ²¹ आमच्यासाठी ज्या गोष्टी योग्य नाहीत त्या करण्यासाठी ते लोकांना सांगत आहेत. आम्ही रोमी नागरिक आहेत व या गोष्टी आम्ही करणार नाही.' ²² लोक पौल व सीला यांच्यावरूद्ध होते. मग पुढाऱ्यांनी पौलाचे व सीलाचे कपडे फाडले व लोकांना सांगितले की, त्यांना काठीने मारा. ²³ लोकांनी पौलाला व सीला यांना पुष्कळ मारले. मग पुढाऱ्यांनी त्या दोघांना तुरुंगात टाकले. पुढाऱ्यांनी तुरुंगाधिकाऱ्याला सांगितले, 'फार काळजीपूर्वक यांच्यावर पहारा ठेवा!' ²⁴ अधिकाऱ्याने तो खास आदेश मिळाल्यावर पौल व सीला यांना तुरुंगात आत दूरवर ठेवले. त्याने त्यांचे पाय लाकडाच्या ओडक्यामध्ये बांधले.

अंगात येत असे सैतानाचा आत्मा जो विशेष ज्ञान देतो.

²⁵ मध्यरात्रीच्या वेळी पौल व सीला, देवाची गीते गात होते व प्रार्थना करीत होते व इतर कैदी ऐकत होते.

²⁶ अचानक मोठा धरणीकंप झाला. तो इतका जबरदस्त होता की त्यामुळे तुरुंगाचे पाये डळमळले. मग तुरुंगाचे सर्व दरवाजे उघडले. सर्व कैद्यांची त्यांच्या साखळदृटातून सुटका झाली. ²⁷ तुरुंगाधिकारी जागा झाला. त्याने पाहिले की, तुरुंगाचे दरवाजे उघडे आहेत. त्याला वाटले कैदी अगोदरच पळाले असतील म्हणून अधिकाऱ्याने आपली तरवर काढली, तो स्वतःला मारणार होता ²⁸ इतक्यात पौल ओरडला, 'स्वतःला इजा करून घेऊ नकोस आम्ही सर्व येथेच आहोत!''

²⁹ अधिकाऱ्याने कोणाला तरी दिवा आणायला सांगितले. मग तो आतमध्ये पळाला. तो थरथर कापत होता. तो पौल व सीला यांच्यापुढे पडल. ³⁰ मग त्यांने त्यांना बाहेर आपले आणि म्हणाला, 'पुरुषांनो, माझे तारण व्हावे म्हणून मी काय करावे?''

³¹ ते त्याला म्हणाले, 'प्रभु येशूवर विश्वास ठेव आणि तुझे तारण होईल – तुझे व तुझ्या घरात राहणाऱ्या सर्वांचे तारण होईल.'

³² पौलाने व सीलाने तुरुंगाधिकाऱ्याच्या घरातील सर्वांना व त्यालासुद्धा प्रभूचा संदेश सांगितला. ³³ त्या वेळी बरीच रात्र झाली होती, पण तुरुंगाधिकाऱ्याने पौल व सीला यांच्या जखमा धुतल्या. मग अधिकारी व त्याच्या घरातील सर्वांना बाप्तिस्मा झाला. ³⁴ नंतर त्याने पौल व सीला यांना घरी नेले व अन्न खावयास दिले. सर्व लोक अतिशय आनंदित झाले होते. कारण ते आता देवावर विश्वास ठेवित होते.

³⁵ दुसऱ्यांदा दिवशी सकाळी पुढाऱ्यांनी काही शिपायांना पाठविले व तुरुंगाधिकाऱ्याला निरोप दिला की, 'त्या लोकांना (पौल व सीला) यांना मोकळे सोडा!'

³⁶ तुरुंग अधिकारी पौलाला म्हणाला, 'पुढाऱ्यांनी या शिपायांना तुम्हाला सोडण्याविषयी सांगितले आहे. तुम्ही आता जाऊ शकता. शांतीने जा.'

³⁷ परंतु पौल त्या शिपायांना म्हणाला, 'तुमच्या पुढाऱ्यांनी आम्ही चूक केली आहे हे सिद्ध केले नाही. परंतु त्यांनी आम्हांला लोकांसमोर मारले व तुरुंगात टाकले. आम्ही रोमी नागरिक आहेत म्हणेन आम्हांला अधिकार आहेत. आता पुढाऱ्यांना वाटते की आम्ही गुप्तपणे निधून जावे. नाही! पुढाऱ्यांनी येऊन आम्हांला बाहेर काढले पाहिजे!'

³⁸ शिपायांनी पुढाऱ्यांना पौल जे म्हणाला, ते सांगितले. जेव्हा पुढाऱ्यांनी ऐकले की पौल व सीला रोमी नागरिक आहेत, तेव्हा ते घावरले. ³⁹ मग पुढाऱ्यांनी येऊन त्यांची क्षमा मागितली. पुढाऱ्यांनी येऊन त्यांना सोडविले व शहर सोडण्याविषयी सांगितले. ⁴⁰ पण जेव्हा पौल व सीला तुरुंगाबाहेर आले, तेव्हा ते लीदीयाच्या घरी गेले. त्यांनी तेथे काही विश्वासण्यांना पाहिले. व त्यांना धीर दिला. मग पौल व सीला गेले.

थेस्सलनीका येथे पौल

17 पौल व सीला अंफिपुली व अपुल्लोनिया या प्रदेशांतून प्रवास करीत गेले. ते थेस्सलनीका शहरात आले. त्या शहरात यहूदी लोकांचे सभास्थान होते. ^२यहूदी लोकांना भेटण्यासाठी पौल सभास्थानात गेला. तो असे नेहमीच करीत असे. तीन आठवडे प्रत्येक शब्बाथवारी पवित्र शास्त्राविषयी पौलाने यहूदी लोकांशी चर्चा केली. ^३पौलाने पवित्र शास्त्रातील वचने यहूदी लोकांना स्पष्ट करून सांगितली. त्याने दाखवून दिले की, द्विस्ताने मरणे अगत्याचे होते. तसेच त्याचे मरणातून उठणेही अगत्याचे होते. पौल म्हणाला, “हा मनुष्य येणू ज्ञानाबद्दल मी तुम्हांला सांगत आहे तो द्विस्त ‘आहे’.” ^४सभास्थानामध्ये काही ग्रीक लोक होते, जे खन्या देवाची उपासना करीत. तेथे काही महत्वाच्या स्त्रियाही होत्या. यातील पुष्कळ लोक पौल व सीला यांना जाऊन मिळाले.

^५पौल ज्या यहूदी लोकांनी विश्वास ठेवला नव्हता, ते जळफळू लागले. शहरातून काही दुष्ट माणसांना त्यांनी भाड्याने आणले. त्या दुष्ट माणसांनी आणखी लोकांना जमा केले व शहरात अशांतता निर्माण केली. लोक यासोनाच्या घरी गेले. पौल व सीला यांचा शोध घेत ते गेले. त्या लोकांची अशी इच्छा होती की, पौल व सीला यांना लोकांसमोर आणावते. ^६पौल त्यांना पौल व सीला सापडले नाहीत. म्हणून लोकांनी यासोनाला व आणखी काही दुसऱ्या विश्वासणाऱ्यांना नगराच्या अधिकाऱ्यांडे ओढीत नेले, ते मोर्क्याने ओरडून म्हणाले, “या लोकांनी जगत सगळीकडे उलधधापाल थें केली. अणि आता ते येथेसुद्धा आले आहेत! ^७यासोनाने त्यांना आपल्या घरी ठेवले. कैसराच्या* नियमांविरुद्ध हे लोक करतात. ते म्हणत की, आणखी एक राजा आहे. त्याचे नाव येणू आहे.”

^८शहराच्या अधिकाऱ्यांनी व इतर लोकांनी हे एकले. ते खूपच अस्वस्थ झाले. ^९त्यांनी यासोनला व इतर विश्वासणाऱ्यांना दुंद भरण्यास सांगितले. मग त्यांनी विश्वासणाऱ्यांना जाऊ दिले.

पौल व सीला बिरुया येथे जातात

¹⁰त्याच रात्री विश्वासणाऱ्यांनी पौल व सीला यांना बिरुया नावाच्या दुसऱ्या शहरी पाठविले. बिरुयामध्ये पौल व सीला यहूदी सभास्थानामध्ये गेले. ¹¹हे यहूदी लोक थेस्सलनीका येथील यहूदी लोकांपेक्षा वरे होते. पौल व सीला यांनी गोष्टी सांगितल्या. त्या गोष्टी त्यांनी आनंदाने एकल्या. बिरुया येथील हे यहूदी लोक पवित्र शास्त्राचा दररोज अभ्यास करीत. या गोष्टी खन्याच घडल्या आहेत की काय याविषयी जाणून घेण्यास ते उत्सुक होते. ¹²यातील पुष्कळ यहूदी लोकांनी विश्वास ठेवला. पुष्कळशा ग्रीक

पुरुषांनी व स्त्रियांनी (ज्यांना समाजात महत्व होते.) त्यांनीसुद्धा विश्वास ठेवला. ¹³परंतु जेव्हा थेस्सलनीका येथील यहूदी लोकांना समजले की पौल बिरुया येथेही देवाचे वचन सांगत आहे, ते बिरुया येथे सुद्धा आले. थेस्सलनीका येथील यहूदी लोकांनी बिरुया येथील लोकांना हैराण केले व त्रास दिला. ¹⁴म्हणून विश्वासणाऱ्यांनी पौलाला ताबडतोब सुमुद्राकडे नेले. पण सीला व तीमध्ये तेथेच राहिले. ¹⁵विश्वासणारे जे पौलाबरोबर गेले होते त्यांनी त्याला अथेनै शहरात आणले. या बांधवांनी पौलचा संदेश जो सीला व तीमध्यासाठी होता, तो घेऊन ते परत आले. संदेशात असे म्हटले होते, “तुम्हांतो शक्य होईल तितक्या लवकर माइयाकडे या.”

अथेनै येथे पौल

¹⁶पौल अथेनै येथे सीला व तीमध्य यांची बाट पाहत होता. पौलाचे मन अस्वस्थ झाले. कारण त्याने पाहिले की, ते शहर मूर्तीनी भरलेले आहे. ¹⁷सभास्थानामध्ये पौल जे खन्या देवाची उपासना करीत अशा यहूदी व ग्रीक लोकांशी बोलला. शहराच्या व्यापार क्षेत्रातील काही लोकांशीही पौल बोलला. पौल दररोज लोकांशी बोलत असे. ¹⁸काही एपिकूरपंथी व स्तोयिक पंथीय तत्त्वाशानी मंडळीने त्याच्याशी बाद घातला.

त्यांच्यातील काही म्हणाले, “या माणसाला तो काय बोलत आहे, ते त्याचे त्यालाच कळत नाही. तो काय सांगण्याचा प्रयत्न करीत आहे?” पौल त्यांना येशूच्या मरणातून पुढी उल्पाची सुवार्ता सांगत होता. ते म्हणाले, “असे बाटते की तो आपल्याला दुसऱ्या कोणत्या तरी देवाबद्द सांगत आहे.” ¹⁹त्यांनी पौलाला धरले व अरीयपाच्या* सभेपुढे नेले. ते म्हणाले, “तुम्ही आम्हांला जी नवी कल्पना शिकवीत आहात ती कृपा करून स्पष्ट करून सांगा.” ²⁰तुम्ही ज्या गोष्टी सांगत आहात त्या अमच्यासाठी नवीन आहेत. यापूर्वी आम्ही हे कधीही एकले नाही. या शिकवणीचा अर्थ काय हे आम्हांला जाणून घ्यावत आहे.” ²¹(अथेनै येथे राहणारे तसेच त्यांच्यात राहणारे विदेशी लोक नेहमी नव्या कल्पनाविषयी बोलण्यात वेळ घालवित असत).

²²मग पौल अरीयपाच्या सभेपुढे उभा राहिला. पौल म्हणाला, “अथेनैच्या लोकांनो, मी पाहत आहे की, सर्व गोष्टीर्मध्ये तुम्ही फार धार्मिक आहात.” ²³मी तुमच्या शहरातून जात होतो आणि ज्यांची तुम्ही उपासना करता ते मी पाहिले. मी एक बेदी पाहिली. त्यावर असे लिहिले होते: ‘अज्ञात देवाला’. तुम्ही अशा देवाची उपासना करता जो तुम्हांला माहीत नाही. याच देवाविषयी मी तुम्हांला सांगत आहे.” ²⁴ज्याने हे सर्व जग व त्यातील सर्व काही

निर्माण केले तोच हा देव आहे. तो जमीन व आकाश यांचा प्रभु आहे. मनुष्यांनी बांधलेल्या मंदिरात तो राहत नाही! ²⁵हा देव जीवन देतो, श्वास देतो व सगळे काही देतो. त्वाला जे पाहिजे ते सगळे त्वाच्याकडे आहे. ²⁶देवाने एका माणसाला (आदाम) निर्माण करून सुरुवात केली. त्याच्यापासून त्याने वेगवेगळे लोक निर्माण केले. देवाने त्यांना सगळीकडे राहण्यास मुभा दिली. देवाने त्यांना काळ व सीमा ठरवून दिल्या. ²⁷त्यांनी देवाचा शोध करावा अशी त्याची इच्छा होती. कदाचित तो त्यांचा शोध करील व त्यांना तो सापडेल. पण तो आमच्या कोणापासूनही दूर नाही.

28आम्ही त्याच्यासह राहतो आम्ही त्याच्यासह चालतो आम्ही त्याच्यासह आहोत,

तुमच्यातीलच काही लोकांनी असे लिहिले आहे:

'आम्ही त्याची मुले आहोत'

29आपण देवाची मुले आहोत. म्हणून इतर लोक ज्या प्रकारे समजतात त्या प्रकारचा देव आहे असे आपण मुव्हीच समजू नये. तो सोने, चांदी, किंवा दगडासारखा नाही. ³⁰भूतकाळात लोक देवाला समजू शकले नाहीत पण देवाने त्याकडे दुर्लक्ष केले. पण आता, जगातील प्रत्येक व्यक्तीला देव सांगतो की, त्याने आपले हृदय व जीवन बदलावे. ³¹देवाने एक दिवस ठरविलेला आहे, ज्या दिवशी तो जगातील प्रत्येक व्यक्तीला न्याय करील. तो निःपक्षपाती असेल. हे करण्यासाठी तो एका माणसाचा (येशूचा) वापर करील. देवाने त्याला फार पूर्वीच निवडले आहे. व प्रत्येक माणसाला देवाने हे दाखवून दिले आहे; त्या माणसाला मरणातून पुन्हा उठवून दाखवून दिले आहे!"

32जेव्हा लोकांनी एकले की, येशूला मरणातून पुन्हा उठविण्यात आले तेव्हा त्याच्यातील काही जण हसू लागले. लोक म्हणाले, "आम्ही याचिषी नंतर पुढी ऐकू!" ³³पौल त्याच्यापासून निघून गेला. ³⁴पण काही लोकांनी पौलावर विश्वास ठेवला व ते त्याला जाऊन मिळाले. त्यांच्यापैकी एक दिओमुऱ्या होता. तो अरीयपगा सभेचा सभासद होता. दामारि नावाच्या स्त्रीनेही विश्वास ठेवला. आणखीही काही लोक होते, ज्यांनी विश्वास ठेवला.

करिंथमध्ये पौल

18 नंतर पौलाने अथेनै शहर सोडले व करिंथ शहरास गेला. ²करिंथमध्ये पौल एका यहूदी मनुष्याला भेटला ज्याचे नाव अकिलला असे होते. तो पंत येथील रहिवासी होता. आपली पत्नी प्रिस्किलला हिच्यासह नुकताच तो इटलीहून आला होता. कारण सर्व यहूदी लोकांनी रोम शहर सोडून गेले पाहिजे असा हुक्म

कलौदै* याने काढला होता. पौल त्यांना (अकिलला व प्रिस्किलला) भेटाव्यास गेला. ³पौलासारखेच ते तंबू बनविणारे होते. तो त्यांच्यावरोबर राहिला व त्यांच्यावरोबर काम करू लागला. ⁴प्रत्येक शब्बाश्वरारी पौल सभास्थानात यहूदी लोकांशी व ग्रीक लोकांशी बोलत असे (चर्चा करीत असे) आणि तो यहूदी व ग्रीक लोकांची मने वळविण्याचा प्रयत्न करीत असे.

जेव्हा सीला व तीमध्ये हे मासेदोनियाहन परत आले, तेव्हा पौल उपदेश करण्यात आपला सर्व वेळ घालवू लागला. येशू हाच खिस्त आहे अशी साक्ष देऊ लागला. "परंतु यहूदी लोकांनी पौलाला विरोध केला. त्याला ते (यहूदी लोक) वाईट रीतीने बोलले. तेव्हा आपला निषेध दर्शविण्याकरिता पौलाने आपल्या अंगावरील कपडे झटकले. तो यहूदी लोकांना म्हणाला, "जर तुमचे तारण झाले नाही, तर तौ तुमचा दोष असेहो! तुमचे रक्त तुमच्याच माशी असो! मी जवाबदार नाही. येथून पुढे मी यहूदीतर लोकांकडे च जाईन." ⁷पौल तेथून निघाला आणि सभास्थानाजवळ राहत असलेल्या तीत युस्त नावाच्या देवाच्या भक्ताच्या घरी गेला. ⁸त्या सभास्थानाचा क्रिस्प हा पुढारी होता. क्रिस्पने व त्याच्या घरातील सर्वांनी प्रभुवर विश्वास ठेवला. करिंथ येथील पुष्कळ लोकांनी पौलाचे बोलणे एकले आणि विश्वास ठेवला. करिंथ येथील पुष्कळ लोकांनी पौलाचे बोलणे एकले आणि विश्वास ठेवला आणि त्यांचा बाप्तिस्मा करण्यात आला.

एके रात्री, प्रभु स्वप्नामध्ये पौलाशी बोलला, "घाबर नको! बोलत राहा, शांत राहू नको! ¹⁰मी तुझ्यावरोबर आहे. कोणीही तुझ्यावर हल्ला करणार नाही व तुला इजा करणार नाही; कारण या शहरात माझे पुष्कळ लोक आहेत." ¹¹म्हणून पौल तेथे दीप वर्षे देवाचे वचन त्या लोकांना शिकवीत राहिला.

पौलाला गलिल्योपुढे उभे करतात

जेव्हा गलिल्यो अखया प्रांताचा राज्यपाल होता, त्यावेळेस काही यहूदी पौलविरुद्ध एकत्र आले आणि त्याला न्यायसभेपुढे उभे केले. ¹³यहूदी लोक म्हणाले, "हा मनुष्य अशा रीतीने लोकांना देवाचे उपसना करावला शिकवीत आहे की, जे नियमशास्त्राच्या विरुद्ध आहे."

पौल काही बोलणार इतक्यात गलिल्यो यहूदी लोकांना म्हणाला, "एखादा अपराध किंवा वाईट गोष्ट असली तर तुमचे म्हणणे ऐकून घेणे रास्त ठरले असले. ¹⁵परंतु ज्याअर्थी ही बाब शब्द, नावे व तुमच्या नियमशास्त्रातील प्रश्नांशी संबंधित आहे, त्याअर्थी तुम्हीच तुमची समस्या सोडवा. अशा गोट्यांबाबत न्याय करण्यास मी नकार केतो!" ¹⁶मग गलिल्योने त्यांना न्यायालयाबाबैर घालवून दिले. ¹⁷मग

त्या सर्वांनी यहूदी सभास्थानाचा प्रमुख सोस्थनेस याला मारहाण केली, पण गलिलयोने त्याकडे लक्ष दिले नाही.

पौल अंत्युक्तियास परत जातो

¹⁸पौल बंधुजनांबोरवर बरेच दिवस राहिला. नंतर तो निघाला, व सूरिया देशाला समुद्रमार्गे गेला. आणि त्याच्यावरोबर प्रिस्किल्ला व अक्विल्ला ही दोघे होती. पौलाने किंवित्या येथे आपल्या डोक्याचे मुँदण केले, कारण त्याने नवकाले केला होता. ¹⁹मग ते इफिस येथे आले. पौलाने प्रिस्किल्ला व अक्विल्ला यांना तेथे सोडले. तो सभास्थानात गेला आणि यहूदी लोकांबोरवर वादविवाद केला. ²⁰जेव्हा त्यांनी त्याला तेथे आणखी काही वेळ थांबण्यासाठी सांगितले, तेव्हा तो कबूल झाला नाही. ²¹परंतु जाता जाता तो म्हणाला, “देवाची इच्छा असेल तर मी परत तुमच्याकडे येईन.” मग तो समुद्रमार्गे इफिसहून निघाला.

²²जेव्हा तो कैसरीया येथे आला, तेव्हा तो तेथून वर यरुशलेमला गेला. आणि मंडळीला भेटला. मग तो खाली अंत्युक्तियाला गेला. ²³तेथे काही दिवस राहिल्यानंतर तो गेला, आणि गलतिया व फुगिया या प्रदेशातून ठिकिठिकाणी प्रवास करीत गेला. त्याने येशूच्या अनुयायांना विश्वासात बळकट केले.

इफिस व अख्या (करिंथ) येथे अपुल्लो

²⁴अपुल्लो नावाचा एक यहूदी होता. तो अलेक्सांद्र येथे जम्मला होता. तो उच्च शिक्षित होता. तो इफिस येथे आला. त्याला पवित्र शास्त्राचे सखोल ज्ञान होते. ²⁵देवाच्या मार्गाचे शिक्षण त्याला देण्यात आले होते. तो आत्म्यात आवेशी असल्यामुळे येशूविषयी अचक्ततेने शिक्कवीत असे व बोलत असे, तरी त्याला फक्त योहानाचा बापित्समाच ठाऊक होता. ²⁶नंतर तो यहूदी लोकांच्या सभास्थानात धैर्यने बोलू लागला. जेव्हा प्रिस्किल्ला व अक्विल्ला यांनी त्याला बोलताना ऐकले, तेव्हा त्यांनी त्याला एका बाजूला घेतले. आणि देवाच्या मार्गाविषयी अधिक अचूक रीतीने त्याला स्पष्ट करून सांगितले. ²⁷अपुल्लोला अख्या देशाला जायचे होते, तेव्हा बंधुंनी त्याला उत्तेजन दिले. आणि ते थील येशूच्या अनुयायांना त्याचे स्वागत करण्याविषयी लिहिले. जेव्हा तो पोहोचला, तेव्हा ज्यांनी कृपेमुळे (येशूवर) विश्वास ठेवला होता, त्यांना त्याने खूप मदत केली. ²⁸जाहीर वादविवादात त्याने यहूदी लोकांना फार जोरदारपणे पराभूत केले. आणि पवित्र शास्त्राच्या आधारे येशू हात द्विस्त आहे हे सिद्ध केले.

इफिस येथे पौल

19 तेव्हा असे झाले की, अपुल्लो करिंथ येथे असताना पौल निरनिराब्या भागातून प्रवास करीत इफिस येथे आला. तेथे त्याला येशूचे काही अनुयायी

आढळले. ²पौलाने त्यांना विचारले, “जेव्हा तुम्ही विश्वास ठेवला, तेव्हा तुम्हांला पवित्र आत्मा मिळाला काय?”

ते अनुयायी त्याला म्हणाले, “पवित्र आत्मा आहे हे सुद्धा आही ऐकलेले नाही!”

³तो म्हणाला, “मग कसला बापित्समा तुम्ही घेतला?”

ते म्हणाले, “योहानाचा बापित्समा.”

⁴पौल म्हणाला, “योहानाचा बापित्समा पश्चातापाचा होता. त्याने लोकांना सांगितले की, त्याच्यानंतर जो येत आहे, त्याच्यावर लोकांनी विश्वास ठेवावा. तो येणारा म्हणजे येण होय.”

⁵जेव्हा त्यांनी हे ऐकले, तेव्हा त्यांनी प्रभु येशूच्या नावात बापित्समा घेतला. ⁶आणि जेव्हा पौलाने त्याचे हात त्यांच्यावर ठेवले, तेव्हा पवित्र आत्मा त्यांच्यावर आला आणि ते निरनिराब्या भाषा बोलू लागले व भविष्य सांगू लागले. ⁷या गटात सर्व मिळून बारा पुरुष होते.

⁸पौल यहूदी सभास्थानात जात असे व तीन महिने धैर्यने बोलत असे, देवाच्या राज्याविषयी चर्चा करीत व यहूदी लोकांचे मन बळवीत असे. ⁹परंतु त्यांच्यातील काही कठीण मनाचे झाले. व त्यांनी विश्वास ठेवण्यास नकार दिला, आणि देवाच्या मार्गाविषयी वाईट बोलले. मग पौल त्यांच्यातून निघून गेला व शिव्यांनाही त्यांच्यातून वेगळे केले. आणि तुरन्नाच्या शाळेत दररोज त्यांच्याशी चर्चा केली. ¹⁰हे असे दोन वर्षे चालले, याचा परिणाम असा झाला की, आशियात राहत असलेल्या सर्व यहूदी व यहूदीतर लोकांपर्यंत प्रभु येशूचे वेचन पोहोचले.

¹¹देवाने पौलाच्या हातून असामान्य चमत्कार घडविले.

¹²पौलाने बापरलेले रुमाल आणि कपडेही काही लोक नेत असत. लोक या गोष्टी आजारी लोकांवर ठेवीत असत. जेव्हा ते असे करीत तेव्हा आजारी लोक वरे होत आणि दुष्ट आस्ते त्यांना सोडून जात.

¹³⁻¹⁴काही यहूदी सुद्धा सगळीकडे प्रवास करीत असत व लोकांमधून दुष्ट आत्मे घालवीत असत. ते दुष्ट आत्म्याने पछाडलेल्या व्यक्तिमधून प्रभु येशूच्या नावाने ते आत्मे घालवीत असत. ते म्हणत, “पौल ज्या येशूच्या नावाने घोषणा करतो त्या नावाने मी तुला आज्ञा करतो.” स्किवा नावाच्या यहूदी मुख्य याजकाचे सात पुत्र असे करीत होते.

¹⁵परंतु एकदा एक अशुद्ध आत्मा त्यांना म्हणाला, “मी येशूला ओळखतो, पौल मला माहीत आहे, पण तुम्ही कोण आहात?”

¹⁶मग ज्याला दुष्ट आत्मा लागला होता त्या मनुष्याने त्यांच्यावर उडी मारली. त्याने त्यांच्यावर सरशी केली व त्यांना पराभूत केले. तेव्हा ते दोघे उघडे व जखमी होजन घरातून पळाले. ¹⁷इफिस येथे राहणाऱ्या सर्व यहूदी व यहूदीतर लोकांना हे समजले. तेव्हा सर्वांना भीती वाढली. आणि लोक प्रभु येशूच्या नावाचा अधिकच आदर करू लागले. ¹⁸पुष्कळ्यासे विश्वासणारे पापकबुली देऊ लागले व ज्या वाईट गोष्टी त्यांनी केल्या होत्या, त्या सांगू लागले.

¹⁹काही विश्वासणाऱ्यांनी जादूची कामे केली होती. या विश्वासणाऱ्यांनी आपली जादूची पुस्तके सर्व लोकांसमोर आणली आण जाळली. त्या पुस्तकांची किंमत पन्नास हजार चांदीच्या नाण्यांइतकी भरली. ²⁰अशा रीतीने प्रभूच्या वचनाचा दूरवर प्रसार झाला व ते फार परिणामकारक ठरले. ²¹या गोष्टी घडल्यानंतर पौलाने मनात ठरविले की, मासेदेनिया व अखया या प्रांतांतून प्रवास करीत पुढे यशस्वलेमला जायचे. तो म्हणाला, “मी तेथे गेल्यांनंतर मला रोमदेखील पाहिलेच पाहिजे.” ²²म्हणून त्याचे दोन मदतनीस तीमध्य व एरास्त यांना त्याने मासेदेनियाला पाठवून दिले. आणि त्याने आणगडी काही काळ आशियात घालविला.

इफिस येथे दंगा

²³या काळामध्येत्यामागांविषयी (विस्तीर्णी चळवळीविषयी) मोठा गोंधळ उडाला. ²⁴देमेत्रिय नावाचा एक मनुष्य होता. तो सोनार होता. तो अर्तमी देवीचे देव्हरे बनवीत असे. जे कारागिर होते त्यांना यामुळे खूप पैसे मिळत. ²⁵त्या सर्वांना व या धंद्याची संबंध असलेल्या सर्वांना त्याने एकत्र केले. आणि तो म्हणाला, “लोकहो, तुम्हांला माहीत आहे की, या धंद्यापासून आपल्याला चांगला पैसा मिळतो.” ²⁶पण पहा तो पौल नावाचा मनुष्य काय करीत आहे! तो काय म्हणत आहे ते ऐका! पौलाने पुष्कळ लोकांना प्रभावित केले आहे व बदलले आहे. त्याने हे इफिसमध्ये व सगळ्या आशियामध्ये केले आहे. तो म्हणतो, माणसांच्या हातून बनविलेले देव खरे देव नाहीत. ²⁷यामुळे केवळ आपल्या धंद्याची बदनामी होण्याची भीति नसून अर्तमी या महान देवीच्या मंदिराचे महत्त्व नाहीसे होइल व तिचे मोठेपण नाहीसे होण्याची भीति आहे. ही अशी देवी आहे की, जिची पूजा सर्व आशियात व जगात केली जाते.”

²⁸जेव्हा त्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते फार रागावले. आणि मोर्चाने ओरडून म्हणू लागले, “इफिसकरांची अर्तमी थोर आहे!” ²⁹शहरातील लोकांमध्ये गोंधळ उडाला. आणि लोकांनी गायस व अरिस्तार्ख या पौलाबोरोबर सोबती म्हणून प्रवास करण्याचा मासेदेनियाच्या रहिवाशयांना पकडून नाव्यगृहत नेले. ³⁰पौल लोकांच्या पुढे जाऊ इच्छीत होता पण येशूचे अनुयायी त्याला असे करू देईनात ³¹पौलाचे काही मित्र जे प्रांताधिकारी होते, त्यांनी निरोप पाठवून त्याने नाव्यगृहत जाऊ नये अशी कळकळीची विनंति केली. ³²एकत्र जमलेल्या जमावातून काही लोक एक घोषणा करू लागले तर दुसरे लोक इतर घोषणा करू लागले. त्यामुळे सगळा जमाव अगदी गोंधळून गेला. आणि त्यातील पुष्कळ जणांना माहीत नव्हते की, आपण या नाय्यभवनात एकत्र का आलोत. ³³यहूदी लोकांनी अलेक्सांट्र नावाच्या एका मनुष्याला ढकलीत नेऊन सर्वांच्या समोर उधे केले. तो आपल्या हातांनी खुणावून त्यांना समजावण्याचा प्रयत्न करू लागला. ³⁴पण जेव्हा लोकांना समजले की, तो एक यहूदी आहे, तेव्हा जवळ

जवळ दोन तास सातत्याने ते एका आवाजात ओरडत राहिले, “इफिसकरांची अर्तमी देवी थोर आहे!”

³⁵शहराचा लेखनिक लोकांना शांत करीत म्हणाला, “इफिसच्या लोकांनो, थोर अर्तमी देवीचे व स्वर्गार्तीनून पडलेल्या पवित्र डागाचे इफिस हे रक्षणकर्ते आहे. हे ज्याला माहीत नाही असा एक तरी माणसू जगात आहे काय? ³⁶ज्याअर्थी या गोष्टी नाकारता येत नाहीत त्याअर्थी तुम्ही शांत राहिलेच पाहिजे. उतावळेणा करू नये.” ³⁷तुम्ही या दोघांना (गायस व अरिस्तार्ख) येथे घेऊन आलात. वस्तुत: त्यांनी मंदिरातील कशाचीही चोरी केली नाही किंवा आपल्या देवीची निंदा केलेली नाही. ³⁸जर देमेत्रिय व त्याच्याबरोबर असलेल्या कारागिरांच्या काही तक्रारी असतील, तर त्यासाठी न्यायालवे उघडी आहेत. तेथे ते एकमेकांवर आरोप करू शकतात! ³⁹परंतु जर तुम्हांला एखाद्या गोष्टीची चौकशी करायची असेल तर नियमित सभेत त्यासंबंधी विचार केला जाईल. ⁴⁰आज येथे जे काही घडलेले आहे, त्याबदल योग्य ते कारण आपणांस संगता येणार नाही, त्यामुळे आपणच ही दंगल सुरु केली असा आरोप आपल्यावर केला जाण्याची भीती आहे.” ⁴¹असे सांगून झाल्यानंतर त्याने जमावाला जाण्यास सांगितले.

पौल मासेदेनिया व ग्रीसला जातो

20 जेव्हा गोंधळ थांबला, तेव्हा पौलाने येशूच्या अनुयायांना भेटायला बोलाविले आणि त्याना उत्तेजन दिल्यानंतर त्यांचा निरोप घेटला. आणि तो मासेदेनियाला निघाला. ²मासेदेनियातून जात असताना निरनिराळ्या ठिकाणी असलेल्या येशूच्या अनुयायांना त्याने अनेक गोष्टी सांगन धीर दिला. मग पौल ग्रीसला आला. ³त्या ठिकाणी तो तीन महिने राहिला. पौल सूर्याला समुद्रामार्ग निघाला असता, यहवी लोकांनी त्याच्याविरुद्ध कट रचला. हे पाहून त्याने मासेदेनियातून परत फिरण्याचे ठरविले. ⁴त्याच्याबरोबर काही लोक होते ते असे: बिरुद्या शहराच्या पुराचा मुलगा सोपत्र, थेस्सल नीका येथील अरिस्तार्ख व संकूद, दर्बे येथील गायस आणि तीमध्य, तुखिक व त्रफिम हे आशिया प्रांतातील होते. ⁵ही माणसे आमच्यापुढे गेली व त्रोक्स येथे आमची वाट पाहू लागली. ⁶बेकमीर भाकरीच्या यहूदी सणानंतर आही फिलीपै येथून समुद्रांगांनी निघालो आणि पाच दिवसांनी त्रोक्स येथे त्यांना जाऊन भेटले व तेथे सात दिवस राहिले.

पौलाची त्रोक्सला शेवटची भेट

⁷मग आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी म्हणजे रविवारी आम्ही सर्व भाकर मोडण्यासाठी* एकत्र जमलो असताना,

भाकर मोडणे याचा सरळ अर्थ जेवण करणे असा होतो. परंतु येथे त्याचा अर्थ प्रभूच्या भोजनामध्ये सहभागी होणे असा होतो.

पौल त्याच्यावरोबर बोलू लागला कारण दुसऱ्या दिवशी निघण्याचा त्याचा बेत होता. तो मध्यरात्रीपर्यंत बोलत राहिला.⁸ वरच्या मजल्यावरील ज्या खोलीत आम्ही जमा झालो होतो तेथे पुष्कव दिवे होते.⁹ युतुख नावाचा एक तरुण खिडकीत बसला होता. पौल बोलत असताना त्याच्यावर झोपेचा इतका अंमल चढला की, तो तिसऱ्या मजल्यावरून खाली पडला. जेव्हा त्याला उचलले, तेव्हा तो मेलेला आढळला.¹⁰ पौल खाली गेला व त्याच्यावर ओणवा पडला आणि त्याला आपल्या हातांनी कवेत धरून म्हणाला, “चिंता करू नका! त्याच्यात अजून जीव आहे.”¹¹ मग पौल वर गेला. त्यांने भाकर मोडली व ती खालली. पहाट होईपर्यंत तो त्याच्याशी बोलला. मग तो गेला.¹² त्या तरुणाला त्यांनी जिवंत असे घरी नेले. त्या सर्वांना फार समाधान झाले.

त्रोक्सापासून मिलेतापर्यंत प्रवास

¹³ तेथून आम्ही पुढे निघालो व अस्सा या नगरी समुद्रमार्ग निघालो. तेथे आम्ही पौलाला घेणार होतो. त्यानेच अशा प्रकारे योजना केली होती, ती म्हणजे त्याने स्वतः पायी जायचे.¹⁴ जेव्हा आम्हांला तो अस्सा येथे भेटला, तेव्हा आम्ही त्याला जहाजात घेतले. आणि आम्ही मितुले नाला गेलो.¹⁵ दुसऱ्या दिवशी आम्ही जहाजाने मितुले नाहून निघालो व खियासमोर आलो. मग दुसऱ्या दिवशी सामा बेट ओलांडले आणि एक दिवसानंतर मिलेतला आलो.¹⁶ कारण पौलाने ठरविले होते की इफिस येथे थांबावयचे नाही. अशियात त्याला जास्त केल थांबावयचे नव्हते. तो घाई करीत होता कारण शक्य झाल्यास पन्नासाच्या दिवसाच्या सणासाठी त्याला यशश्वलेम येथे राहावयास हवे होते.

पौल इफिस येथील बडीलजनांशी बोलतो

¹⁷ मिलेताहन इफिस येथे निरोप पाठवून पौलाने तेथील मंडळीच्या बडीलजनांना बोलावून घेतले.¹⁸ जेव्हा ते आले, तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “अशियात आलो त्या दिवसापासून मी तुमच्या सोबत असताना कसा राहिलो हे तुम्हांला माहीत आहे.”¹⁹ मी प्रभुची सेवा पूर्ण नम्रतेने व रडून केली. यूदी लोकांनी केलेल्या कठामुळे निर्माण झालेल्या उपद्रवांना तोंड देत मी त्याची सेवा केली.²⁰ जे काही तुमच्या चांगल्यासाठी होते ते तुम्हांला सांगण्यासाठी कोणतीही कसर ठेवली नाही, हे तुम्हांला माहीत आहे. आणि या गोष्टी जाहीरपणे व घराघरातून सांगण्यासाठी मी कथीही मागेऊबे पाहिले नाही.²¹ पश्चाताप करून देवाकडे वळण्याविषयी आणि आपल्या प्रभु येशूवरील विश्वासाविषयी यूदी व ग्रीक लोकांना सारखीच साक्ष दिली.²² आणि आता आत्माच्या आज्ञेने यशश्वलेमला चाललो आहे, आणि तेथे माझ्यावाबतीत काय घडेल हे माहीत नाही.²³ मला फक्त एकच गोष्ट माहीत आहे की

प्रत्येक शहरात पवित्र आत्मा मला सावध करतो. तुरुंगवास व संकटे माझी वाट पाहत आहेत हे तो मला सांगतो²⁴ मी माझ्या जीवनाविषयी काळजी करीत नाही. सर्वांत महत्वाची गोष्ट म्हणजे मी माझो काम पूर्ण करणे. प्रभु येशूने जे काम मला दिले ते मला पूर्ण करायला पाहिजे— ते काम म्हणजे— देवाच्या कृपेबद्दल (दयाळूपणाबद्दल) ची सुवार्ता लोकांना सांगितली पाहिजे.

²⁵ “राज्याची घोषणा करीत ज्या लोकांत मी फिरलो त्या तुम्हांतील कोणालाही मी पुन्हा कधीही दिसणार नाही हे आता मला माहीत आहे.”²⁶ म्हणून मी तुम्हांला जाहीरपणे सांगतो की, सर्वांच्या रक्तसंबंधाने मी निर्वै असा आहे.²⁷ देवाची संपर्ण इच्छा काय आहे हे प्रगट करण्यास मी कधीही मागेऊबे पाहिलेले नाही.²⁸ तुमची स्वतःची व देवाच्या सर्व लोकांची, ज्यांना देवाने तुम्हाला दिलेले आहे, त्यांची काळजी घ्या. कळपाळी (देवाच्या लोकांची) काळजी घेण्याचे काम पवित्र आत्म्याने तुम्हांला दिलेले आहे. तुम्ही मंडळीसाठी मेंडपाळासारखे असले पाहिजे. ही मंडळी देवाने स्वतःचे रक्त देऊन विकत घेतली.²⁹ मला माहीत आहे की, मी गेल्यावर तुमच्यामध्ये भयंकर असे दुष्ट लांडगे येतील. ते कळपाळा सोडणार नाहीत.³⁰ तुमच्यामधूनसुद्धा लोक उठतील. चुकीचे असे तुम्हांला शिकवून आपल्या मागे घेऊन जातील.

³¹ यासाठी सावध राहा. तुम्हांतील प्रत्येकाला गेले तीन वर्षे डोळ्यांत अशु आणून सावध करण्याचे मी कधीच थांबविले नाही हे आठवा.³² आणि आता मी तुम्हांला देवाच्या व वचनाच्या कृपेच्या अधीन करतो. जी तुमची वाद करण्यासाठी समर्थ आहे. व सर्व पवित्र केलेल्यामध्ये वतन व्यावयाला समर्थ आहे.³³ मी कोणाच्याही सोऽन्याचा, चांदीचा व कपड्यांचा लोभ धरला नाही.³⁴ मी आपल्या स्वतःच्या व माझ्यावरोबर राहण्यांच्या गरजा माझ्या हातांनी भागविल्या हे तुम्हांला चांगले माहीत आहे.³⁵ अशा रीतीने मी तुम्हास उदाहरण घालून दिले आहे की जे दुर्बल आहेत अशांना आपण स्वतः मेहनत करून मदत केली पाहिजे. व प्रभु येशूचे शब्द लक्षत ठेवले पाहिजेत. तो स्वतः म्हणाला, ‘घेण्यापेक्षा देणे अधिक आशीर्वादाचे असते.’”

³⁶ आणि हे बोलल्यावर पौलाने गुडधे टेकले आणि प्रार्थना केली.³⁷ तेव्हा प्रत्येकाला खूपच रडू आले. ते पौलाच्या गव्यात पडले व त्याचे मुके घेत राहिले.³⁸ ते पुन्हा त्याला कधीही पाह शकणार नाहीत, या वाक्याने त्यांना फार दुःख झाले. मग ते त्याला जहाजापर्यंत निरोप देण्यास गेले.

पौल यशश्वलेमला जातो

21 त्यांचा निरोप घेतल्यानंतर आम्ही समुद्रमार्ग निघालो. आणि सरळ प्रवास करीत कोस येथे

आलो. दुसऱ्या दिवशी आम्ही रुदास गेलो. तेथून आम्ही पातरा येथे गेलो. ^२तेथे फेनीकेला जाणरे जहाज आम्हांला आढळले. तेव्हा आम्ही जहाजात बसून पुढे निघालो. ^३तेव्हा कुप्र आमच्या नजरेत आले. परंतु ते डाव्या अंगाला टाकून आम्ही थेट सूरीया देशाला रवाना झालो व सोर येथे उतरलो. कारण तेथे जहाजातील माल उतरावयाचा होता. ^४तेथे येशूचे काही शिष्य आम्हाला आढळले. आणि आम्ही त्यांच्याबरोबर सात दिवस राहिलो. पवित्र आत्म्याच्या सूचनेवरून त्यांनी पौलाला असे सांगितले की, त्याने यरुशलेमला जाऊ नये ^५आमच्या भेटीचे दिवस संपत आल्यावर आम्ही तेथून निघून आमच्या पुढील प्रवास परत सुरु केला. त्यावेळी तेथील बंधुजन आपल्या पत्नी, मुलांच्याबरोबर आमच्यासह शहराबाबेर आले व तेथील समुद्रकिनाऱ्यावर आम्ही गुदघे टेकले व प्रार्थना केली. ^६मग एकमेकांचा निरोप घेऊन आम्ही जहाजात बसलो व ते लोक आपापल्या घरी गेले.

^७सोर पासून आम्ही आमच्या प्रवास सुरु केला व पौलेमा येथे उतरलो. आणि तेथील बंधुगरास भेटलो. त्यांच्याबरोबर एक दिवस राहिलो. ^८आणि दुसऱ्या दिवशी निघून आम्ही कैसरीयास आलो व सुवार्तिक फिलिप्प याच्या घरी जाऊ राहिलो. तो निवडलेल्या सात सेवकांपैकी* एक होता. ^९त्याला चार मुली होत्या. त्यांची लग्ने झालेली नवहती. या मुलींना देवाच्या गोष्टी (भविष्याविषयीचे) सांगण्याचे दान होते. ^{१०}त्या बंधूच्या बरोबर बरेच दिवस राहिल्यावर अगब नावाचा संदेश्या यहूदीयाहून तेथे आला. ^{११}त्याने आमची भेट घेऊन पौलाच्या कमरेचा पट्टा मागून घेतला. त्याने स्वतःचे हात व पाय बांधले आणि तो म्हणाला, “पवित्र आत्मा असे महणतो: हा पट्टा ज्या मनुष्याच्या कमरेचा आहे, त्याला यरुशलेमा येथील यहूदी लोक असेच बांधतील व यहूदीतरांच्या हाती देतील.”

^{१२}आम्ही व तेथील सर्वांनी ते शब्द एकले. तेव्हा आम्ही व इतर लोकांनी पौलाला कळकळीची विनंति केली की, त्याने यरुशलेमला जाऊ नये. ^{१३}पण पौल म्हणाला, “तुम्ही हे काय करीत आहा, असे रडून तुम्ही मला हळवे बनवीत आहात काय? मी फक्त बांधून घेण्यासाठीच नव्हे तर प्रभु येशूच्या नावासाठी यरुशलेममध्ये मरायलदेखील तथार आहा.”

^{१४}यरुशलेमापासून दूर राहण्यासाठी आम्ही त्याचे मन वळवू शकलो नाही. म्हणून आम्ही त्याला विनंति करायची सोडली आणि म्हटले, “प्रभूच्या इच्छेप्रमाणे होवो.”

^{१५}त्यानंतर आम्ही तयार झालो आणि यरुशलेमला निघालो. ^{१६}कैसरीया येथील येशूचे काही शिष्य आमच्याबरोबर आले आणि आम्हांला म्हासोनकडे घेऊन गेले. कारण त्याच्याकडे आम्ही राहणार होतो. तो

(म्नासोन) कुप्रचा होता. तो सुरुवातीच्या काळात प्रथम शिष्य झालेल्यांपैकी एक होता.

पौल याकोबाची भेट घेतो

^{१७}आम्ही जेव्हा यरुशलेमला पोहोंचलो, तेव्हा तेथील बंधुजनांनी मोठ्या आनंदाने आमचे स्वागत केले. ^{१८}दुसऱ्या दिवशी पौल आमच्यासह याकोबाला भेटायला आला. तेव्हा सर्व वडीलजन हजर होते. ^{१९}पौल त्यांना भेटला. नंतर त्याच्या हातून देवाने यहूदीतर लोकांत कशीकशी सेवा करून घेतली, याविष्यी क्रमवार सविस्तर माहिती सांगितली. ^{२०}जेव्हा त्यांनी हे एकले तेव्हा त्यांनी देवाचा गौरव केला. आणि ते त्याला म्हणाले, “बंधु, तू पाहील की हजारो यहूदी विश्वासणारे झालेत. पण त्यांना असे वाटते की, माझेचे नियम पाळणे फार महत्वाचे आहे. ^{२१}या यहूदी लोकांनी तुझ्याविषयी ऐकले आहे की, जे यहूदी इतर देशांत राहतात त्यांना तू मोशेचे नियम पालू नका असे सांगतोस. तसेच आपल्या मुलांची सुंता करू नका असे सांगतो व आपल्या चालीरीती पालू नका असे सांगतो. ^{२२}मग आता काय केले पाहिजे? तू येथे आला आहेस हे त्यांना नक्की कळले.

^{२३}तेव्हा आता आम्ही सांगतो तसे कर: आमच्यातील चार लोकांनी नवस केला आहे. ^{२४}त्या चौधांना घे व स्वतःचे त्यांच्यासह शुद्धीकरण करून घे. त्या चौधांना त्यांच्या ढोक्याचे मुंदण करता यावे म्हणून त्यांचा खर्च तू कर. मग सर्वांना हे समजेल की, त्यांनी जे काही तुझ्याबद्दल ऐकले आहे ते खेरे नाही, उलट तू नियमशास्त्राचे पालन करतोस हे दिसेल.

^{२५}जे विदेशी विश्वासणारे आहेत त्यांना आम्ही पत्र लिहिले आहे. ते असे

‘मूर्तिला वाहिलेले अन्न त्यांनी खाऊ नये.

रक्त अगर गुदमरून मारलेले प्राणी

त्यांनी खाऊ नवेत

अनैतिक कृत्ये करू नयेत.”

^{२६}मा पौलानेच त्या चार लोकांना आपल्याबरोबर घेतले. दुसऱ्या दिवशी शुद्धीकरणाच्या विधीमध्ये तो सहभागी झाला. मग तो मंदिरात गेला. शुद्धीकरणाचे दिवस केव्हा संपतील हे जाहीर केले. शेवटच्या दिवशी प्रत्येकासाठी अर्पण देयात येईल.

^{२७}सात दिवस जवळ जवळ संपत आले होते. परंतु आशियातील काही यहूदी लोकांनी पौलाला मंदिरात पाहिले. त्यांनी लोकांना भडकाविले व त्याला (पौलाला) धरले.

^{२८}ते मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “झाराएलच्या लोकांनो, मदत करा! हात तो मनुष्य आहे, जो सर्व लोकांना सगळीकडे आपल्या लोकांविरुद्ध, आपल्या नियमांविरुद्ध व या जागेबद्दल शिकवीत आहे, आणि आता त्याने विदेशी लोकांना देखील मंदिरात आणले आहे, आणि ही पवित्र

जागा विटाळविली आहे.”²⁹ते असे म्हणाले, कारण इफिसच्या त्रफिमला त्यांनी पौलाबरोबर यशस्विमध्ये पाहिले होते. त्रफिस यहूदी नव्हता, तो ग्रीक होता. लोकांना वाटले, पौलानेच त्याला मंदिरात नेले आहे.

³⁰सर्व शहर खवक्कुन उठले. सगळे लोक धावू लागले. त्यांनी पौलाला पकडले व मंदिरातन बाहेर ओढून काढले. लगेव दरे बंद करण्यात आली.³¹ते त्याला ठार मारण्याचा प्रयत्न करीत असतानाच रोमी सैन्याच्या सरदाराकडे बातमी गेली की, शहरात सगळीकडे गोंधळ उडालेला आहे.³²तावडतोब त्याने काही शिपाई व काही शताधिपती घेटले. व तो यहूदी जेथे पौलाला मारीत होते, तेथे धावत गेला. जेव्हा यहूदी लोकांनी रोमी सरदाराला व सैन्याला पाहिले तेव्हा त्यांनी पौलाला मारण्याचे थांबविक्रे.³³मग सरदार पौलाकडे आला व त्याला अटक केली व त्याला साखलंडानी बांधण्याचा आदेश दिला. मग सरदाराने पौल कोण आहे व त्याने काय केले आहे याविषयी चिनारले.³⁴गर्दीतून वेगवेगव्या प्रकारचे आवाज ऐकू येऊ लागले. गोंधळामुळे व ओरडण्यामुळे सरदाराला सत्य काय आहे हे जाणून घेता येईना. म्हणून सरदाराने शिपायांना हुक्म दिला की, पौलाला इमारतीत घेऊन जावे.³⁵जेव्हा पौल इमारतीच्या पायथ्यांजवळ आला तेव्हा शिपायांना त्याला उच्चलून आत न्यावे लागले.³⁶कारण जमाव हिस्क क बनत चालला होता. जमाव त्याच्यामार्गे चालला होता व ओरडत होता, “त्याला जिवे मारा!”

³⁷शिपाई पौलाला इमारतीत घेऊन जाणार इतक्यात पौल सरदाराला म्हणाला, “मी काही बोल शकतो काय?” तो सरदार म्हणाला, “तुला ग्रीक बोलता येते काय?”³⁸मग मला वाटते, तो मनुष्य तू नाहीस. मला वाटले इनिपत्त्याच्या ज्या मजुराने काही दिवसांपूर्वी बंड करून सरकाराला त्रास देण्याचा प्रयत्न केला, तोच तू आहेस. त्या इनिपत्त्याचा मनुष्यांने चार हजार दहशतवादांना अरण्यात नेले.”

³⁹पौल म्हणाला, “किलकिया प्रांतातील तारस्ज्ञ नगरात राहणारा मी एक यहूदी आहे. मी एका महत्त्वाच्या शहराचा नागरिक आहे. मी तुम्हाला विनवितो, मला लोकांशी बोल द्या.”

⁴⁰जेव्हा सरदाराने त्याला बोलण्याची परवानगी दिली तेव्हा तो पायथ्यावर उभा राहिला आणि आपल्या हाताने त्याने लोकांना शांत राहण्यास सांगितले. जेव्हा सगळीकडे शांतता पसरली तेव्हा पौल हिंबू भाषेत बोलू लागला:

पौल लोकांसमोर भाषण करतो

22 “बंधूनो व वडीलजनांने, “मी माझ्या बचावासाठी जे काही सांगतो ते ऐको.”²जेव्हा लोकांनी पौलाला हिंबू भाषेत बोलताना ऐकले तेव्हा तो अधिकच शांत झाले. पौल म्हणाला,³“मी एक यहूदी आहे. आणि किलकीया प्रांतातील तारस येथे माझा जन्म झाला. परंतु याच शहरात मा लहानाचा मोठा झालो. आपल्या पूर्वजांच्या

नियमांचे सविस्तर शिक्षण मी गमलीएल यांच्या पायाजवळ बसून घेतले. जसे तुम्ही आज देवाविषयीच्या आवेशाने भरलेले आहात तसाच मी देखील देवाविषयीच्या आवेशाने भरलेला होतो.⁴या मार्गाचा (खिस्ती चलवळीचा) पुरस्कार करणाऱ्यांचा मी त्यांच्या मरणापर्यंत छळ केला. मी स्त्री व पुरुषांना अटक करून तुरुंगात टाकले.⁵याची मुख्य याजक व धर्मसंभेदे सर्व वडीलजन साक्ष देतील. त्यांच्याकडून दिमिक्कातील त्यांच्या बंधुजनांच्या नावाने मी पवे घेटली. आणि तेथे ह्या मार्गाचे (खिस्ती) जे लोक होते, त्यांना कैदी म्हणून यशस्विले मास घेऊन येणार होतो, यासाठी की त्यांना शिक्षा व्हावी.

पौल त्याचा पालट कसा झाला हे सांगतो

“तेव्हा असे झाले की, मी प्रवास करीत दिमिक्क शहराजवळ आलो असताना दुपारच्या वेळी माझ्यापोवती आकाशातून लख्ख प्रकाश पडला.⁷मी जमिनीवर घडलो. आणि मी एक वाणी माझ्याशी बोलताना ऐकली. ‘शौला, शौला, माझा छळ तू का करतोस?’⁸मी उत्तर दिले, ‘प्रभु, तू कोण आहेस?’ तो मला म्हणाला, ‘तू याचा छळ करीत आहेस तो नासरे थवा येशू मी आहे.’⁹जे माझ्याबरोबर होते त्यांनी प्रकाश पाहिला, पण जो आवाज माझ्याशी बोलत होता तो त्यांना ऐकू आला नाही.¹⁰मी म्हणालो, ‘प्रभु मी काय करु?’ आणि प्रभु मला म्हणाला, ‘ऊठ आणि दिमिक्कात जा. तेथे तुला जे काम नेमून देण्यात आले आहे ते सांगण्यात येईल.¹¹त्या प्रकाशामुळे मला काही दिसेनसे झाले. तेव्हा माझ्या सोबत्यांनी मला हाताला धरून नेले आणि मी दिमिक्कला पोहोचलो.

¹²“नियमशास्त्राचे भक्तिभावाने पालन करणारा हनन्या नावाचा एक मनुष्य होता. तेथे राहणारे सर्व यहूदी त्याच्याबहुल चांगले बोलत. ¹³तो माझ्याकडे आला, आणि माझ्याजवळ उभा राहून तो म्हणाला, ‘बंधु शौल, तू पुण्या पाह लागशील!’ आणि त्याच घटकेला मला दिसू लागले.¹⁴तो म्हणाला, ‘आपल्या पूर्वजांच्या (वाडविलांच्या) देवाने तुला निवडले आहे. यासाठी की त्याची इच्छा तुला काळवी. त्या धार्मिकाला तू पहावेस. आणि त्याच्या तोंडचे शब्द तुला एकायला मिळावेत.¹⁵कारण तू जे काही पाहिलेस आणि एकलेस, याविषयी तू त्याचा सर्वांसमोर साक्षीदार होशील.¹⁶मग आता, कशाची वात पाहतोस? ऊठ, आणि बापिस्त्यां घे व तुझी पापे धुवून टाक. येशूवर विश्वास ठेवून हे कर.’

¹⁷“मग असे झाले की, जेव्हा मी यशस्विले परत आलो, आणि मंदिरात प्रार्थना करीत होते, तेव्हा मला दृष्ट्यात झाला.¹⁸मी येशूला पाहिले, आणि येशू मला म्हणाला, ‘घाई कर! यशस्विले मातवडतोब सोडो! येशूल लोक माझ्याविषयीचे सत्य स्वीकारणार नाहीत.’¹⁹पण मी म्हणालो, ‘प्रभु जे लोक तुझ्यावर विश्वास ठेवीत होते, त्यांना अटक करून मारण्यासाठी मी जात असे, हे या

लोकांना माहीत आहे.²⁰ आणि जेव्हा तुळा साक्षीदार स्तेफन याचे रक्त सांडले तेव्हा तेथे उभा राहून मी त्याला संमति दर्शकीत होतो. आणि ज्या लोकांनी स्तेफनाला मारले त्याचे कपडे मी राखीत होतो;²¹ तेव्हा प्रभु मला म्हणाला, 'जा! मी तुला दूरवरच्या यहूदीतर विदेशी लोकांकडे पाठवीन.'"

²²वेथर्पर्यंत यहूदी लोकांनी पौलाचे बोलणे एकले मग ते मोठमोठ्याने ओरडून म्हणू लागले, "अशा मनुष्याला पृथ्वीवरून नाहीसे केले पाहिजे! तो जिवंत राहण्याच्या लायकीचा नाही!"²³ते मोठमोठ्याने ओरडत होते, आपल्या अंगावरील कपडे काढून फेकीत होते, आणि हवेत धूळ उधकीत होते. हे पाहन सरदाराने पौलाला किल्ल्यात नेण्याची आज्ञा केली.²⁴त्याने शिपायांना संगितले, पौलाला चाबकाने मारा. अशा प्रकारे हे लोक पौलाविरुद्ध का ओढ करीत आहेत हे सरदाराला जाणन घ्यायचे होते.²⁵परंतु जेव्हा पौलाला चाबकाने मारण्यासाठी बाहेर काढले. तेव्हा पौल जवळ उभ्या असलेल्या शताधिपतीला म्हणाला, "ज्याच्यामध्ये काही अपराध आढळत नाही अशा रोमी नागरिकाला तुमचे हे चाबकाचे मारणे कायदेशीर ठरते काय?"

²⁶जेव्हा शताधिपतीने हे एकले तेव्हा तो सरदाराकडे गेला आणि म्हणाला, "तुम्ही काय करीत आहात? तो मनुष्य तर रोमी नागरिक आहे." ²⁷सरदार पौलाकडे आला व म्हणाला, "मला सांग, तू रोमी नागरिक आहेस काय?" पौल म्हणाला, "होय."

²⁸शताधिपती म्हणाला, "रोमी नागरिकत्व मिळ विण्यासाठी मला पुढकळ पैसे द्यावे लागले."

पौल म्हणाला, "मी जन्मतःच रोमी नागरिक आहे."

²⁹जे लोक त्याला प्रश्न विचारणार होते, ते तावडतोब मागे सरकले. सरदार घाबरला, कारण त्याने पौलाला बांधले होते, व पौल हा रोमी नागरिक होता. त्यामुळे तो घाबरला.

पौल यहूदी पुढन्यांशी बोलतो

³⁰पुढन्या दिवशी यहूदी लोक पौलावर नेमके कशामुळे दोष ठेवीत होते हे समजून घेण्यासाठी सरदाराने त्याला मोक्ष सोडले. मग त्याने मुख्य याजक व धर्मसभेचे सभासद यांना एकत्र जमण्याची आज्ञा केली. मग त्याने पौलाला अणून त्यांच्याउदे उभे केले.

23 पौल यहूदी धर्मसभेच्या सभासदांकडे रोखून पाहत म्हणाला, "माझ्या बंधूनो, मी आजपर्यंत चांगला विकेकभाव वाळगून देवासमारे माझे जीवन जगत आलो आहे."² तेव्हा मुख्य याजक हनन्या याने पौलाच्या जवळ उभे राहिल्यांना पौलाच्या थोबाडीत मारण्यास संगितले.³पौल हनन्याला म्हणाला, "सफेती लावलेल्या भिंतीसारख्या माणसा, देव तुला मारील! त्या ठिकाणी बसून नियमशास्त्राप्रमाणे माझा न्याय करतो आणि तरीही

नियमशास्त्राच्या विरुद्ध मला थोबाडीत मारण्याचा आदेश देतोस?"⁴जे लोक पौलाच्या जवळ उभे होते ते म्हणाले, "देवाच्या मुख्य याजकाविरुद्ध तू असे बोलू शकत नाहीस. तू त्याचा अपमान करतोस काय?"

⁵पौल म्हणाला, "बंधूनो, तो मनुष्य मुख्य याजक आहे हे मला माहीत नव्हते. कारण असे लिहाले आहे की, 'तू आपल्या शासन करणाऱ्याविरुद्ध बोलू नकोस.'"*

"जेव्हा पौलाच्या लक्षात आले की, धर्मसभेतील एक गट सद्कूनी आहे तर दुसरा परुशी. तेव्हा पौल मोक्याने ओरडून सर्व धर्मसभेबुदे म्हणाला, "बंधूनो, मी एक परुशी आहे, परुश्याचा मुलगा आहे! मेले त्याच्या पुन्हा उठण्यासंबंधी माझी जी आशा आहे, त्यामुळे माझ्यावर हा चौकशीचा प्रसंग आला आहे."

⁶पौलाने असे म्हणताच, परुशी व सद्कूनी या दोन गटांमध्ये कलह सुरु झाला. आणि धर्मसभेतू पूट पडली.⁸(सद्कूनी असे म्हणतात की, मृतांचे पुनरुत्थान नाही आणि देवदूत व आत्मे नसतात, परुशी दोन्हीवर विश्वास ठेवतात.)⁹सर्व यहूदी मोठमोठ्याने ओरडून बोलू लागले. तेव्हा नियमशास्त्राचे काही शिक्षक उभे राहिले व जोरदारपणे आपले म्हणणे मांडू लागले. ते म्हणाले, "या मनुष्यात अम्हांला काहीव दोष आढळत नाही. कवाचित एखादा देवदूत किंवा आत्मा त्याच्याशी बोलला असेल!"

¹⁰वादविवादाला हिंसक रूप येऊ लागले. तेव्हा लोक पौलाचे कादचित तुकडे तुकडे करतील, अशी सरदाराला भीती बाटू लागली. म्हणून त्याने शिपायांना पौलाला तेथून घेऊ जाण्याची आज्ञा केली. व त्याला किल्ल्यात घेऊन जायास संगितले.

¹¹त्या रात्री प्रभु पौलाजवळ उभा राहिला. आणि म्हणाला, "धीर धर! कारण जशी तू माझ्याविषयी यशस्वाले ममध्ये साक्ष दिलीस तशी तुला माझ्याविषयी रोम येथे साक्ष द्यावी लागेल."

¹²दुसर्या सकाळी काही यहूदी लोकांनी एकजट कसून कट रचला, त्यांना पौलाला जिवे मारायचे होते. यहूदी लोकांनी अशा प्रकारची शपथ वाहिली की, पौलाला ठार मारेपर्यंत अन्नपाणी सेवन करायचे नाही.¹³अशा प्रकारे कट करणाऱ्यांची संख्या चालीस होती. ¹⁴या यहूदी पुढन्यांनी जाऊन मुख्य याजक व वडीलजनांशी बोलणी केली. यहूदी म्हणाले, "आम्ही एक गंभीर शपथ घेतली आहे. पौलाला मारेपर्यंत आम्ही काही खाणार वा पिणार नाही!¹⁵म्हणून तुम्ही आता असे करा: तुम्ही (मुख्य याजक) व धर्मसभेने अशा प्रकारचा विनंति अर्ज सरदाराला लिहा की, पौलासंबंधी अधिक बारकाहिने चौकशी करायची असल्याने पौलाला आमच्याकडे घेऊन यावे. तो येथे येण्याअगोदरच आम्ही त्याला ठार मारण्याच्या तवारीत असू."

¹⁶पण पौलाच्या बहिणीच्या मुलाने या सर्व गोष्टी ऐकल्या व तो किल्ल्यात गेला. त्याने पौलाला सर्व काही सांगितले.

¹⁷पौलाने एका शताधिपतीला बोलविले आणि सांगितले, या तरुणाला सरदाराकडे घेऊन जा. कारण सरदाराला सांगण्यासारखे याच्याकडे काहीतरी आहे. ¹⁸मग त्याने त्या मुलाला घेतले व सरदाराकडे गेला व त्याला म्हणाला, “कैदेत असलेल्या पौलाने मला बोलावून या तरुणाला तुमच्याकडे घेऊन जायला सांगितले. कारण हा तुम्हांला काही तरी सांगणार आहे.”

¹⁹सरदाराने त्या तरुणाचा हात धरून बाजूला नेले आणि तो त्याला म्हणाला, ‘तू मला काय सांगणार आहेस?’

²⁰तो मुलगा म्हणाला, “यहूदी लोकांनी असे ठरविले आहे की, पौलाला घेऊन तुम्हाला उद्या धर्मसभेपुढे यायला सांगायचे, व अशा बहाय्याने त्याला आणायचे की, जणू काय त्याना पौलाची अधिक बारकर्कडीने चौकशी करायची आहे. ²¹पण त्यांच्यावर विश्वास ठेवू नका! कारण चाळीस लोकांहून अधिक लोक लपून बसणार आहेत व पौलाला गाठन मारणार आहेत. त्यांनी अशा प्रकारची शपथ वाहिली आहे की, जोपर्यंत ते पौलाला मारणार नाहीत तोपर्यंत कोणीही काहीही खाणार वा पिणार नाही. म्हणून ते आता तुमच्या होकराची वाट पाहत अगदी त्यारीत आहेत.”

²²“तू मला हांविषयी सांगितले आहेस, हे कोणाला सांगू नको!” असे म्हणून सरदाराने त्याला जाण्याची आज्ञा केली.

पौलाला कैसरिया येथे पाठवितात

²³मग सरदाराने दोघा शताधिपतींना बोलाविले. आणि म्हणाला, “दोनशे शिर्पाई कैसरियाला जाण्यासाठी त्यार ठेवा. तसेच सतर घोडेस्वार व दोनशे भालेदार रात्री नज वाजता येथून जाण्यासाठी त्यार ठेवा! ²⁴खोगीर घातलेला घोडा पौलासाठी त्यार ठेवा. आणि त्याला राज्यपाल फेलिक्स यांच्याकडे सुखरूप न्या.” ²⁵सरदाराने एक पत्र लिहिले. त्यात असे लिहिलेले होते:

²⁶कलौद्य लुसिया याजकडून,
राज्यपाल फेलिक्स महाराज यांस,
स्वतःम.

²⁷या मनुष्याला यहूदी लोकांनी धरले होते. ते त्याला ठार मारण्याच्या बेतात होते. पण तेव्हाचा माझा शिपायांसह मी तेथे गेलो व त्याला सोडविले. तो रोमी नागरिक आहे हे समजल्यावरून मी त्याची सुट्का केली. ²⁸यहूदी लोक त्याच्यावर का दोषारोप करीत आहेत हे कठावे म्हणून मी त्याला धर्मसभेपुढे घेऊन गेले. ²⁹यहूदी लोकांच्या नियमशास्त्राच्या प्रश्नावरून त्यांनी त्याला दोषी ठरविले हे मला दिसून आले. पण त्याच्यावर असा कोणताही आरोप नव्हता, ज्याची शिक्षा मरणदंड किंवा तुरंगवास होईल. ³⁰जेव्हा

या मनुष्याला जिवे मारण्याचा कट रचला गेल्यावे मला कळले तेव्हा मी त्याला ताबडतोब आपल्याकडे पाठविले.

³¹शिपायांनी त्यांना मिळालेल्या हुकुमाचे पालन केले. ते पौलाला घेऊन रात्रीच अंतिपत्रिसास गेले. ³²दुसऱ्या दिवशी घोडेस्वार पौलासोबत कैसरियास गेले. व शिपाई किल्ल्यात परतले. ³³जेव्हा पौल व घोडेस्वार कैसरियास पोहोचले, तेव्हा त्यांनी राज्यपालाला पत्र दिले. व पौलाला त्याच्या स्वाधीन केले. ³⁴राज्यपालाने ते पत्र वाचले. व पौल कोणत्या प्रांताचा आहे हे विचारले. जेव्हा त्याला समजले की, तो किलिकीयाचा आहे, तेव्हा तो म्हणाला, ³⁵“तुम्ह्यावर दोष ठेवणारे आले म्हणजे तुझे ऐकेन.” पौलाला हेरोदाच्या* राजवडच्यात पहाऱ्यात ठे वावे असा हुकूमराज्यपालाने दिला.

यहूदी लोक पौलावर दोष ठेवतात

24 पाच दिवसांनंतर हनन्या कैसरिया येथे गेला. हनन्या मुख्य याजक होता. हनन्याने आपल्याबरोबर काही यहूदी बडीलजन आणि तितुल्ल नावाचा बकील यांना कैसरिया येथे नेले; त्यांनी राज्यपालापुढे पौलावरील दोषारोप सादर केले. ²जेव्हा पौलाला आत नेण्यात आले तेव्हा तितुल्ल याने पौलावरील आरोप सांगण्यास सुरुवात केली.

तो म्हणाला, “फेलिक्स महाराज, तुमच्यामुळे आम्हांला फार शांतता लाभली असून, तुमच्या दूरदृष्टीमुळे जस्तर असलेल्या सुधारणामुळ्या या देशात झाल्या आहेत. ³फेलिक्स महाराज, आम्ही हे सर्व प्रकारांनी व सर्व ठिकाणी हे कृतज्ञतेने मान्य करतो. ⁴परंतु तुमचा अधिक वेळ न घेता, आम्ही जे काही तुम्हांला थोडक्यात संगतो, ते ऐकून घेण्याची कृपा करावी, ही विनंति करतो. ⁵हा मनुष्य त्रास देणारा आहे. जगात सगळीके यहूदी लोकांना त्याने त्रास दिलेला आहे. तो नासरे थकराच्या पंथाचा पुढारी आहे. ⁶⁻⁷त्याने देवाचे मंदिर विटाळ्याचा प्रयत्न केला. परंतु आम्ही त्याला धरले* ⁸या गोष्टी खन्या आहेत की नाही हे तुम्ही उरवू शकता. त्याला काही प्रश्न विचारा.” ⁹इतर यहूदी लोकांनी याला मान्यता दिली व सांगितले की, “हे सर्व खरे आहे!”

¹⁰जेव्हा राज्यपालाने पौलाला बोलण्यास खुणावणे, तेव्हा पौल म्हणाला, “फेलिक्स महाराज, बरीच वर्षे या देशाचे

हेरोद पहिला हेरोद (महान) यहूदा प्रांतातील (खि. पृ. 40-4)

कवने 6-8 काही ग्रीक प्रतीमये (6-8अ) जोडलेले आढळते. “आणि आमच्या नियमशास्त्राप्रमाणे या मनुष्याला आम्हांला न्याय करायचा होता. पण लुसिया अधिकारी आला व बळाचा वापर करून याला आमच्यातून घेऊन आला. आणि लुसियाने त्याच्या माणसांना तुमच्याकडे जाण्याची व आम्हांवर आरोप ठेवण्याची आज्ञा केली.”

न्यायाधीश म्हणून आपण काम करीत आहात, म्हणून मला आपण समर स्वतःचा बचाव करायला आनंद वाटत आहे.¹¹ यरुशलेम येथे उपासनेसाठी जाऊन मला बारापेक्षा जास्त दिवस झालेले नाहीत, ही गोष्ट खर्री आहे की नाही, हे आपण पडताळून पाहू शकता¹² मी मंदिरात कोणाशी वाद घालताना, सभास्थानात किंवा बाहेर कोठे कोणाला विथावून देताना या लोकांना आढळलो नाही.¹³ हे लोक माझ्यावर जो आरोप ठेवीत आहेत, तो त्यांना तुमच्यासमोर सिद्ध करता येणार नाही.¹⁴ मात्र मी हे आपल्यासमोर कबूल करतो: या मार्गाने (ख्रिस्ती मार्गाने) जाऊन मी आपल्या वडवडिलांच्या देवाची उपासना करतो त्या मार्गाला हे लोक पंथ म्हणतात. जे काही नियमशास्त्रात सांगितले आहे आणि जे काही आमच्या संरेष्यानी सांगितलेले आहे, त्या सर्वांवर मी विश्वास ठेवतो.¹⁵ आणि धर्मिकांचे व वाईटांचेची मरणातून पुन्हा उठणे होणार आहे, ही गोष्ट हे लोकही माझ्यावरोबर मानतील अशी मी देवामध्ये आशा बाळगतो.¹⁶ यासाठी देवावुढे आणि मनुष्यांपुढे आपला विवेक शुद्ध असावा याचा मी नेहमी आटोकाट प्रयत्न करीत असतो.

¹⁷ “अनेक वर्षे दूर राहिल्यानंतर माझ्या लोकांतील गरीबांना दान देऊन यरुशलेमध्ये स्वतःसाठी अर्पण करावे म्हणून मी मंदिरात जाऊन हा विधी करीत असताना, शुद्धीकरण झालेला असा मी त्यांस आढळलो.”¹⁸ तेथे मी कसलाही जमाव केला नव्हता अगर दंगा ही केला नव्हता¹⁹ पण आशियातील काही लोक तेथे हजर होते.²⁰ जर त्यांना माझ्याविरुद्ध काही म्हणायचे असेल, तर त्यांनी आपणांपुढे हजर होऊन मला दोषलाभावाचा. किंवा मी जेव्हा धर्मसंभेदपुढे उभा राहिलो, त्यावेळी माझ्यामध्ये काही चूक त्यांना आढळली असेल, तर त्यांनी तसे सांगावे.²¹ मी या लोकांमध्ये उभे राहून मोक्षाने म्हणालो की, ‘मेलेल्यांतन पुन्हा उठण्याच्या प्रश्नावरून माझा न्यायनिवाडा होत आहू.’ या एका गोष्टीशिवाय दुसरा आरोप माझ्यावर करायचा असेल तर यांनी तसे सांगावे.”

²² फेलिक्सला (ख्रिस्ती) मार्गाविषयी चांगली महिती असल्याने त्याने सुनावाणी थांबवली. फेलिक्स म्हणाला, “जेव्हा लुम्बिया सरदार येथे येईल, तेव्हा तुझ्या प्रकरणाचा काय निर्णय घ्यायचा ते मी ठरवीन.”²³ मग फेलिक्सने शताधिपतीला आज्ञा केली की, पौलाला पहाऱ्यात ठेवावे, परंतु त्याला थोडी मोकळीक देण्यात यावी. आणि असाही हुक्म केला की, त्याच्या मित्रांना त्याची गरज भागविण्यास मना करू नये.

पौल फेलिक्स व त्याच्या पत्नीशी बोलतो

²⁴ काही दिवसांनंतर फेलिक्स आपली पत्नी द्रुमिला हिच्यावरोबर आला, ती एक यहूदी स्त्री होती. फेलिक्सने पौलाला बोलावणे पाठविले. आणि त्याने येशु ख्रिस्तावरील विश्वासाबाबत पौलाचे बोलणे ऐकून घेटले.²⁵ परंतु जेव्हा

पौलाने धार्मिकपणा, आत्मसंघमन, आणि होणाऱ्या न्यायाविषयी सांगितले, तेव्हा फेलिक्सला भीती वाटली. तो पौलाला म्हणाला, “आता त जा, परत वेळ मिळाला म्हणजे मी तुला बोलावीन.”²⁶ त्यावेळी पौल त्याला पैसे देऊ करील असे त्याला वाटत होते म्हणून फेलिक्स त्याला वरचेवर बोलावणे पाठवत असे आणि त्याच्याशी बोलत असे.²⁷ दोन वर्षे झाल्यावर फेलिक्सच्या जागी पुर्वी केस्त हा राज्यपाल झाला. आणि यहूदी लोकांचे मन मोडप्पाची फेलिक्सची इच्छा नव्हती, म्हणून त्याने जाण्यापूर्वी पौलाला तुरुंगातच ठेवले.

पौल कैसराची भेट घेऊ इच्छितो

25 मग त्या प्रांतात फेस्त आला. आणि तीन दिवसांनी तो कैसरीवाहून वर यरुशलेमला गेला.² मुख्य याजकांनी आणि यहूदी पुढाऱ्यांनी फेस्तच्या पुढे पौलावरील आरोप सादर केले.³ आणि पौलाला यरुशलेमला पाठवून दावे, अशी त्याला विनंति केली. पौलाला वाटेट ठार मारण्याचा ते कट करीत होते.⁴ फेस्तने उत्तर दिले, “पौल कैसरीया येथे बंदिवासात आहे आणि मी स्वतः लवकरच कैसरीयाला जाणार आहे.”⁵ तुमच्यातील काही पुढाऱ्यांनी माझ्यावरोबर तिकडे खाली यावे, आणि जर त्या मनुष्याने काही चूक केली असेल तर त्याच्यावर दोषारोप ठेवावा.”

“त्याच्यावरोबर आठ ते दहा दिवस घालविल्यानंतर फेस्त खाली कैसरीयाला परत गेला. दुसऱ्या दिवशी फेस्त न्यायालयात बसला आणि त्याने आपल्यासमोर पौलाला हजर करण्याचा आदेश दिला. ⁷ जेव्हा पौल तेथे हजर झाला, तेव्हा यरुशलेमहून तेथे आलेले यहूदी लोकही पौलाच्या सभोवती उभे राहिले. त्यांनी त्याच्यावर पुष्कळ गंभीर आरोप ठेवले, परंतु ते आरोप यहूदी लोक सिद्ध करू शकले नाहीत.⁸ पौल आपला बचाव करण्यासाठी असे म्हणाला, “मी यहूदी लोकांच्या नियमशास्त्राच्या, मंदिराच्या किंवा कैसराच्या विरुद्ध काही गुन्हा केलेला नाही.”

फेस्तला यहूदी लोकांना खूब करायचे होते म्हणून तो पौलाला म्हणाला, “यरुशलेम येथे जाऊन माझ्यासमोर तुझी चौकशी व्हावी अशी तुझी इच्छा आहे काय?”

¹⁰ पौल म्हणाला, “मी आता कैसराच्या न्यायासाठी उभा असून त्याच्यासमोर माझा न्यायनिवाडा व्हावा, अशी माझी इच्छा आहे. मी यहूदी लोकांचा काहीही अपराध केलेला नाही, हे आपणांस चांगले माहीत आहे.”¹¹ मी जर काही गुन्हा केला असेल तर मला मरणदंड झाला पाहिजे. आणि त्यापून सुटका व्हावी असा प्रयत्न मी करणार नाही. परंतु जे आरोप हे लोक माझ्यावर करीत आहेत, ते खारे नस्तील तर मला कोणी यांच्या हाती देऊ शकणार नाही. मी आपले गान्धारे कैसरासमोर माडू इच्छितो.”

¹² यावर फेस्तने आपल्या सभेशी सल्लामसलत केली. मग त्याने पौलाला सांगितले, “तू कैसरापुढे आपला

न्यायानिवाडा व्हावा अशी इच्छा दाखविली आहे, म्हणून तुला कैसरासमोर पाठविण्यात येईल.”

हेरोद अग्रिप्पासमोर पौल

¹³काही दिवसांनंतर फेस्ताचे स्वागत करण्याच्या हेतूने राजा अग्रिप्पा* आणि बर्णिका* कैसरीयाला येऊन त्याला भेटले. ¹⁴ती दोघे तेथे बेरेच दिवस राहिल्यावर फेस्तने पौलाचे प्रकरण राजाला समजावून सांगितले, तो म्हणाला, “फेलिक्सने तुरुंगात ठेवलेला एक कैदी येथे आहे.” ¹⁵जेव्हा मी यशस्विलेम येथे होतो, तेव्हा याहूदी लोकांना मुख्य याजक आणि बडीलजन यांनी त्याच्याविरुद्ध फिराद केली. आणि त्याला दोषी ठरवावे अशी मागणी केली. ¹⁶वादी व प्रतिवादी यांना एकमेकांसमोर आणल्याशिवाय आणि आरोपीला आपला बचाव करण्याची संधि मिळेपर्यंत, त्याला इतरांकडे सोपविषयाची रोमी लोकांनी रीत नाही. असे मी याहूदी लोकांना सांगितले. ¹⁷म्हणून ते जेव्हा माझ्यावरोबर येथे आले, तेव्हा मी उशीर न करता दुसऱ्याच दिवशी न्यायासनावर बसलो, आणि त्या मनुष्याला समोर आणण्याची आज्ञा केली. ¹⁸त्याच्यावर आरोप करणारे जेव्हा त्याच्याविरुद्ध बोलण्यास उभे राहिले, तेव्हा माझ्या अपेक्षेप्रमाणे कसल्याही गुन्ह्याबाबत त्यांनी त्याच्यावर आरोप केले नाहीत. ¹⁹उलट आपल्या धर्माविषयी आणि कोणा एका मनुष्याविषयी ज्याचे नाव येशू आहे, त्याच्यावरून याहूदी लोकांनी त्या माणसाशी वाद केला. येशू हा जरी मेलला असला, तरी पौलाचा असा दावा आहे की, येशू जिवत आहे. ²⁰या प्रश्नाची चौकशी कशी करावा याची हे मला समजेना. तेव्हा त्या याहूदी मनुष्याविरुद्ध याहूदी लोकांचे जे आरोप आहेत, त्याबाबत त्याला यशस्विले म येथे नेऊन त्याचा न्याय केला जावा अशी त्याची इच्छा आहे काय, असे मी त्याला विचारले. ²¹सप्राटाकडून आपल्या न्यायनिवाडा होईपर्यंत आपण कैदेत राहू असे जेव्हा पौल म्हणाला, तेव्हा मी आज्ञा केली की, कैसरांकडे पाठविणे शक्य होईपर्यंत त्याला तुरुंगातच ठेवावे.”

²²यावर अग्रिप्पा फेस्तला म्हणाला, “मला स्वतःला या मनुष्याचे म्हणणे ऐकावेसे वाटते.”

फेस्तने त्याला उत्तर दिले, “उद्या त्याचे म्हणणे तुम्ही एक शकाल.”

²³म्हणून दुसऱ्या दिवशी अग्रिप्पा आणि बर्णिका मोळ्या थाटामाटात आले. व लळकरी सरदार व शहरातील मुख्य नागरिकांसह दरबारात प्रवेश केला. तेव्हा फेस्तच्या आज्ञेनुसार पौलाला तेथे आणण्यात आले. ²⁴मग फेस्त म्हणाला, “राजे अग्रिप्पा महाराज आणि आमच्यावरोबर येथे उपस्थित असलेले सर्वजन, या मनुष्याला पाहा! याच्याच

विषयी यशस्विले व कैसरिया येथील सर्व याहूदी लोकांनी माझ्याकडे अर्ज दिलेला आहे. याला जिवते राहू देऊ नये, असा आकांत ते करतात. ²⁵परंतु याला मरणांड याचा असे याने काहीही केले नाही, असे मला आढळून आले. आणि त्याने स्वतःच आपणांला सप्राटाकडून (कैसरांकडून) न्याय मिळावा अशी मागणी केली, म्हणून मी त्याला कैसरासमोर न्यायासाठी पाठविण्याचे उठविले आहे. ²⁶परंतु सप्राटाला याच्याविषयी निश्चित असे कठवावे, असे माझ्याकडे काही नाही. म्हणून मी याला तुमच्यापुढे आणि विशेषत: राजा अग्रिप्पापुढे आणून उभे केले आहे. ते अशाकरिता की, या चौकशीनंतर मला या मनुष्याविषयी काहीतरी लिहिता यावे. ²⁷शेवटी एखाद्या कैद्याला कसलाही आरोप न ठेवता कैसरांकडे पाठविणे मला योग्य वाट नाही.”

राजा अग्रिप्पापुढे पौल

26 ²अग्रिप्पा पौलाला म्हणाला, “तुला तुझी बाजू मांडायला परवानगी आहे.” यावर पौलाने आपला हात उंच करून आपल्या बचावाचे भाषण सुरू केले: ³“अग्रिप्पा महाराज, मी स्वतःला धन्य समजतो कारण मला आपल्यासमोर माझ्याविरुद्ध केलेल्या आरोपांचा बचाव करण्याची संधि आज मिळाली. ⁴विशेषत: याहूदी चालीरित आणि प्रश्न इत्यादी गोटींची आपणांला चांगल्या प्रकारे माहिती असल्याने तर हे जास्तच खरे म्हणावे लागेल. तेव्हा आपण माझे बोलणे धीराने ऐकून घ्यावे अशी मी विनंती करतो.

⁵“मी माझे जीवन तरुणपणापासून माझ्या प्रांतात व यशस्विले मात कशा रीतिने जगत आली हे सर्व याहूदी लोकांना चांगले माहित आहे. ⁶ते मला बज्याच काळापासून ओळखतात. आणि त्यांची इच्छा असेल तर मी एक पूर्णशी म्हणजे आमच्या याहूदी धर्माच्या एका कट्टुर गटाचा सभासद या नात्याने कसा जगत आलो याविषयी ते सक्ष देऊ शकतील. ⁷आता मी आमच्या वाडविडिलांना देवाने जे वचन दिले होते, त्याच्या आशेकरिता माझा न्याय व्हावा यासाठी येथे उभा आहे. ⁸आपल्या देवाची रात्रिंदिवस कळकळीने उपासना करीत असताना हे जे वचन देवाने दिले ते पुरे होण्याची आशा आमच्या बाराही वंशाना वाटत आहे. या आशेमुळेच महाराज, याहूदी लोक माझ्यावर दोषारोप करीत आहेत. ⁹देव मेलेल्यांना परत उठवितो, असे तुमच्यापैकी कित्येकांना विश्वास न ठेवण्यासारखे का वाटावे. ¹⁰नासरे थच्या येशूच्या नावाविरुद्ध जे जे काही करता येईल ते ते मी करावे असे मलादेखील वाट होते.

¹¹अणि नेमके हेच मी यशस्विले येथे केले. कारण मुख्य याजकांकडून मला तसा अधिकार मिळाला होता. म्हणून मी देवाच्या अनेक संताना तुरुंगात टाकले. आणि हे जे संतान जिवे मारले गेले, त्याच्याविरुद्ध मी माझे मत नोंदविले. ¹²अनेक सभास्थानात मी त्यांना शिक्षा केली.

अग्रिप्पा दुसरा हेरोद, महान हेरोद अग्रिप्पाचा हा नातू.

बर्णिका अग्रिप्पाची बाहिं, पहिल्या हेरोद अग्रिप्पाची ती सवांत मोठी मुलगी होती.

आणि देवाविरुद्ध जबरीने वाईट भाषण करायला लावण्याचा मी प्रयत्न केला. या लोकांवरील माझा राग इतक्या पराकोटीला गेला होता की, मी त्याचा छळ करण्याकरिता इतर शहरांमध्ये देखील जात असे.

येण्याचे दर्शन झाल्याचे पौल सांगतो

¹²“एकदा दिमिष्क शहराला जाण्यासाठी मुख्य याजकांनी मला अधिकार व परवानगी दिली तेव्हा महाराज, ¹³वाटेत भर दुपारच्या वेळी मी माझ्या व माझ्यासमवेत असणाऱ्याच्या भोक्ती स्वर्गाय प्रकाश फाकलेला पाहिला. तो प्रकाश सूर्यपिकाही जस्त प्रखर होता. ¹⁴आम्ही सर्व खाली जमिनीवर पडलो आणि हिंव्र भाषेत माझ्याशी बोलताना एक वाणी मी ऐकली. ती वाणी म्हणाली, “शौला, शौला, माझा छळ तू का करतोस? अणुकुंसीदार काठीवर लाथ मारणे तुला हानिकारक आहे.” ¹⁵आणि मी म्हणालो, ‘प्रभु, तू कोण आहेस?’ प्रभुने उत्तर दिले, “मी येशू आहे, ज्याचा तू छळ करीत आहेस.” ¹⁶पण ऊठ आणि उभा राहा! या कारणांसाठी मी तुला दर्शन दिले आहे: तुला सेवक म्हणून नेमावे व जे काही तुला दाखविले व जे दाखवीन त्याचा साक्षीदार म्हणून तुला नेमावे. ¹⁷मी तुझी यहूदी व यहूदीतर विदेशी यांच्यापासून सुट्का करीन. आणि यहूदीतर विदेशी लोकांकडे पाठवीन. ¹⁸यासाठी की, त्यांचे डोक्ये उघडावे व याविषयीचे सत्य काय आहे हे तू लोकांना दाखवून द्यावेस व त्यामुळे त्यांना त्यांच्या पापांची क्षमा मिळेल आणि माझ्यामध्ये विश्वासामुळे पवित्र झालेल्या लोकांमध्ये जागा मिळेल.””

पौल त्याच्या कामाविषयी सांगतो

¹⁹यासाठी, “अग्रिप्पा महाराज मला जो सर्वायि दृष्टान्त झाला, त्याचा मी आज्ञाभंग केला नाही. ²⁰उलट पहिल्यांदा दिमिष्कातील आणि नंतर यरुशलेमातील, यहूदा प्रांतातील सर्व आणि यहूदीतर विदेशी लोकांनासुद्धा प्रभुच्या वचनाची साक्ष दिली. त्यांनी पश्चात्ताप करावा, देवाकडे वळावे आणि पश्चात्तापाला साजेल अशी कामे करावी असे मी त्यांना सांगितले. ²¹या कारणामुळे मी मंदिरात असताना यहूदी लोकांनी मला धरले आणि जिवे मारण्याचा प्रयत्न केला. परंतु देवाने मला मदत केली म्हणून मी आज येथे उभा राहन समाजातील लहानथोरांना साक्ष देत आहे. ²²जे काही पुढे होणार होते, त्याविषयी संदेश्यांनी व मोशेने जे सांगितले त्यापेक्षा दुसरे मी सांगत नाही. ²³त्यानुसार देवाचा अभिषिक्त जो खिरस्त (मशीहा) तो दुख सहन करील, आणि मेलेल्यांतून उठविला जाणाऱ्यांत तो पहिला असेल. यहूदी लोकांना तसेच इतर विदेशी लोकांना देव प्रकाशात नीर्दल.””

पौल अग्रिप्पाचे मन वळविष्ण्याचा प्रयत्न करतो

²⁴पौल आपल्या बचावासंबंधी बोलत असताना फेस्त

त्याला मोर्याने म्हणाला, “पौला, तू वेडा आहेस. जास्त ज्ञानामुळे तुला वेड लागले आहे!”

²⁵पौलाने उत्तर दिले, “फेस्त महाराज, मी वेडा नाही; तर ज्या गोष्टी खन्या आहेत आणि अगादी योग्य आहेत, त्यांच्याविषयीची मी बोलत आहे.” ²⁶येथे हजर असलेल्या महाराजांना याविषयी चांगली माहिती आहे, आणि यामुळे मी त्यांच्याशी उघडपणाने बोलू शकतो. त्याच्या ध्यानातून काही सुटले नसेल, असे मला खांतीने वाटते. मी हे म्हणतो, कारण ही गोष्ट एखाद्या कानाकोपन्यात झाली नाही. ²⁷अग्रिप्पा महाराज, भविष्यावाचांनी जे लिहिले त्यावर तुमचा विश्वास आहे काय? तुमचा त्यावर विश्वास आहे हे मला नक्की माहीत आहे.”

²⁸यावर अग्रिप्पा म्हणाला, “एकदा थोड्या वेळात द्विस्ती होण्यासाठी तू माझे मन वळवू शकशील असे तुला वाटते काय?”

²⁹पौलाने उत्तर दिले, “थोड्या वेळात म्हणा अगर जास्त वेळात म्हणा, मी जसा आहे तसे केवळ तुम्हीच नव्हे तर आज जे जे येथे बसून माझे बोलणे ऐकत आहेत त्या सर्वांनी माझ्यासारखे या साखबळंडाव्यरीज, विश्वास ठेवणारे व्हावे, अशी माझी देवाला नम्र विनंति आहे.”

³⁰यानंतर राजा, बर्णिका, राज्यपाल आणि त्यांच्याबरोबर इतर जे तेथे बसले होते, ते सर्व उठले. ³¹ते न्यायालयातून बाहेर पडल्यावर एकमेकांशी बोलत होते. ते म्हणाले, “ज्यामुळे तुरुंगवास किंवा मरणदंड द्यावा असे काहीही या मनुष्याने कैले नाही.” ³²अग्रिप्पा फेस्तला म्हणाला, “या मनुष्याने कैसराकडे न्याय मागितला नसता, तर त्याला सोडून देता आले असते.”

पौल समुद्रमार्ग रोमला निघतो

²⁷ जेव्हा आम्ही समुद्रमार्ग इटलीला जाण्याचे ठरविले तेव्हा पौल व इतर काही कैदांना युल्य नावाच्या शताधिपतीच्या हाती सोपविण्यात आले. युल्य हा सम्राटाच्या सेनेतील एक अधिकारी होता. ²अद्युत्तिये येथील एका जहाजातून आम्ही जाणार होतो. हे जहाज आशियाच्या किनाऱ्यावरील बंदरे घेत पुढे जाणार होते. आम्ही या जहाजातून प्रवासाला निघालो. तेव्हा मासेदोनियातील थेस्सलीनीका येथे राहणारा अरिस्तार्ब आमच्याबरोबर होता.

³दुसऱ्या दिवशी आम्ही सिदोन नगराला पोहोंचवलो. युल्य पौलाशी फार चांगला बागला. पौलाच्या मित्राना त्याची काळजी घेता याची म्हणून त्याने मोकळीक दिली. ⁴तेथून आम्ही समुद्रमार्ग पुढे निघालो. आणि कुप्रच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने निघालो कारण वारा समोरेच होता. ⁵किलकिया व पंफुल्याजवळच्या समुद्राला पार करून लुक्या प्रांतातील मुर्यांबंदरात पोहोंचवलो. ⁶तेथे शताधिपतीला इटलीला जाणारे आले कझांद्रीयाचे एक जहाज आढळले. त्याने आम्हांला त्या जहाजात बसविले.

⁷आम्ही बरेच दिवस हळूळू प्रवास करीत होतो. कनिदा येथपर्यंत येण्यासाठी आम्हांला फार कष्ट पडले कारण वारा तोंचा होता. आम्हांला पुढे जाता येईना. म्हणून आम्ही क्रेताच्या दक्षिणेकडून सलभोनाच्या समोरच्या बाजूस गेलो. ⁸यापुढे आमचे जहाज क्रेताच्या किनाऱ्याने मोठ्या अडचणीतून सुरक्षित बंदर येथे पोहोंचले. तेथे जवळच लस्या नगर होते.

⁹बराच वेळ वाया गेला होता. आणि पुढील प्रवास करणे बरेच अवघड झाले होते. कारण एक्वाना यव्हांच्या उपासाचा काळ्याही* निघून गेला होता. तेव्हा पौलाने त्यांना सावधानेतेचा इशारा दिला. पौल म्हणला, ¹⁰“पुरुषांनो, मला वाटते, आपल्या प्रवासात जहाजातील मालाला आणि जहाजालाच नव्हे तर आपल्या जीवालाही धोका होईल!” ¹¹परंतु पौलाच्या मताशी जहाजाचा कप्तान व मालक सहमत झाले नाहीत, उलट जहाजाच्या कप्तानाच्या व मालकाच्या बोलण्यावरच शताधिपतीचा जास्त विश्वास होता. ¹²परंतु हे बंदर (सुरक्षित म्हटलेले) हिवाच्यात मुळा म करायला सोऱ्ये नव्हते. म्हणून बुहमताने पुढे निघावे असे ठरले. आणि फेनिकेला जाण्याचा प्रयत्न करावा आणि शक्य झाले तर तेथेच हिवाळा घालवावा असे ठरले. (फेनिके हे क्रेत बेटावरील शहर होते. त्याचे बंदर नैवैत त्य व वायव्य दिशेला होते.)

बाढळ

¹³जेव्हा दक्षिणेकडून मंद वारे वाहू लागले, तेव्हा ते नांगर उचलून क्रेताच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने तारू हाकारीत जाऊ लागले. जहाजावरच्या लोकांना वाटू लागले की, अशाच प्रकारचे वारे आम्हांला पाहिजे होते. व तसेच ते वाहत आहे. ¹⁴परंतु लवकरच क्रेत बेटावरून ईश्नन्येचे म्हटलेले वादळी वारे वाहू लागले. ¹⁵आणि जहाज वाढाची वाज्यात सापडले. व त्याला पुढे जाता येईना. तेव्हा पुढे जाण्याचा प्रयत्न सोडून आम्ही वाज्याने जहाज भरकटू दिले. ¹⁶मग कौदा नावाच्या लहानशा बेटाच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने आम्ही जाऊ लागलो. मग थोड्या खटपटीनंतर जीवनरक्षक होडी वर उचलून घेतली. ¹⁷जीवन रक्षक होडी आत घेतल्यावर लोकांनी जहाज दोरखांडने आवळून बांधले. जहाज वाळू असलेल्या सूर्यी* नावाच्या उथळ जागी आवळेल या भौतीने त्यांनी शीड खाली काढले. तेव्हा वाज्याने ते भरकटू लागले. ¹⁸जेरदार वाढळी वाज्याचे तडाखे खावे लागल्याने लोकांनी दुसऱ्या दिवशी जहाजावरील सामान बाहेर टाकून दिले. ¹⁹तिसऱ्या दिवशी जहाजाची काही सामग्री त्यांनी आपल्या हातांनी बाहेर काढून टाकली. ²⁰बरेच दिवस आम्हांला सूर्य किंवा

तरे दिसले नाहीत. बाढळ फारच भयंकर होते. आम्ही आमच्या सर्व आशा सोडून दिल्या. आम्ही मराणार असे आम्हांला वाटू लागले.

²¹बराच काळ्यापर्यंत लोकांनी अन्नपाणी घेतले नव्हते. मग पौल त्यांच्यासमोर उभा राहिला आणि म्हणाला, “गृहस्थांनो, क्रेतावरून मुळा म हलवू नका, हा माझा सल्ला तुम्ही ऐकायला पाहिजे होता. म्हणजे हा त्रास व ही हानि तुम्हांला दाळता आली असती. पण आता तुम्ही धीर धरावा अशी माझी विनंति आहे.” ²²कारण तुमच्यापैकी एकाच्याही जीवाला धोका पोहोंचणार नाही. आपले जहाज मात्र गमवावे लागेल. ²³मी ज्या देवाचा सेवक आहे आणि ज्याची भक्ति मी करतो, त्याचा दूत काल रात्री माझ्या बाजूला उभा राहीला. ²⁴आणि ते दूत म्हणाला, ‘पौल भिज नको! तुला कैसरापुढे उभे राहिलेच पाहिजे. तुझाच्याबोरवर प्रवास करणारे जे लोक आहेत, त्यांच्या जीवाचे रक्षण करण्याचे वचन देवाने मला दिले आहे.’ ²⁵तेव्हा गृहस्थांनो, तुम्ही सर्व धीर धरा! कारण मला जसे दूताने सांगितले, अगदी तसे होणार असा मला विश्वास आहे. ²⁶परंतु आपणास एखाद्या बेटावर उतरून थांबावे लागले.”

²⁷चौदाच्या रात्री आमचे जहाज अद्विद्या समुद्रातून चालले होते, तेव्हा खलाशांनी जहाज एखाद्या भूमीजवळ पोहोंचले असावे असा अंदाज केला. ²⁸त्यांनी पाण्याची खोली मोजली तेव्हा ती वीस वाव भरली. आणखी काही वेळाने त्यांनी परत एकदा समुद्राची खोली मोजली तेव्हा ती पंधरा वाव भरली. ²⁹ओवडधोवेड खडकाळ जोगवर आपले जहाज आदक्ले अशी भीती बाटल्याने त्यांनी चार नांगर जहाजाच्या मार्गील बाजूने टाकले आणि दिवस उजाडण्याची वाट पाहू लागले. ³⁰खलाशांनी जहाजातून सुटका करून घेण्याचा प्रयत्न केला. त्यांनी जहाजाच्या पुढील भागातून नांगर टाकल्याचे भासवून जीवनरक्षक होड्या समुद्रात टाकल्या. ³¹परंतु पौल शताधिपतीला व इतर शिपायांना म्हणाला, “जर हे लोक जहाजात राहणार नाहीत, तर तुम्ही वाचणार नाही.” ³²वाचर शिपायांनी जीवनरक्षक होड्याचे दोर कापून टाकले. आणि त्या खाली पाण्यात पडू दिल्या.

³³पहाट होण्याअगोदर पौलाने त्या सर्वांना काहीतरी खाण्याचा आग्राह केले. तो म्हणाला, “आज चौदाचा दिवस आहे. तुम्ही आतुरतेने वाट पाहत आहात पण खाणेपिणे काही केले नाही. अन्नाचा कणही खाल्ला नाही.” ³⁴तुम्ही थोडे तरी खा. कारण तुमचा टिकाव लागण्यासाठी तुम्ही खाणे जरूरीचे आहे. तुम्ही खावे अशी मी तुम्हांला विनंति करतो. तुमच्यापैकी कोणाच्या केसालाही धळ्का! लागणार नाही.” ³⁵असे बोलल्यानंतर पौलाने भाकर घेतली आणि सर्वांच्या समक्ष देवाचे उपकार मानले, ती भाकर मोडून तो खाऊ लागला. ³⁶ते पाहून त्या सर्वांना धीर आला आणि ते जेवले. ³⁷आम्ही सर्व मिळून जहाजात दोनशे शाहातर लोक होतो. ³⁸त्या सर्वांनी पुरेसे खाल्ल्या

उपासाचा काळ हा वर्षांतील प्रायशिच्छताचा दिवस असे. यहूदी लोकांचा महत्वाचा पवित्र दिवस.

सूर्यी लिंबीयाच्या किनाऱ्यालगत असलेली उथळ जागा.

प्र्यावर्यानंतर धन्य समुद्रात टाकून दिले आणि जहाजातील भार कमी केला.

जहाज नष्ट होते

³⁹दिवस उजाडल्यावर त्यांना भूभागाची ओळख पटली नाही. परंतु तेथे किनारा असलेल्या उपसागरासारखी ती जागा दिसून आली. म्हणून शक्य झाल्यास तेथील किनाऱ्याला जहाज लावण्याचे त्यांनी ठरविले. ⁴⁰म्हणून त्यांनी नांगर कापले आणि समुद्रात पडू दिले. त्याचबोरावर सुकाणंच्या दोऱ्या एकत्र केल्या. नंतर त्यांनी जहाजाच्या पुढच्या भागाचे शीड वारा भरावे म्हणून उधेच केले. आणि जहाज किनाऱ्याला आणले. ⁴¹परंतु दोन समुद्रांमधील वर आलेल्या वाढूच्या दिगावर जहाज जोराने आढळले. तेव्हा जहाजाची पुढची बाजू वाळूमध्ये रुतून बसली आणि गलबताचा मागाचा भाग लाटाच्या तडाख्यामुळे तुटू लागला. ⁴²तेव्हा शिपायांनी कैद्यांना मारण्याचे ठरविले. यासाठी की त्यांच्यातील कोणी पोहोत जाऊन पळू नये. ⁴³परंतु शताधिपतीला पौलाला वाचवावचे होते म्हणून त्याने शिपायांना तो विचार सोडून देण्यास सांगितले. आणि ज्यांना पोहोता येत असेल त्यांनी जहाजातन उड्या टाकून किनाऱ्याला जावे अशी आज्ञा केली. ⁴⁴बाकीच्या लोकांनी फक्कांच्या अगर जहाजाच्या तुटलेल्या लांकडांच्या आधारे भूमी गाठावी असे सांगितले. अशा रीतीने जहाजातील सर्व जण सुखरूपपणे भूमीवर पोहोचले.

माल्ता बेटावर पौल

28 जेव्हा आमचे पाय सुखरूपपणे तेथील जमीनीला लागले. तेव्हा आम्हांला कळवू की, त्या बेटाचे नाव माल्ता असे आहे. ²तेथील रहिवाशांनी आम्हांला अतिशय ममतेने वागविले. त्यांनी एक शेकोटी पेटविली आणि आमचे स्वागत केले. कारण पाऊस पडू लागला होता. व थंडीही होती. ³पौलाने काटक्या गोळा केल्या आणि तो त्या शेकोटीट टाकू लागला. उष्णतेमुळे तेथून एक साप निघाला. आणि त्याने पौलाच्या हाताला विळखा घातला. ⁴ते पाहून तेथील रहिवासी एकमेकांना म्हणू लागले, “हा मनुष्य खुनी असला पाहिजे. समुद्रातून जरी हा वाचला असला तरी देवाच्या न्यायामुळे याचे आयुष्य संपुष्टातच आले आहे!” ⁵परंतु पौलाने तो प्राणी शेकोटीट झाटकून टाकला. आणि पौलाला काही अपाय झाला नाही. ⁶त्या बेटावरील लोकांना पौलाचे अंग मुजून येईल किंवा पौल एकाएकी मरून पडेल असे वाटत होते. बराच वेळ वाट पाहनही पौलाला काहीही विकार झाल्याचे दिसेना, तेव्हा त्या लोकांचे विचार पालटले, आणि पौल देवच आहे असे ते म्हणू लागले.

⁷तेथून जवळच पुल्य नावाच्या मनुष्याची शेती होती. पुल्य हा त्या बेटाचा मुख्य अधिकारी होता. त्याने आम्हा

सर्वांचे त्याच्या घरी स्वागत केले आणि तीन दिवस आमचा चांगला पाहुण्यावर केला. ⁸पुल्याचे बडील तापाने व हगवणीने आजारी होते, त्यामुळे अंथरुणाला खिळून होते. पौल त्या आजारी व्यक्तिला भेटावला गेला प्रार्थना करून पौलाने आपला हात त्याच्यावर ठेवला आणि त्या मनुष्याला बरे केले. ⁹हे घडलेले पाहिल्यावर त्या बेटावरील इतर आजारी लोक पौलाके आले आणि बरे झाले. ¹⁰त्यांनी आम्हांला सम्नानपूर्वक पुष्कळ वस्तू भेटीदाखल दिल्या. आणि जेव्हा आम्ही परत प्रवासाला निघालो तेव्हा आम्हांला लागणाऱ्या अनेक गोष्टी पुरविल्या.

पौल रोमला रवाना होते

¹¹आम्ही तेथे हिवाच्यात राहिल्यावर आले क्षांत्रा शहरातील एका जहाजातून पुढील प्रवासाला निघालो. ते जहाज त्या बेटावर हिवाच्याभर मुळ्य प्राप्त न घेते. त्या जहाजाच्या समोरील बाजूस ‘जुऱ्या देवाचे’* चिन्ह होते. ¹²मग आम्ही सुराक्षस येथे जाऊन पोहोचलं आणि तेथे तीन दिवस राहिलो. ¹³तेथून शिंडे उभारून आम्ही निघालो, आणि रेगियोन नगराला गेलो. तेथे एक दिवस मुळ्य प्राप्त केला. नंतर दक्षिणेकडील वारा सुटल्यावर दुसऱ्या दिवशी पुतुलास गेलो. ¹⁴त्या शहरात आम्हांला काही बंधु (विश्वासणारे) आढळले. त्या बंधूंच्या संगण्यावरून आम्ही तेथे सात दिवस राहिलो. मग आम्ही रोम येथे जाऊन पोहोचलो. ¹⁵तेथील बंधुंनी आमच्या बदलची वार्ता ऐकली होती. ते आमच्या भेटीसाठी अपीयाच्या बाजारपेठेपर्यंत आणि तीन धर्माशाळेपर्यंत आले. पौलाची त्यांची भेट झाल्यावर त्याने देवाचे उपकार मानले. व त्याला धीर आला.

रोम येथे पौल

¹⁶आम्ही रोम येथे पोहोचल्यावर पौलाला एकदे राहयला परवानगी मिळाली. परंतु त्याच्यावर देखेरेख करण्यासाठी एक शिपाई ठेवण्यात आला. ¹⁷तीन दिवसांनंतर पौलाने सर्व यहूदी पुढाच्यांना एकत्र बोलावले. जेव्हा सर्व जण जमा झाले तेव्हा पौल त्यांना म्हणाला, “बंधूंनो, आपल्या बांधवांविरुद्ध मी काहीही केलेले नाही. तरी मला यरुशलेम येथे पकडून रोमी लोकांच्या हाती कैदी म्हणून देण्यात आले. आणि ¹⁸त्यांनी माझी चौकशी केली. तेव्हा त्यांची मला सोडून देण्याची इच्छा होती. कारण मरणदंडाला योग्य असा कोणताही युद्धा मी केला नव्हता. ¹⁹परंतु यहूदी लोकांनी जेव्हा माझ्या सुटकेला हरकत घेतली, तेव्हा कैसरांकडे न्याय मागणे मला भाग पडले. याचा अर्थ असा नाही की, यहूदी लोकांविरुद्ध मला दोषारोप करण्याची

इच्छा आहे. ²⁰या कारणासाठी तुम्हाला भेटण्याची आणि तुमच्याशी बोलण्याची मी इच्छा दाखविली. कारण इम्हाएलाच्या आशेच्या निष्ठेमुळेच मी या साखळदंडानी जखडलो गेलो आहे.”

²¹यहूदी पुढारी पौलाला महणाले, “आम्हांला तुमच्या बाबत यहूदीयाहून कसलेही पत्र आलेले नाही, अगर तिकडून येणाऱ्या बंधुजनांपैकी एकाही भावाने तुमच्याविषयी वाईट कळविले अथवा बोललेले नाही. ²²परंतु तुमची मते काय आहेत हे समजन घेण्याची आमची इच्छा आहे. कारण या गटाविरुद्ध (खिस्ती गटाविरुद्ध) सगळीकडे लोक बोलतात हे आम्हाला माहीत आहे.”

²³तेव्हा (रोम शहरातील) यहूदी लोकांनी एक बैठकीचा दिवस ठरविला. जेथे पौल राहत होता, तेथे ते मोळ्या संख्येने जमा झाले. तेव्हा पौलाने त्यांना समजावून संगितले आणि देवाच्या राज्याविषयी आपली साक्ष दिली. मोशेच्या नियमशास्त्रापासून आणि संदेश्यांच्यापासून फोड करून येशूविषयी त्यांची खात्री पटविण्याचा प्रयत्न केला. हे तो (पौल) सकाळपासून संध्याकाळपर्यंत करीत होता. ²⁴त्याने फोड करून संगितलेल्या गोष्टीविषयी काही जणांची खात्री पटली, तर काहींनी तो बोलत असलेल्या गोष्टीवर विश्वास ठेवला नाही.

²⁵पौल पुढील एक गोष्ट बोलला, त्यावरून मतभेद होऊन त्याच्यापैकी काही जण उठले आणि तेथून जाऊ

लागले. पौल म्हणाला, “यशया संदेश्यांच्या द्वारे पवित्र आत्मा आपल्या बाडवडिलांशी जे बोलला, ते खरोखरच किती खरे आहे! यशया म्हणाला होतो:

²⁶या लोकांकडे (यहूदी) तुम्ही जा, आणि त्यांना संगा: तुम्ही एकाल तर खरे पण तुम्हांला समजाणार नाही. तुम्ही पाहाल तुम्हाला दिसेल पण तुम्हा काय पाहात ते तुम्हाला कळणार नाही

²⁷कारण या लोकांचे विचार मंद झाले आहेत त्यांच्या कानांनी त्यांना ऐकू येत नाही. आणि त्यांनी आपले डोळे बंद केले आहेत नाहीतर त्यांनी आपल्या डोळ्यांनी पाहिले असते आणि आपल्या कानांनी ऐकले असते आणि माझ्याकडे वळाले असते आणि मी त्यांना बरे केले असते.”

यशया 6.9-10

²⁸“म्हणून देवाचे हे तारण यहूदीतर विदेशी लोकांकडे पाठविण्यात आले आहे. हे तुम्हा यहूदी लोकांना कळावे. ते ऐकतील.” ^{29*}

³⁰पूर्ण दोन वर्षे तो त्याच्या भाड्याच्या घरात राहिला. जे जे त्याला भेटायला येत, त्यांचे तो स्वागत करी. ³¹त्याने देवाच्या राज्याविषयी प्रचार केला. त्याने प्रभु येशूविषयी शिक्षण दिले. तो हे काम फार धैर्यने करीत असे. आणि कोणीही त्याला बोलण्यात अडवू शकले नाही.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center
Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center
All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online add space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center
P.O. Box 820648
Fort Worth, Texas 76182, USA
Telephone: 1-817-595-1664
Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE
E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/acrasianfontpack.html>